

PARTİ BAYRAĞI

Bütün Ülkelerin İşçileri ve Ezilen Halklar Birleşin!

10

aralık 1978

PARTİ BAYRAĞI

● **Aylık Dergi** ● Sahibi: **Semih Orcan** ● Sorumlu Yazı İşleri Müdürü: **Nuran Saygılı** ● Yönetim Yeri: **Babıali Cad. Seyhan İş Hanı No. 30, Kat 4, D. 25 Cağaloğlu, İSTANBUL** ● Yaşızma Adresi: **P.K. 623, Sirkeci, İSATNBUL** ● Baskı: **Dostluk Matbaası** ● Abone Şartları: Yıllık 240 TL. Altı aylık 120 TL. **Yurt dışı iki katı** ● İlan şartları: **Tam sayfa 500 TL., Yarım sayfa 250 TL.** ● Genel Dağıtım: **YURT-DA, Şeftali Sok. No. 10/4, Sultanahmet, İSTANBUL**

İÇİNDEKİLER

Enver Hoca Yoldaşın Parti Bayrağı ve Halkın Kurtuluşu'na Mesajı

«Parti Bayrağı» ve «Halkın Kurtuluşu» Gazeteleri
Yayın Kurulları

İstanbul

70. doğum günümde bana göndermiş olduğunuz yürekten selamlar dolayısıyla size teşekkür ederim.

Bu fırsattan yararlanarak size ve bütün devrimci Türk militanlarına en iyi selamlarımı ve devrimin ve özgürlüğün düşmanlarına karşı, Amerikan emperyalizmi, Sovyet sosyal-emperyalizmi ve her renkten revizyoniste karşı, Marksizm-Leninizmin onuru ve devrimin ve sosyalizmin zaferi için çaba ve mücadelenizde başarı dileklerimi iletirim.

Enver Hoca
Arnavutluk Emek Partisi
Merkez Komitesi Birinci Sekreteri

Tiran, 30 Ekim 1978

70. DOĞUM GÜNÜ'NDE

Parti Bayrağı ve Halkın Kurtuluşu'nun Enver Hoca Yoldaşa Gönderdiği Mesaj

ENVER HOCA YOLDAŞ ARNAVUTLUK EMEK PARTİSİ
MERKEZ KOMİTESİ BİRİNCİ SEKRETERİ

Türkiye devrimci proletarya hareketi ve Türkiyeli komünistler 70. doğum yıl dönümünde Enver Hoca yoldaşı en içten duygularla selamlamakta ve kutlamaktadır.

Türkiye proletaryası ve bütün emekçi halk kitleleri Arnavutluk halkının AEP ve Enver Hoca yoldaş önderliğinde Marksizm-Leninizmin bayrağını her zaman yükseklerde tutarak dünya gericiliğine karşı yürüttüğü kararlı mücadeleyi, Arnavutluk'ta sosyalizmi başarıyla inşa etmesini desteklemekte, Arnavutluk halkını, AEP ve onun önderi Enver Hoca yoldaşı Selamlamaktadır.

Bugün Enver Hoca yoldaş adı, dünya proletaryasının ve ezilen halkların gözünde emperyalizme, sosyal-emperyalizme, burjuvaziye, revizyonizme ve her türden gericiliğe karşı zaferlerle taçlanmış mücadelenin onurlu bir simgesidir.

AEP ve Enver Hoca yoldaş Yugoslav-Sovyet ve Çin revizyonizminin saldırıları karşısında Marksizm-Leninizmin bayrağını daima yüksekte tutmuş ve dünya proletaryasının ve ezilen halkların devrim yolunu aydınlatmıştır.

Dünya Proletaryası ve ezilen halklar Arnavutluk halkının, AEP'nin ve onun önderi Enver Hoca yoldaşın değerli katkılarıyla ve tam desteğiyle zaferden zafere koşacaktır. Proletarya ve halklar ve onun bir parçası olarak da Türkiye halkı, her türlü emperyalist ve revizyonist kuşatmaya karşı Arnavutluk halkının ve onun önderliğinin proletarya diktatörlüğü altında devrimi sürdürme mücadelesinin yanında olacaktır.

70. doğum yıldönümünüz vesilesiyle bütün içtenliğimizle sağlık ve uzun ömür diliyoruz.

Komünizm davası bütün dünyada mutlaka zafere ulaşacaktır. Buna inancımız tamdır.

YAŞASIN MARKSİZM-LENİNİZM!
YAŞASIN PROLETARYA ENTERNASYONALİZMİ:

PARTİ BAYRAĞI — HALKIN KURTULUŞU

14 Ekim 1978

İŞÇİ SINIFININ GERÇEK BİRLİĞİ HER TÜRDEN BURJUVA SENDİKACILIĞIN SENDİKAL HAREKETTEN TASFİYESİ İLE GERÇEKLEŞECEKTİR.

Marksizm-Leninizm tartışılmaz bir biçimde ortaya koymuştur ki, işçi sınıfı, partinin mücadele çizgisine çekilmeden, devrimin ilerletilmesi ve başarılması olanaksızdır. Ve yine açık bir gerçektir ki, işçi sınıfının burjuvaziye karşı örgütlenme ve direnme merkezleri olarak ortaya çıkan, partinin ekonomik mücadele ile siyasi mücadeleyi birleştirdiği merkezler olan sendikalar çeşitli soydan sendika ağaları ve burjuva sendikacılık akımlarının yönetim ve denetiminde iken, dahası; işçi sınıfının birliği burjuvazinin ajanı olarak faaliyet gösteren karşı devrimci sendikal akımlar tarafından parçalanmışken, işçi sınıfının, partinin mücadele çizgisine çekilmesi ve bütün halk sınıf ve tabakalarının en önünde mücadeleye atılması olanaksızdır.

Hiç kuşkusuz işçi sınıfının sendikal birliğini bozan, işçi sınıfı içinde, işçi sınıfının çıkarlarına aykırı bir faaliyet içinde olan faşist, reformist, revizyonist vb. her türden burjuva sendikal akımlardır. Ve bu karşı-devrimci akımlar işçi sınıfının sendikal hareketinden tasfiye edilmeden işçi sınıfının birliğinin ön şartı olan sendikal birlik gerçekleştirilemez. Çünkü bu akımların işçi sınıfı içinde ortaya çıkışı tesadüf ya da kendiliğinden bir olay değildir. Tersine bu akımlar, burjuvazinin işçi sınıfı içindeki «Truva Atları»dır ve burjuvazi tarafından ideolojik, parasal vb. her bakımdan beslenmektedirler. Burjuvazinin bu bilinçli çabalarının sonucudur ki hemen bütün kapitalist-revizyonist ülkelerde işçi sendikalarının yönetimi çeşitli burjuva sendikal akımlar tarafından gasbedilmiştir. Bu karşı-devrimci sendikal akımların temsilcisi sendika ağaları, bugün, burjuvazi ve hükümetlerle tam bir işbirliği içinde işçi sınıfı mücadelesini bastırmak «uysal» bir işçi sınıfı yetiştirmek için umutsuz bir çaba içindedirler

Kapitalist-revizyonist ülkelerdeki sendikaların bugünkü durumları (yönetimlerinin burjuva sendikacılık akımları tarafından gasbedilmiş olması) bütün bu ülkelerdeki sınıf sendikacılığı hareketlerinin önüne ortak bir görev koymaktadır: Burjuva sendikacılık akımlarını işçi sınıfının sendikal eylemi içinden tasfiye etmek; işçi sınıfının ulusal ve uluslararası planda, emperyalizme ve her türden gericiliğe karşı birliğini sağlamak.

Objektif olarak uluslararası işçi sınıf sendikacılığı hareketinin bir parçası olan Türkiye sınıf sendikacılığı hareketinin de görevi; her soydan burjuva sendikal akımı işçi sınıfının sendikal eyleminin dışına atmak, işçi sınıfını, partisinin mücadele çizgisinde devrimci eyleme çekmektedir. Ama kuşkusuz bu görevin yerine getirilmesi bizim ülkemiz işçi sınıfının içinde

bulunduğu somut koşulların değerlendirilmesi ile, bu koşullara uygun bir yol izleyerek gerçekleştirilebilecektir.

Bilindiği gibi ülkemiz işçi sınıfının kendine has özelliklerinin başında işçi sınıfımızın, sınıf sendikacılığı hareketine hiçbir dönemde sahip olmamış olması ve yüz yılı aşkın bir süredir devam eden sendikal mücadelesi boyunca sürekli olarak burjuva sendikal akımlar ve her soydan sendika ağası tarafından yozlaştırılmaya çalışılıyor olması gelmektedir.

Hiç kuşkusuz bütün burjuva sendikal akımlar her zaman yüzlerinde bir işçi dostu maskesi ile faaliyet göstermiş, önemli bir bölümü daha ileri giderek Marksist-Leninist olduğunu iddia etmiştir. Ama hayat göstermektedir ki, bunların Marksist-Leninistliği, Marksist tezlerin üstünü örtmek, başaramazsa onları çarpıtarak yozlaştırmanın ötesine geçmemiştir. Bu burjuva akımlar bakımından durum bugün de farklı değildir. T«K»P'den TİKP'ye HB-HY'dan KSD'ye kadar birçok oportünist ve revizyonist akımişçi sınıfı içindeki faaliyetlerinin üstüne bir sınıf sendikacılığı etiketi yapıştırmakla meşguldür. Ne var ki, bunların içinde «en ileri» olanların bile sınıf sendikacılığı olarak ileri sürdükleri program, tutarlı burjuva demokratik çizgiye bile ulaşamamakta, «atalarının» revizyonist-oportünist çizgisini aşamamaktadır. Ama yapılan gürültü neyin sınıf sendikacılığı, neyin burjuva sendikacılığı olduğu konusunda karmaşayı artırmaktadır. Bu durumu göz önüne alan dergimiz Marksizmin konuya ilişkin herkesce bilinen en temel tezlerini özetlemek zorunda kalmıştır.

Dergimiz bu sayısında, İŞÇİ SINIFININ DEVRİMCİ SENDİKAL EYLEMİ: SINIF SENDİKACILIĞI başlığı altında: sınıf sendikacılığının ilkeleri, Türkiye Sınıf Sendikacılığı Hareketinin mücadelesine esas olacak temelleri ve işçi sınıfımızın sendikal eylemine ilişkin genel tespitlerini ortaya koymuştur. Bundan sonraki sayılarımızda da bu konudaki faaliyetimiz sürecek, bir yandan sınıf sendikacılığı adına ortada dolaşan oportünist-revizyonist akımların burjuva özünü açığa çıkarırken, öte yandan pratik sınıf mücadelesinin günlük problemlerini incelemeye ve ülkemiz sınıf sendikacılığının teorik ve siyasi sorunlarına çözümler getirme görevini sürdürecektir.

Açıktır ki, dergimizin bu çabasının başarıya ulaşması, bütün proleter devrimcilerin ortaya konan perspektif ışığında revizyonist, oportünist görüşlere pratik mücadele içinde savaş açmaları ve bütün işçi sınıfını, sınıf sendikacılığının programı etrafında birleştirmek için mücadeleye atılmalarıyla mümkün olacaktır.

İşçi Sınıfının Devrimci Sendikal Eylemi: Sınıf Sendikacılığı

SENDİKALARIN DOĞUŞU VE SENDİKAL MÜCADELE:

İşçilerin burjuvaziye ilk baş kaldırışları, sanayideki ilk gelişmelerden hemen sonra başladı.

Proletaryanın kapitalizmin kaçınılmaz bir ürünü olarak ortaya çıkması sonucu olarak da ilk işçi örgütleri ve ilk işçi eylemleri kapitalizmin en önce geliştiği ülke olan İngiltere'de ortaya çıktı. İngiltere'de 1799-1800 yasalarıyla her türlü işçi örgütleri ve grevler yasaklanmış olmasına rağmen işçiler bir dizi, illegal, yarı-legal örgütler kurarak mücadelelerini sürdürdüler. İlk işçi eylemleri «suç teşkil eden» eylemlerdi ve bunlar işçi sınıfının burjuvaziye karşı sınıf olarak başarısını amaçlamıyordu. Sadece işçiler, burjuvaların hiç çalışmadan lüks içinde yaşarken, kendilerinin günde 14-16 saat çalıştıkları halde; aç, susuz, her türlü sosyal haktan mahrum olarak yaşamalarına kin duyuyorlardı. Bu yüzden de «suç» olan eylemlere girişiyorlardı. Ne var ki bu tür eylemlerle burjuvaziyle baş edemeyeceklerini ve yaşama koşullarını düzeltemeyeceklerini gördüler.

Sanayi devrimiyle birlikte ilk örgütlü ve toplu eylemler başgösterdi. Ve ilk toplu eylemler, birçok işçinin yaptığı işi tek başına yapabilen makinaların üretime sokulması ve birçok işçinin sokağa atılmasıyla başladı. İşçiler makinalara karşı ayaklandılar. Birçok makina kırıldı. Makina mucitleri işçiler tarafından dövüldü, vb. Fakat çok geçmeden burjuvazi gereken tedbirleri aldı. Makina kıranlara karşı şiddetli cezalar koydu ve çok sayıda makinayı ara vermeksizin üretime soktu.

İşçilerin bu ilk toplu eylemleri evrensel bir özellik göstermemesine, yerel sınırları aşamamasına rağmen önemliydi. Çünkü bu eylemler işçi sınıfının dayanışma bilincinin ilk filizleriydi. İşçilerin mücadelesi sonucu, İngiliz Parlamentosu 1824 yılında bir yasa çıkararak «burjuvazi ile proletarya arasındaki çatışmayı hukuken» (Engels) tanımak zorunda kaldı. Yasalarda, işçilerin kendi haklarını korumak ve geliştirmek için birleşmelerini ve örgütlenmelerini engeleyen tüm

maddeler iptal edildi. Böylece, şimdiye kadar sadece aristokrasiye ve burjuvaziye tanınan dernek kurma hakkı işçilere de tanınmış oldu. Kuşkusuz işçiler 1824 öncesinde de örgütler kurmuşlardı. Ancak bunlar gizli ve son derece küçük toplulukları kapsayan örgütlerdi. 1824 sonrasında ise, İngiltere'nin her yanında sendikalar «yerden biter gibi bittiler». Bu sendikaların kurucuları her sanayi dalından işçilerdi ve patronlarla karşı karşıya oturarak, ücret, iş şartları, çalışma saatları vb.'lerini konuşmak istiyorlardı. Bu isteğe yanaşmayan patronları ise grevle tehdit ediyorlardı. En önemlisi de sendikalar işçiler arasındaki rekabete son veriyor ve böylece ücretlerin düşmesini önlüyorlardı.

Tek bir işyeri ve tek bir işkolu düzeyinde örgütlenmenin de kapitalistleri dize getirmekte yetersiz olduğunu gören işçiler, çeşitli işyeri ve işkollarındaki sendikaları birleştirerek federasyonlar, konfederasyonlar kurmaya yöneldiler. Böylece kapitalizme karşı mücadelelerinde etkin araçlara kavuştular.

Artık kapitalist ülkeler için büyük kitle grevleri ve işçi eylemleri dönemi başlamıştı. Bundan böyle grevler işçiler için birer mücadele okulu olacaklardı.

Dünya işçi sınıfı tarihi göstermektedir ki, sendikalar ortaya çıkar çıkmaz burjuvazi tarafından hemen tanınmamıştır. Tersine sendikalar daha ilk ortaya çıktığında burjuvazinin saldırılarıyla karşı karşıya kalmış, varlıklarını kabul ettirmek için uzun süreli mücadeleler vermek zorunda kalmışlardır. İşçi sınıfının örgütlenerek, bağımsız bir güç olarak kendi karşısına dikilmesini istemeyen burjuvazi, sendikal hareketi boğmak için işçi önderlerini para ile satın almak, onlara ayrıcalık tanımaktan, sendika liderlerini öldürtmeye kadar varan çok çeşitli yöntemler denemiştir. Ancak, kapitalizmin gelişmesi sonucu nicel gücü artan ve bu gücün büyüklüğünün farkına varan işçi sınıfının mücadelesini kıramamıştır. «Dolayısıyla, sendikaların kurulması burjuvazinin, onun 'gönlü bolluğunun' bir hediyesi değildir; proletaryanın dişe diş ve kararlı mücadelesinin sonucudur». (F. Kota)

Başlangıçta, dernek, birlik, vb. adlar altında ortaya çıkan sendikalar, işçi sınıfının ekonomik mücadelesiyle ilgileniyor ve bu daha iyi yaşama mücadelesi içinde geniş işçi yığınlarını çatıları altında topluyorlardı.

«Bu talepler o zamanın sorunlarıyla sınırlıydılar: ücretler, iş saatleri, işsizlik, rekabet vs. Bu örgütler tedricen işçi sınıfının kapitalist burjuvazi karşısında 'örgütlenme merkezleri', 'direniş merkezleri' haline dönüştüler ve sistemli biçimde kapitalist baskı ve sömürüye karşı mücadele ettiler. Dolayısıyla **sendikal hareketin ilk biçimi, alt biçimi ekonomik mücadele olmuştur»** (F. Kota, Dünya Sendikal Hareketinde İki Karşıt Çizgi, s. 14) (abç)

F. Kota'nın da belirttiği gibi ilk ortaya çıktıklarında sendikalar «sendikal hareketin alt biçimi» olan ekonomik mücadeleyle uğraşıyor bile olsalar, o günün koşullarında, sadece işçileri burjuvaziye karşı birleştirmekle, kendi aralarında rekabeti ortadan kaldırmakla bile çok önemli bir görevi yerine getiriyordu. Ve bu birlik kapitalist burjuvazi için büyük bir tehlike arzediyordu. Bu dönemlerde, sendikaların ve onların eylemlerini değerlendiren Engels şöyle diyor:

«Sendikalar ve grevlerin gerçek önemleri, kendi aralarındaki rekabete son vermek için işçilerin giriştiği ilk çabalar olmalarında yatar. -Burjuvazinin işçiler üzerindeki hakimiyetinin bütünüyle işçilerin kendi aralarındaki rekabete- Yani dayanışma yokluğu gerçeğinin kavranması sendikaların temelini oluşturur.

«Sendikalar yalnızca, -belirli bir ölçüye kadar da olsa- işçilerin kendi aralarındaki bu rekabete sıkıca karşı durdukları için bile, mevcut sosyal düzene karşı büyük bir tehlike olduklarını göstermişlerdir.» (F. Engels, Sendikalar Üzerine, s. 19)

Sendikaların, işçi sınıfının kendiliğinden mücadelesi içinde doğmuş olması ve işçi sınıfının «örgütlenme merkezleri» olarak ilk işlevlerinin ekonomik mücadeleyle sınırlı kalması gerçeği; burjuva ideologları ve onların işçi sınıfı içindeki, reformist, revizyonist her türden yandaşları tarafından sahte bir dayanak olarak kullanılmak istenmektedir. Kapitalist burjuvazi, ideologları ve her tür revizyonist ve oportünist akım bu tarihi gerçeği istismara kalkışmakta ve buradan giderek bugün işçi sınıfının sendikal mücadelesini ekonomik mücadeleyle sınırlamaya çalışmaktadırlar.

Elbette sendikalar işçi sınıfının kendiliğinden, ekonomik mücadelesi içinde doğmuşlardır. Ama, olduğu gibi kalmamışlardır, her şey gibi gelişerek, bir yandan nicelik olarak büyürken, işçi sınıfı içinde Marksizmin yayılmasına paralel olarak da «özleri ve biçimleri itibariyle, belirli ekonomik ve siyasi talepleri gerçekleştirmek için belirli sınıf karakteri kazan» (F. Kota) mışlardır. Bunun içindir ki, sendikaların görev alanları, ilk ortaya çıktıkları gibi, ekonomik mücadeleyle sınırlı kalmamış, tersine ekonomik mücadelenin dolaysız araçları olma yanında, aynı zamanda işçi sınıfının **siyasi mücadelesinin önemli bir aracı** olma özelliğini de kazanmışlardır.

Sendikalar sorununu inceleyen K. Marks, 1. Enternasyonalin 1866 Cenova Kongresi Geçici Genel Konseyi için direktiflerinde, sendikaların «geçmişleri», «bugünkü durumları» (1866'daki durumları kastediliyor) ve «gelecekleri»ni tahlil ederek sorunu şöyle ele alıyor:

«a—) Geçmişleri:

....

«Sendikaların doğuşu, kendilerini hiç olmazsa esir durumundan bir parça olsun kurtaracak pazarlık koşullarına sahip olabilmek için işçilerin bu rekabeti

yok etmek, ya da en azından sınırlamak için başvurdukları kendiliğinden girişimlerden kaynaklanır. Demek ki, sendikaların ilk hedefi, günlük ihtiyaçlara, sermayenin ardı arkası kesilmeyen saldırılarını engelleme yollarıyla, kısacası ücret ve işgünü uzunluğu sorunlarıyla sınırlı kalmıştır. Sendikaların bu eylemi yalnızca meşru değil, gereklidir. Günümüz üretim sistemi (kapitalist sistem-PB.) son bulmadıkça bu eylemden vazgeçilemez... Sendikalar, emek ve sermaye arasındaki gerilla savaşları bakımından gerekliyseler, **ücretli emek ve sermaye egemenliği düzenini değiştirmenin örgütlü araçları olarak daha da gereklidirler.**

«b—) Bugünkü durumları: (1866'daki durumları kastediliyor-PB.)

«Sermaye karşısında yerel ve acil mücadelelerle kendilerini aşırı ölçüde sınırlayan sendikalar, ücret köleliği düzenine karşı çıkma güçlerinin farkına henüz kendileri de tam olarak varmamışlardır. Bu yüzden genel toplumsal ve siyasi hareketlerden pek uzakta durmuşlardır. Ancak, geç de olsa uyanmakta, büyük tarihi görevlerinin bilincine varmaktadırlar...

«c—) Gelecekleri:

«(Sendikalar) özgün amaçlarının yanı sıra, artık, daha büyük çıkarları olan **tam kurtuluş** için işçi sınıfının örgütlenme merkezleri olarak bilinçle hareket etmeyi öğrenmelidirler. Bu amaca yönelik her toplumsal ve politik harekete yardımcı olmalıdırlar. (Böylece) kendilerini tüm işçi sınıfının temsilcileri ve savunucuları sayarak ve böyle davranarak birliğin dışında kalanları da saflarına katmayı başaracaklardır. Ayrıcalı koşullar yüzünden güçsüzlükleri görülen tarım işçileri gibi, en düşük ücretli işkollarındaki işçilerin çıkarlarını dikkatle savunmalıdırlar. Çabalarının, dar ve bencil olmayıp, ezilen milyonların kurtuluşuna yönelik olduğuna dünyayı inandırmalıdırlar.» (K. Marks, Sendikalar Üzerine, s. 80-81)

İşte daha 1866'da sorun Marks tarafından böylesine özlü ve kapsamlı bir biçimde konuyordu ve sendikaların kendi programlarına işçi sınıfının nihai kurtuluşu için mücadele etmelerini koyma çağrısı yapılıyordu. Daha sonra bu tahlil daha da somutlaştırılarak 1. Enternasyonalin 1871 Londra Konferansı tarafından Enternasyonal üyelerine şu çağrı yapıldı:

«İşçi sınıfının, ekonomik mücadelede birleştirdiği gücünü, aynı zamanda toprak ağalarının ve kapitalistlerin siyasal iktidarına karşı bir manivela gibi kullanılması gerektiğini göz önüne alarak;

«Enternasyonal üyelerine:

«İşçi sınıfının içinde bulunduğu bu militan durumda ekonomik hareketle politik eylemin ayrılmaz bir bütün olduğunu hatırlatır.» (F. Engels, Sendikalar Üzerine, s. 86)

1. Enternasyonal'de sorunun Marksizm tarafından bu biçimde konmasından sonra artık sendikalar işçi sınıfının saf mesleki mücadele örgütleri olmaktan çıkıp, aynı zamanda işçi sınıfının ekonomik ve politik hareketinin parti ve partili işçiler tarafından birleştirildiği, kapitalizmi dünya yüzünden kaldırmaya yönelik mücadele yürüten örgütler olarak ele alınmışlardır.

Sendikaların, Komünist Parti'nin egemen sınıflara karşı yürüttüğü siyasi mücadelede **Partinin çizgisinde** yer alıyor olması, bazılarının

sandığı gibi işçi sınıfı partisi ihtiyacını ortadan kaldırmaz. Çünkü parti, işçi sınıfının sadece siyasi bir örgütü değil, aynı zamanda işçi sınıfı örgütlerinin **en üst** biçimi, sınıflar mücadelesinin «kurmay heyetidir». Kaldı ki, sendikalar (ileride açıklanacağı gibi) kendi başlarına siyasi mücadeleyi yürütemezler. İşçi sınıfının ekonomik ve siyasi mücadelesi ancak parti tarafından birleştirilebilir. Sendika, bu mücadelenin birleştirildiği bir zemindir.

Sorunun Marksizm tarafından böyle konması her türden oportünizm ve revizyonizmin şimşeklerini üstüne çekmiş ve Marksizm, işçi sınıfının ekonomik mücadelesini zayıflatmakla, işçiler arasına siyaset sokarak işçilerin birliğini parçalamakla vb. ile suçlanmıştır. O günden bugüne de bu «suçlamalar» bitmemiş, o günden bu yana da bu soruna yaklaşım Marksist-Leninistlerle her türden oportünisti, reformisti, revizyonisti ayıran bir **ilke** sorunu olagelmiştir.

Oysa açıktır ki; kısmi talepler için yürütülen mücadeleyi (ekonomik talepler için yürütülen mücadele) kapitalizmin ortadan kaldırılması mücadelesiyle birleştirmedikçe sendikalar, işçi sınıfının ekonomik mücadelesini de yürütemezler. Çünkü, işçi sınıfının ekonomik mücadele ile bugün aldığını kapitalistler yarın birçok değişik yoldan geriye almaktadırlar. Bu nedenledir ki salt ekonomik mücadele alanı kapitalistlerin kendi alanıdır ve kapitalistler bu alanda yenilgiye uğratılamazlar. «Asıl kötülüğün temelinde ücretlerin düşüklüğü değil, ücret sisteminin kendisi yatmaktadır» (Engels). Bu nedenledir ki sendikaların mücadelesi ücret sisteminin düzeltilmesi ile sınırlı kalamaz. Öyleyse, sendikalar tutarlı bir ekonomik mücadele verebilmek için mücadeleyi kapitalistlerin mücadele alanı olan saf ekonomik mücadele alanından çıkarıp onu «kamu iktidarını» ele geçirme mücadelesinin bir parçası haline getirmek zorundadır.

Her toplumsal hareket kaçınılmaz olarak bir ideolojiye ve siyasete sahiptir. Ama sorun bu değildir. Burjuvaziyi ve onun işçi sınıfı içindeki ajanları olan oportünizmi ve revizyonizmi kayguya düşüren işçi sendikalarının burjuva partilerinin yedeğinde değil de işçi sınıfının kendi partisinin mücadele çizgisinde yürümesidir. Çünkü, açıktır ki, ister sendikaları «sınıflarüstü» politika izleyen örgütler olarak niteleyen, isterse şu veya bu burjuva partisinin kuyruğuna takmak isteyen akımlar her halükarda izledikleri politika burjuva politikasıdır ve işçi sınıfının sömürülmesini ve ezilmesini kolaylaştırmaktan öte bir işe yaramaz. Marksist-Leninistler ise, tersine işçi sınıfını ve onun sendikalarını burjuva siyaset alanından alıp sosyalist siyaset alanına çekmeye çalışırlar. Bu yüzden de sendikalar içinde her türden burjuva ideolojisine ve siyasetine karşı kararlı bir mücadele

yürüterek, sosyalizmin sendikalar içinde yayılmasına çalışır ve sendikaları sosyalizmin kaleleri yapmayı amaçlarlar.

Marksizmin işçi sınıfının ekonomik mücadelesini ve siyasi mücadelesini ayrılmaz bir biçimde birleşmesinin zorunluluğu ilkesini ve sendikaları işçi sınıfının siyasi ve ekonomik mücadelesini birleştiren örgütler olması zorunluluğu ilkesini koymasından bu yana sendikal mücadele de birbirine zıt iki çizgi olagelmiştir: İşçi sınıfının ekonomik ve siyasi mücadelesini birleştiren ve sendikaları komünist partinin siyasi çizgisine çekmeye çalışan, sınıf işbirliğini reddeden proleter sosyalist çizgi ve işçi sınıfını ekonomik mücadele içine hapsetmeye çalışan sendikaları burjuva partilerinin peşine takmaya çalışan sınıf işbirlikçisi burjuva çizgi.

Bu iki çizgi arasında, ortaya çıktığından bu yana kıyasıya bir mücadele sürmüş ve bugün de sürmektedir. O günden bugüne sınıf sendikaları, sendikalar içinde genel olarak burjuva ideolojisine karşı mücadele etme yanında reformist ve revizyonist sendikacılığa karşı mücadele etme görevini de koymuştur. Bunun içindir ki, devrimci sendikal eylemin önemli görevlerinden birisi de reformcu ve revizyonist sendikacılığı işçi sınıfı sendikalarından tasfiye etmektir.

Revizyonist ve reformist sendikacılık işçi sınıfının sendikal eylemini ekonomik mücadele ile sınırlamaya çalışırken; işçi sınıfının sendikal eyleminin ekonomik ve siyasi mücadeleyi birleştirmesi ve sosyalizm için mücadele etmeleri zorunluluğunu koyan Marksizm, sonraları sendikal eylemin kapsamını daha da genişletmiştir. Lenin, temelleri Marks ve Engels tarafından atılan, ve Anarko-Sendikalizme, Trade-Unionizme karşı mücadele içinde geliştirilen sınıf sendikacılığının kapsamını Rus Devrimi pratiği içinde daha da geliştirmiş, sendikaların görevlerinin «ücretli köleliği» ortadan kaldırmakla bitmeyeceğini, sendikaların, sosyalist toplumda da varlıklarını sürdürmelerinin zorunluluğunu ortaya koymuştur. Tabii ki artık görevleri mevcut düzeni yıkmak değil, tersine, proletarya diktatörlüğünü korumak, geliştirmek ve komünizme varma mücadelesinde birer «komünizm okulu» olmaktır.

Öyleyse, işçi sınıfı sendikalarının eylemi ve görevi, kapitalizmi yıkmak ve sosyalizme varma mücadelesinde etkin bir güç olmaktan ibaret değildir. Aynı zamanda işçi sınıfının yığın örgütleri olarak, sosyalizmin inşasına aktif bir biçimde katılmak ve tüm toplumu sınıfsız topluma götürme mücadelesinde de etkin bir araç olmaktır.

Sosyalist toplumda sendikaların rolünü küçümseyen Troçki'yi eleştiren Lenin, bu önemli rolü şöyle vurguluyor:

«Bu söylediklerimden, proletarya diktatörlüğünün her adımında sendikaların son derece önemli bir rol oynadıkları çıkar. Peki ama bu rol nedir? ....

bu rolün de çok olağanüstü bir nitelik taşıdığı sonucuna varıyorum. Sendikalar bir yandan sanayi işçilerinin tümünü birleştirdikleri, onları saflarında topladıkları için, yönetici sınıfın, hakim sınıfın.........iktidardaki sınıfın örgütüdürler.........amaçları eğitmek, öğretmek,.........olan.........bir komünizm okuludurlar». (Lenin, Sendikalar, Bugünkü Durumu ve Troçki'nin Hataları, s. 8)

Yukardan beri söylenenleri şöyle özetleyebiliriz: Sendikalar kapitalizmin kaçınılmaz bir ürünü olarak, işçi sınıfının ekonomik mücadelesi içinde doğmuş, proletaryanın burjuvaziye karşı mücadelesinin «direniş», «örgütlenme» «birlik» merkezleridir ve işçi sınıfının ekonomik mücadelesinin dolaysız araçları olma yanında, onun kapitalizmi ortadan kaldırma mücadelesinin de önemli bir aracı, proletaryanın sınıfsız topluma varma eyleminin temel bir dayanağıdır. Ve toplumun her gelişme döneminde (kapitalist toplum, sosyalist toplum) sendikaların rolleri ve işlevleri değişmekle birlikte, proletaryanın kitlevi bir örgütü olması nedeniyle sınıf mücadelesinin önemli bir aracı olma durumunu kaybetmezler.

SINIF SENDİKACILIĞI :

Yukarda Marksizmin sendikalara yüklediği fonksiyonu kısaca inceledik. Marksizmin sorunu açıkça ortaya koyduğu gibi: sendikalar, işçi sınıfının mesleki ve yığın örgütleri olma özelliğini «zorunlu» olarak taşırlar. Bu «tarihsel» zorunluluk sendikalara işçi sınıfının **dolaysız ekonomik mücadele örgütleri** olma özelliğini yükler. Ama Marksizm ve onun sendikal mücadele alanındaki siyaseti olan sınıf sendikacılığı için bu tespit, sorunun sadece bir yanıdır. Sınıf sendikacılığı, işçi sendikalarının, işçi sınıfının dolaysız ekonomik mücadelesinin örgütleri olma yanında, aynı zamanda; sendikaların işçi sınıfının **ekonomik mücadelesi ile siyasi mücadelesinin birleştirildiği örgütler** olması gerektiğini savunur. Marksizmin sınıf sendikacılığı ile tüm öteki burjuva (reformist, revizyonist vb.) sendikacılık anlayışları arasındaki farklılık da sorunun bu ikinci yanında **netleşmektedir.** Kuşkusuz bundan sendikaların ekonomik mücadeleye ilişkin görevlerini reformist, revizyonist vb. burjuva sendikacılık akımları da yerine getirilebilir sonucuna varılamaz. Çünkü, yukarda da bahsedildiği gibi, salt ekonomik mücadele alanı burjuvazinin alanıdır ve «sermaye kendi alanında yenilgiye uğratılamaz». (Lenin) Bu nedenledir ki, reformist, revizyonist sendikacılık, işçi sınıfının ekonomik mücadelesini de yürütemez, onu da burjuvaziye peşkeş çeker.

Bu temel ayrımdan kalkarak, bu ayrılığın proletaryanın öteki mücadele biçimleri (siyasi, ideolojik) ve bunlarla ilgili bütün konulardaki (enternasyonalizm, milliyetçilik, demokrasi vb.) yansımalarını göz önüne aldığımızda, sınıf sendikacılığı ile bütün öteki burju-

va sendikacılık anlayışları arasındaki farklılığı şöyle bir temel formülasyona indirgeyebiliriz: SINIF İŞBİRLİĞİNİ REDDETMEK veya SINIF İŞBİRLİĞİNİ SAVUNMAK...

Öyleyse şunu söyleyebiliriz: Bugün sendikal hareket içinde birbirine taban tabana zıt iki sendikacılık anlayışı vardır. **Birincisi**, sınıf işbirliğini reddeden sınıf sendikacılığı, **İkincisi** ise, birbirleriyle şu veya bu nüansla ayrılan, şu veya bu adı alabilen ama sonuçta burjuvaziye hizmette birleşen, sınıf işbirlikçisi burjuva sendikacılığı. İşte mücadele dün olduğu gibi bugün de bu iki **karşıt** çizgi arasında sürmektedir. Genel olarak burjuvaziye, özel olarak burjuvazinin şu veya bu kesimine hizmet için birbiriyle mücadele eden, burjuvaziye hizmet yarışında birbirlerine kıyasıya saldıran, yönetim fesihlerinden, rakiplerini öldürmeye kadar varan yöntemleri denemekten çekinmeyen faşist, revizyonist, reformist vb. sendikal akımlar, hedef sınıf sendikacılığı olduğunda, aralarındaki bütün çelişkileri bir yana bırakıp sınıf sendikacılığını ezmekte her zaman birleşmişlerdir, bugün de birleşmektedirler.

Çünkü; adı ne olursa olsun bütün burjuva sendika hareketlerinin programında, kapitalizmin devam ettirilmesi, ücretli köleliğin ebediyete kadar sürmesi yazılıdır. Sınıf sendikacılığının programında ise; kapitalizmi yıkma, sosyalizmi gerçekleştirme ve sınıfsız topluma varma yazılıdır.

Örneğin 1920'lerde Uluslararası Hıristiyan Sendikalar Konfederasyonu tüzüğünün ikinci maddesinde şöyle diyor:

«Ekonomik ve sosyal yaşam aynı ulusun bütün çocuklarının **işbirliği** yapmasını gerektirir. Dolayısıyla şiddeti ve sınıf mücadelesini reddeder................» (Aktaran, F. Kota)

Aynı dönemlerde Komünist Enternasyonalin doğrudan desteği ile kurulan Kızıl Sendikalar Enternasyonali ise tam tersine «sınıf mücadelesinin devrimci ilkelerini» savunuyordu.

F. Kota, Kızıl Sendikalar Enternasyonalinin 1. Kongresinde, programına **ilk görev** olarak şunları koyduğunu yazıyor:

«Kızıl Sendikalar Enternasyonali programına ilk görev olarak kapitalist sistemin yıkılması ve sosyalizmin kurulmasını koydu. Örgütün kapıları, sınıf mücadelesinin devrimci ilkelerini kabul eden, işçilerin ekonomik talepler uğruna mücadelesini siyasi mücadeleye bağlayan ve Amsterdam Uluslararası Sendikalar Federasyonu tarafından temsil edilen reformcu hareketi teşhir için mücadele eden, bütün sendikal kuruluşlara açıktı. Üçüncü Komünist Enternasyonalin himayesinde ve doğrudan desteği ile kurulan Kızıl Enternasyonal, Komünist Enternasyonalle birlikte çalıştığını ve o'nun siyasi ve ideolojik önderliğini kabul ettiğini açıkça ilan ediyordu.» (F. Kota, D.S.H.İ.K.Ç., s. 36)

İki program arasındaki fark açıkça görülmektedir ve bütün burjuva sendikal akımların sınıf sendikalarına düşmanlığı, bu temel fark-

lılıktan gelmektedir. Ve bu temel farklılık, tavırda kapitalizmden mi yoksa komünizmden mi yana olmak olarak ortaya çıkmaktadır.

Buraya kadar, temel ayrımın açıkça ortaya çıkması için sorunu iki uç noktasından alarak inceledik. Oysa, pratikte, sorun bu kadar net bir biçimde ortaya çıkmamaktadır. İki uç arasında birbiriyle şu veya bu tali noktada ayrılan birçok burjuva sendikal akım, işçi sınıfı hareketi içinde faaliyet göstermekte, işçi sınıfının devrim yolunu karartmak için, «sosyalist», «komünist», «keskin sınıf mücadelecisi» ya da reformist maskelerle burjuvaziye hizmet sunma yarışı içindedirler.

Sovyetler Birliği ve Doğu Avrupa'da kapitalizmin restorasyonundan sonra, modern revizyonist sendikalar dünya ölçüsünde geçici olarak da olsa güçlenmiştir. Sovyetler Birliği'nde kapitalizmin restorasyonundan sonra nasıl ki, Sovyetler Birliği emperyalist emelleri için sosyalizm maskesini kendi çıkarlarına uygun bulduysa, nasıl ki, modern revizyonist partiler komünist adını sürdürmeyi daha ticari buldu ise, modern revizyonist sendikacılık da sınıf sendikacılığının ilkelerini sözde savunduğunu söylemektedirler. Oysa gerçekte, aynen modern revizyonist sahte komünist partileri gibi bunlara bağlı olan modern revizyonist sendikacılık da, sosyalizm üstünde sadece laf etmekte, işçi sınıfının sosyalizme karşı duyduğu sempatiyi sömürmektedir. İşçi sınıfının ekonomik mücadelesi ile siyasi mücadelesini birleştiriyoruz diye işçi sınıfını artık birer burjuva, birer faşist parti haline gelmiş olan karşı-devrimci sahte komünist partilerinin peşine takmaktadırlar. Sınıf mücadelesinin devrimci ilkelerini savunuyoruz demagoji ve keskin devrimci sözler arkasında tam bir sınıf işbirliği politikası izlemektedirler.

Reformist sendikal akım da, farklı yöntemlerle aynı işlevi yerine getirmekte, işçi sınıfı hareketini bazen reformist partilerin, bazen faşist, bazen de revizyonist partilerin peşine takarak, sınıf işbirlikçisi görevlerini yerine getirmektedirler. Ama bunu yaparken reformist sendikal hareket, bazen «tarafsızlık», «bağımsızlık» adına bazen de açıkça burjuva-toprak ağası partilerle anlaşarak yapmaktadır.

Dünya sendikal hareketi içinde etkin bir yer tutan reformist ve revizyonist sendikacılık, emperyalizmin ve gericiliğin hizmetinde iki burjuva sendikal akımdır ve aralarındaki rekabet emperyalizm ve gericiliğe hizmet yarışıdır. Başta iki süper devlet olmak üzere bütün emperyalistler ve bütün ülkelerin gericileri bu karşı-devrimci akımların sendikalar içindeki faaliyetlerini desteklemekte, bunlar aracılığı ile işçi sınıfının sendikal eylemini yozlaştırmaya, tasfiye etmeye çalışmaktadırlar. Öyle ki, emperyalistler için, işçi sınıfının sendikal eylemine sızma ve onu yoldan çıkarma halkları köleleştirme, ulusal ve

sosyal kurtuluşu önleme çabalarının üç önemli unsurundan (diğer ikisi diplomasi ve sermaye ihracıdır) birisidir. KGB ve CIA gibi emperyalist burjuvazinin gözbebeği örgütler, sendikal hareketle ilgilenen özel şubeler çalıştırmakta ve bu şubeleri kendi faaliyetlerinin önemli bir kolu olarak görmektedirler. Her yıl milyonlarca dolar ve ruble CIA ve KGB kasalarından bu gerici sendika merkezlerine akmakta ve bu iş çoğu zaman da açıkça yapılmaktadır.

Bugün dünya ölçüsünde burjuva sendikal akımlar denetimindeki sendikalar çatıları altında milyonlarca işçiyi barındırmaktadır. Bu sendikaların yönetim kademeleri, reformist ve revizyonist sendikal hareketler tarafından gasbedilmiş durumdadır. Burjuvazi ile el ele veren sendika ağaları yükselen sınıf sendikacılığını boğmak için ellerindeki bütün olanaklara başvurmaktan çekinmemektedirler.

Ülkemizde de sendikal hareket uluslararası planda ortaya çıkan sapmalardan etkilenmiş, 1947'den sonra da legal sendikalar doğrudan doğruya Amerikan, İngiliz sendikacılığının kontrolu altında örgütlenmiştir. İlk sendikalar kanununu iki İngiliz uzman hazırlamış, daha sonra ise CIA, Amerikan sendikaları aracılığı ile Türkiye sendikal hareketine el atmış o günden bugüne de sendikal hareketten elini hiç çekmemiştir.

1960'lardan sonra ise, modern revizyonist sendikacılık güçlenmiş, sahte TKP aracılığı ile Rus sosyal-emperyalizmine hizmet sunmaya başlamıştır. Bugün de. bu hizmette kusur etmeden «görevini» sürdürmektedir.

Bugün ülkemizde faşist, reformist ve revizyonist sendikacılık emperyalizme, sosyal-emperyalizme ve yerli hakim sınıflara hizmet sunmaktadırlar. Öte yandan işçi sınıfımızın hiçbir zaman gerçek bir komünist partisinin önderliğinde mücadele etmemiş olması, işçi sınıfımızın sendikal eyleminin önemli bir dezavantajıdır. Bu nedenledir ki, ülkemiz sınıf sendikacılığı hareketinin önünde aşılması gereken önemli engeller vardır. Bu engellerin aşılmasında **sınıf sendikacılığımızın dayanacağı güç devrimci işçi sınıfımız ve üstünde yükseleceği miras da, dünya işçi sınıfının ve ülkemiz işçi sınıfının mücadeleci geçmişi olacaktır.**

Yukarda belirtildiği gibi, sınıf sendikacılığının temeli sınıf işbirliğini reddetmektir. Ve bu somutta kapitalizmi yıkma, sosyalizmi gerçekleştirme ve komünizme varma mücadelesi olarak yansır. Bu da proletarya partisinin **azami programının** sendikal mücadeleye özgülleştirilmiş ifadesinden başka bir şey değildir.

Öyleyse şimdi, bizim gibi yarı-sömürge, yarı-feodal, sendikaların sendika ağaları tarafından gasbedildiği faşist diktatörlük altındaki

ülkeler için, SINIF İŞBİRLİĞİNİ REDDETMENİN siyasal plandaki yansıması olan sınıf sendikacılığının temellerini aşağıdaki gibi açabiliriz.

a—) Sınıf sendikacılığı işçi sınıfının ekonomik taleplerinin tavizsiz savunucusudur:

Sınıf sendikacılığı, ekonomik mücadeleyi işçi sınıfının siyasi mücadelesi ve ideolojik mücadelesi yanında üçüncü bir mücadele biçimi olarak ele alır. Diğer iki mücadele ile kopmaz bağının bilincinde olarak hareket eder. Bu nedenledir ki, sınıf sendikacılığı işçi sınıfının ekonomik mücadelesini küçümseyen «sol» oportünizme karşı amansız bir mücadele yürütür.

Sınıf sendikacılığı, sendikaları işçi sınıfının ekonomik mücadelesinin dolaysız örgütleri olarak görür. burjuvaziye karşı verdiği daha iyi yaşama mücadelesine önderlik etmeye çalışır. Çünkü, işçi sınıfının burjuvaziye karşı ekonomik mücadelesi sadece gerekli değil, zorunlu bir mücadeledir.

İşçi sınıfının, ekonomik mücadelesine ilgisizlik, işçi sınıfının ekonomik mücadelesini reformcu, revizyonist, faşist sendikacılığa terk etmekle eş anlamlıdır. Bu da reformizmin, faşizmin ya da revizyonizmin işçi sınıfı içinde siyasi etkinliğini artırmaktan başka bir anlama gelmez. Bugün, reformist hükümetin işçi sınıfının ekonomik mücadelesine yaptığı saldırıları göğüsleyebilecek güçte bir sınıf sendikacılığının olmaması, kendiliğinden yükselen işçi muhalefetinin heder olmasına neden olmaktadır. Bu durum faşist ve revizyonist sendikacılık, özellikle de faşist sendikacılık tarafından istismar edilmeye çalışılmakta bu azgın işçi düşmanlarının, işçi dostu bir maske takınmalarını kolaylaştırmaktadır. Yükselen işçi muhalefeti ihtiyacına cevap veren gerçek devrimci bir alternatif bulunmazsa, geçici olarak da olsa faşist sendikacılık güç toplayabilir. Tersi bir durum; sınıf sendikacılığının bir alternatif olarak ortaya çıkması ise, revizyonist, reformist ve faşist sendikacılığa karşı yükselen işçi muhalefetini kendi etrafında toparlayabilir. Toplamalıdır da.

Sınıf sendikacılığı, sendika ağalığının gerçek yüzünü işçi sınıfının ekonomik taleplerini tavizsiz bir biçimde savunduğu ölçüde açığa çıkarabilir ve sendika ağalığına karşı aktif bir mücadele yürütebilir. Çünkü sendika ağalığının varlık nedenlerinden birisi de ekonomik mücadelenin bilinçli olarak abartılması ve her şey olarak gösterilmesidir. Eğer sınıf sendikaları ekonomik talepleri tavizsiz olarak savunurlarsa (ki savunacaklardır), her türden sendika ağasının parlak laflar arkasında işçi sınıfını ekonomik olarak bile burjuvaziye nasıl peşkeş çektiği açıkça ortaya çıkacaktır.

Ekonomik mücadeleyi ekonomizm olarak damgalamak burjuva-

aydının mücadele anlayışıdır. Proletaryaya yabancı bir anlayıştır. Çünkü ekonomizm olan ekonomik mücadelenin kendisi değil, ona ekonomistçe yaklaşan oportünizmin, revizyonizmin kendi karakteridir.

Özetlersek; sınıf sendikacılığı ekonomik mücadelenin her şey olmadığını bilerek, onu proletaryanın siyasi mücadelesiyle bütünleştirerek, ekonomik mücadelenin abartılmasına ve küçümsenmesine karşı durarak, işçi sınıfının **ekonomik taleplerinin tam ve tavizsiz** savunucusudur.

b—) Sınıf sendikacılığı eyleminin merkezine kapitalizmi yıkma, sosyalizmi kurma ve komünizme varma görevini koyar:

İşçi sınıfı ekonomik mücadelesi içinde, ücretlerin yükseltilmesi, yeni sosyal haklar, iş güvenliği vb. haklar için mücadele eder. Ama sınıf sendikacılığı salt ekonomik haklar uğruna yürütülen mücadelenin işçi sınıfını sömürüden, yoksulluktan, zulümden kurtaramayacağının bilincindedir. Çünkü en kötü olan **«ücretlerin düşüklüğü değil, ücret sisteminin kendisidir»** Bu nedenledir ki, işçi sınıfının daha iyi yaşamak için giriştiği ekonomik mücadele, «ücretli köleliği» kaldırma mücadelesi olan siyasi mücadele ile birleştirilmediği zaman başarısız olacak, sendikaları kısır bir döngü içine sokacaktır.

Sınıf sendikacılığının işçi sınıfının sendikal eyleminin merkezine kapitalizmi yıkma ve sınıfsız topluma varma amacını koyması, işçi sınıfının kendine özgü özelliklerinden gelmektedir. Şöyle ki; işçi sınıfı şimdiye kadar tarihin kaydettiği en devrimci sınıftır. İşçi sınıfından başka hiçbir sınıf ve tabaka devrimi sonuna kadar götürecek güç ve yeteneğe sahip değildir. Ve sendikalar da işçi sınıfının en geniş kesimlerini çatısı altında toplayan işçi sınıfının kitlevi «örgütlenme» ve «direnme» merkezleridir. İşte sendikaların işçi sınıfının bu özelliklere sahip örgütleri olmaları, işçi sınıfının sınıfsız topluma varma gibi tarihi eyleminde kendilerine bu derece önemli görevler yüklemektedir. İşçi sınıfı sendikaları dışında hiçbir sınıf ve tabakanın kitlevi örgütü ya da «sendikaları» böyle bir görevle yükümlü değillerdir.

Bunun içindir ki, sınıf sendikacılığı, işçi sınıfını bu tarihi, yüce görevi başarabilecek bir biçimde eğitir. İşçi sınıfının yolunu karartan revizyonist, her türden burjuva ideolojisine karşı mücadele eder. Sosyalizmin biliminin işçi sınıfı içinde genişlemesne ve derinlemesine yayılması için çaba sarfeder ve Proletarya Partisinin siyasi çizgisinde mücadele edebilmesi için işçi sınıfını partinin çizgisinde eğitir ve mücadeleye sevkeder.

Modern revizyonist sendikacılık da, iş söze geldiğinde, işçi sınıfını sosyalizm için eğittiğini, kapitalizmi yıkmayı amaçladığını söylemektedir. Ama öte yandan, bilimsel teknik devrimin «kafa emeği ile kol emeği arasındaki farkı kaldırdığının», işçi sınıfının artık eskisi gibi sö-

mürülen bir sınıf olmadığını, mücadelesi ile artık orta sınıflar gibi oldukça rahat bir yaşam sürdüğünü iddia eden teoriler ileri sürerek, işçi sınıfının sosyalizm olmadan da kurtulabileceği hayallerini yaymaktadır. Bu saçma teoriler bizim ülkemizdeki modern revizyonist sendikacılar tarafından uygulama alanına geçirilmiş, Maden-İş'in revizyonist yöneticileri, Maden-İş adına banka kurmaya kalkışmışlar, DİSK'in eski, revizyonist yöneticileri DİSK-KENT kurarak bütün işçileri (!) ev sahibi yapacakları hayallerini yaymışlar, böylece ancak, sosyalizm tarafından çözümlenebilecek bir sorun olan «konut sorunu»nu kapitalizmin de çözebileceği hayallerini yaymışlardır. DİSK-KENT'le ilgili gazetelere verdikleri ilanlarla, işçilerin küçük-burjuva, bireyci duygularını körüklemeye çalışmışlar, ancak işçilerin tepkisi karşısında her iki karşı-devrimci girişim de yarım kalmıştır. Ancak revizyonist sendikacılar bu yenilgiye bozulan patronlarının ağzını kapatmak için, şirketin zarar ettiğini iddia ederek, işçi aidatlarından biriktirilen milyonlarca lirayı sahte TKP'ye aktarmışlardır.

Modern revizyonist sendikacılık şüphesiz işçi sınıfı mücadelesi ve onun devrimci ilkelerine saldırıyı durdurmamış, tersine, daha da incelterek sürdürmektedir. «UDC», «Kapitalist olmayan yol», CHP'nin seçimlerde desteklenmesi gibi her yolu deneyerek işçi sınıfının bilincinin çarpık şekillenmesi için ne lazımsa onu yapmaya çalışmaktadırlar. Kruşçev-Brejnev-Suslov vb.'lerinin karşı-devrimci teorileri işçi sınıfına Marksizm-Leninizm olarak sunulmakta, Marksizm-Leninizmin devrimci ilkelerinin üstü örtülmeye çalışılmaktadır.

Öte yandan reformist sendikacılar da işçi sınıfı içinde kapitalizm içinde bile sömürünün kaldırılabileceği, «öz-yönetim», «yönetime katılma», «kârdan hisse» gibi yöntemlerle bütün işçilerin fabrika sahibi olabileceği hayalleri yaymaktadırlar. Ama yöntemleri, revizyonistlerinki kadar ince olmadığı için yalanları çabuk açığa çıkmaktadır.

Faşistler ise işçileri kandırabilecekleri her yola başvurmakta, demagoji ve zoru birarada kullanarak etkinliklerini artırmaya çalışmaktadırlar. Yeri geldiğinde «Kahrolsun Kapitalizm» diyebilen faşistler, mücadele kendi denetiminden çıkınca patronun fedaileri olarak işçilere kurşun sıkmaktadırlar.

Bütün bunlara bir de burjuvazinin doğrudan ideolojik saldırısı ki basınıyla, radyosuyla, televizyonlarıyla, modasıyla, reklamlarıyla vb. ile gün yirmi dört saat işçi sınıfının «beynini yıkamaktadır». Bütün bu saldırılara karşı ideolojik planda yürütülecek mücadele ile karşı durmak ve işçi sınıfının kendi dünya görüşünü kavramasını sağlamak sınıf sendikacılığının temel görevlerinden birisidir.

Burjuva ideologlarının ve onların işçi sınıfı içindeki ajanlarının, işçi sınıfının mücadelesini saptırmaya yönelik saldırılarını püskürt-

menin tek yolu, işçi sınıfı sendikalarını, sosyalizmin bilimi ve proletaryanın devrimci siyasetleriyle doldurmak ve sendikaları «partinin bütün işlerine çekmek»le mümkündür.

Bizim gibi önünde henüz ulusal ve demokratik görevler olan ülkelerde de sendikalarda sosyalist görevler esastır. Ve ulusal, demokratik görevler sosyalist görevlere tabi olarak ele alınması gerekir. Bugün UDHD aşamasında bulunulmasını gerekçe olarak gösteren «Üç Dünyacı» revizyonistler aynen modern revizyonistler gibi, ama bir başka cepheden işçi sınıfının mücadele yolunu karartmakta, işçi sınıfının sosyalizmi öğrenmesini ve sosyalizm için mücadele etmesini yasaklamaktadırlar. Bir yandan da «yeni demokratik düzen» ve «komprador burjuvazinin devrimciliği» üstüne hayaller yayarak hedef saptırmaya çalışmaktadırlar.

Sınıf sendikacılığı hareketi, işçi sınıfı sendikalarını sosyalizmin kaleleri yapmayı amaçlar ve işçi sınıfını kapitalizmi yıkma ruhuyla eğitir. Sosyalizmin bilimi ışığında her türlü burjuva ideolojisine karşı mücadele eder. Bunun için bütün olanakları (sendika basını, sendika toplantıları vb.) ve eylemleri (grev işgal, direniş vb.) değerlendirir.

İşçi sınıfının sosyalizmin bilimi ile, kapitalizmi yıkma ruhuyla eğitilmesi, işçi sınıfının genel olarak kapitalist düzene karşı sosyalizm için yürüttüğü mücadele açısından hayati bir önem taşır. Marks, sorunun önemini vurgulamak için, işçi sınıfının örgütlenme düzeyinin geriliğini bile mazeret saymıyor.

«İşçi sınıfının, ortak iktidara yani egemen sınıfların siyasi iktidarına karşı kesin bir mücadeleyi yüklenecek kadar örgütlenmede ileri gitmediği durumlarda bile, işçiler, egemen sınıflara ve bunların uygulamalarına karşı ajite edilerek kesin mücadele için yetiştirilmelidirler. Aksi takdirde, Fransa'da Eylül Devriminin gösterdiği gibi ve İngiltere'de Gladstone ve şürekasının ta günümüze dek oynadıkları oyunun kanıtladığı gibi, işçi sınıfı egemen sınıfların elinde bir oyuncak olarak kalacaktır.» (Marks, Sendikalar Üzerine, s. 91)

«Üç Dünyacı» revizyonistlerin, reformist sendikacılığın ve modern revizyonist sendikacılığın, «aşamalı bilinçlendirme teorisi», işçi sınıfını «milli bilinç(!)»le eğitme, kapitalizmin sınırları içinde de «sömürüden kurtulabileceği» hayallerini yayma, «işçilerin fabrikalara ortak olması» gibi demagojilerinin amacı, işçi sınıfı mücadelesini hedefinden saptırmaya, onu sosyalizm yolundan döndürmeye, ebediyen «egemen sınıfların oyuncağı» olacak bir platformda, burjuvazinin platformunda tutmaya yöneliktir.

Özetleyecek olursak, sınıf sendikacılığı, işçi sınıfını; Lenin'in, «Marksizm, işçi sınıfının ekonomik ve politik mücadelesini ayrılmaz bir biçimde birleştirmiştir» temel önermesinden kalkarak, UDHD aşamasında da olsa, proletaryanın sosyalist görevlerini bütün öteki görevle-

rinin (ulusal ve demokratik görevlerinin) önüne çıkararak, sosyalizmin bilimi temelinde, «ücretli köleliği», kapitalizmi yıkma ve sosyalizmi kurma ruhuyla eğitmeyi ve sendikaları, ekonomik mücadelenin «dar» alanından çıkararak bütün parti işlerine çekmeyi kendisine temel görev edinir. Bütün çalışmasını bu temel göreve tabi olarak yürütür.

c—) Sınıf sendikacılığı bağımsızlık ve demokrasi mücadelesinin en kararlı savaşçısıdır:

Ülkemizin yarı-sömürge, yarı-feodal bir ülke olması, bu durumun sonucu olarak da, devrimimizin önündeki adımın UDHD olması gerçeği, sınıf sendikacılığına sosyalist görevler yanında ulusal ve demokratik görevler de yüklemektedir. Öte yandan ülkemiz faşist diktatörlük altındadır ve bugün baş görev faşist diktatörlüğü yıkma görevidir.

Bu durumu göz önüne alan sınıf sendikacılığı, sosyalist görevlerini bütün görevlerinin merkezine koyarak anti-emperyalist, anti-feodal, anti-faşist mücadelenin önündeki yerini alır.

Son yılların olayları açık bir biçimde göstermiştir ki, çeşitli burjuva sendikal akımlar; sadece işçi sınıfının sosyalizm mücadelesinin değil, aynı zamanda bağımsızlık ve demokrasi mücadelesinin de düşmanlarıdır. Bugüne kadar yürüyen bağımsızlık ve demokrasi mücadelesinde, burjuva sendikal akımların bütün çabası işçi sendikalarını bu mücadelenin uzağında tutmak olmuş, geniş işçi tabanın mücadeleye katılma istekleri bastırılamaz hale gelince de bu katılımı en pasif nasıl yapabilirlerse öyle yapmaya çalışmışlardır. Otobüsle yürüyüş düzenlemek, imza toplamak bu katılımlardan bazılarıdır.

Faşist sendikacılık, faşist diktatörlüğün sivil ve resmi cinayet ve işkence şebekeleri olan, MİT, Kontr-gerilla, MHP, Ülkü Ocakları vb. iç içe çalışmaktadır. Bunlar bağımsızlık ve demokrasi mücadelesinin can düşmanlarıdır. Bunların dilinde emperyalizme, faşizme karşı olmak demagojiden ibarettir ve anti-komünist faaliyet için bir vesiledir. Faşist sendikacılık faşist partilerin işçi sınıfı içindeki uzantılarıdır ve işçi sınıfı eylemini bastırmayı esas faaliyet edinmişlerdir.

Revizyonist sendikacılığın, özellikle sosyal-faşist kanadının keskin anti-faşist, anti-emperyalist görünmekle birlikte, aslında sosyal-emperyalizmin ve sosyal-faşistlerin çıkarlarının savunulması dışında bir kaygusu yoktur. Bunların dilinde anti-faşist, anti-emperyaliyst, anti-feodal sloganlar kitlelerin kafasını karıştırmayı amaçlayan demagoji malzemesidir.

Reformcu sendikacılık «faşizme de komünizme de karşı» olma demagojisi arkasında hedef şaşırtmakta, kitle mücadelesini pasifize etmeyi ve mücadeleyi bölmeyi amaçlamaktadır.

Bu durum (bağımsızlık ve demokrasi düşmanlığı) faşist sendikacılık açısından anlaşılır bir şey olmasına rağmen, revizyonist ve reformcu sendikacılık geniş kitleler, hatta birçok devrimci-demokrat çevre tarafından ilerici, anti-emperyalist, anti-faşist olarak görülebilmektedir. Oysa durum hiç de öyle değildir.

Gerek reformcu gerekse revizyonist sendikacılık akımları işçi sınıfını faşist diktatörlüğe ve emperyalizme karşı yürütülen mücadelenin dışında tutmakta, faşizme ve emperyalizme karşı yanlış mücadele anlayışları yaymakta ortak bir eylem yürütmektedirler. Her iki akım da emperyalizmi, kapitalist emperyalizmden faşizmi de Ülkü Ocakları ve MHP'den ibaret olarak görmektedirler. ('Üç Dünyacı' revizyonizm de tersine emperyalizmi Rus sosyal-emperyalizminden, faşizmi de sosyal-faşizmden ibaret görmektedir).

Faşist diktatörlüğe karşı yükselen halk mücadelesi bu karşı-devrimci sendikal akımların gerçek yüzlerini daha da açığa çıkarmakta, nasıl karşı-devrimci bir rol oynadıkları çıplak gözle izlenebilmektedir. Faşist devleti sınıflarüstü bir kurum, faşizmi de Ülkü Ocakları ve MHP'den ibaret gören bu karşı-devrimci sendikal akımları, faşist terörün ezilmesi için «devletin güvenlik kuvvetlerinin güçlendirilmesini ve etkinliğinin artırılmasını» istemektedirler. Bunlara göre bu devlet, komprador burjuvazi ve toprak ağalarının bir egemenlik aracı değil, tarafsız bir hükümet tarafından yönetildiğinde faşizmi de ezebilecek sınıflarüstü bir şeydir.

Özellikle reformist CHP Hükümetinin işbaşına gelmesinden bu yana bu sendikacılık akımları iyice yolunu şaşırmış bir eylem içindedirler. Ve küçük-burjuva maceracı hareketlerin bireysel terör girişimleri ile faşist terörü aynı kaba koyup 12 Mart kalıntısı «anarşi» edebiyatına başlamışlardır. Sınıf bakış açısından yoksun bu «anarşi» edebiyatı arkasında hakim sınıflarla ve reformist hükümetle el ele bugüne kadar faşist hükümetlerin çok isteyip de çıkaramadığı ne kadar yasa varsa onların çıkarılmasını desteklemektedirler.

Özetleyecek olursak, faşist, reformist ve revizyonist sendikacılık, halkın bağımsızlık ve demokrasi mücadelesinden sendikaları uzak tutmak için her çareye başvurmaktadır ve bu karşı-devrimci akımları tasfiye etmeden sendikaların, bağımsızlık ve demokrasi mücadelesinin mevzileri olması olanaksızdır.

Sınıf sendikacılığı ise, bu karşı-devrimci sendikal akımların tersine, sendikaları halkın birleşik cephesinin en sağlam, en devrimci, en kararlı mevzileri olarak görür ve bu konumlarının gereği olarak; sendikaların faşizme, feodalizme ve emperyalizme karşı mücadelede, mücadelenin en başında yer alması için mücadele eder. Sınıf sendikacılığı, genel olarak köylülüğün feodalizme, tekellere karşı, özel ola-

rak yoksul köylülüğün toprak ve özgürlük mücadelesinin ve bütün halkın faşist diktatörlüğe ve emperyalizme karşı mücadelesinin en büyük destekçisidir.

d) Sınıf sendikacılığı işçi sendikalarının uluslararası birliği için mücadele eder:

Kapitalizmin gelişimini ve onun bir ürünü olan proletaryanın tarihi özelliklerini göz önüne alan büyük komünist önderler Marks ve Engels daha 1848'de Komünist Manifesto'da dünya proletaryasına şu çağrıyı yapıyorlardı. «BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ, BİRLEŞİNİZ!» Bu çağrıdan bu yana, bütün komünistlerin çabası proletaryanın uluslararası birliğini sağlamak olmuştur. Bunun içindir ki, proletaryayı ulusal bilincin dar sınırları içine kapatmaya kalkan, işçi sınıfı etrafına milliyetçi «çitler» çekmeye çalışan her türden oportünist, revizyonist, burjuva akımla mücadele Marksizmin başlıca savaş alanlarından birisi olmuştur. Bugün de olmaya devam etmektedir.

1. 2. ve 3. Enternasyonalin tarihi, Marksizmin milliyetçiliğe ve şovenizme karşı enternasyonalizmin savunulması tarihi olmuştur. Ve Marksizm, dil, din, cins, milliyet vb. farkı gözetmeden bütün işçilerin birliğini ve uluslararası kapitalizme karşı, proletaryanın uluslararası birliğini ve mücadelesini savunmuştur.

Marks ve Engels'in «Bütün Ülkelerin İşçileri Birleşiniz!» çağrısı, subjektif bir temenni ya da «iyiniyetten» kaynaklanan bir çağrı değil, emeğin ve sermayenin uluslararası niteliğinden gelen, uluslararası planda birleşmiş sermayeye karşı emeğin de uluslararası planda birleşmesi zorunluluğunun objektif bir ifadesidir.

Proletaryanın ulusal çitlere karşı olması, ve birleşmiş burjuvaziye karşı mücadelesinde her türlü ayrımı yıkarak, bütün dünya işçilerinin birliği için «Proletaryanın vatanı yoktur» önermesini benimsemesi, proletaryanın ulusal bağımsızlığın savunucusu olmadığının göstergesi olarak sunulmaya çalışmaktadır. Oysa, durum bunun tam tersidir. Proletarya, emperyalizmin, sömürgeciliğin en kararlı düşmanı, ulusal bağımsızlığın en kararlı savunucusudur.

Lenin, proletaryaın vatanı yoktur önermesinden şunun anlaşılması gerektiğini söylüyor:

> «'İşçinin vatanı yoktur'; bu şu demektir: (a) ekonomik durumu (ücretlilik) ulusal değil, uluslararasıdır; (b) sınıf düşmanı uluslararasıdır; (c) kurtuluşunun koşulları da uluslararasıdır; (d) emekçilerin uluslararası birliği ulusal birlikten **daha önemlidir.**» (Lenin, Proletarya Enternasyonalizmi, s. 92)

Yine, emeğin uluslararası niteliğinden ve işçi sınıfının «vatanının yok» olması gerçeğinden kalkan Troçkizm, Marksizmi çarpıtmakta ve bu Marksist tezleri tek tek ülkelerde devrimin reddedilmesi sahtekârlığına kılıf edinmeye çalışmaktadır. Oysa gerçek tam bunun tersidir.

Tek tek ülkelerde devrim, uluslararası proletarya devriminin bir parçasıdır ve proletarya enternasyonalizmini güçlendiren, proletaryanın uluslararası desteği ile gerçekleşebilen olgulardır. Bunun içindir ki, gerçek enternasyonalizm, işçi sınıfının uluslararası birliğini söz ile savunmasının ötesinde, kendi ülkesinde devrimi gerçekleştirmek olarak ifade edilir.

«Tek bir, bir tek gerçek enternasyonalizm vardır: o da, kendi ülkesinde devrimci hareketin ve devrimci mücadelenin gelişmesi için fedakarca çalışmak, bu aynı mücadeleyi, bu aynı çizgiyi ve sadece onu istisnasız bütün ülkelerde desteklemek. (propaganda, sempati ve maddi yardımla)» (Lenin)

İşçi sınıfını kapitalizmi yıkma ruhuyla eğitmeyi amaçlayan sınıf sendikacılığı, Marksizm-Leninizmin bu en temel tezlerini görmemezlikten gelemez. Çünkü proletaryanın enternasyonal dayanışması olmadan, tek bir ülkede bile, uluslararası sermayenin bir parçası olan sermayeyi yenilgiye uğratmak mümkün olamaz. Bugün uluslararası burjuvazi de bu gerçeği anlamış, proletaryanın enternasyonal dayanışmasının gücünü kavramıştır. Bunun içindir ki, gerek kapitalist emperyalizm gerekse sosyal-emperyalizm işçi sınıfının uluslararası sendikal federasyonlarını elinde tutmak için milyonlarca dolar ve rubleyi bu alanda harcamaktan çekinmemekte, böylece de; reformist ve reviz yonist sendikacılığı uluslararası planda elinde tutarak ve bunların işçi sınıfı hareketi içindeki bozguncu ve saptırıcı faaliyetlerini destekleyerek çok kararlı bir yatırım yapmaktadır.

Bu somut durumu göz önüne aldığımızda,sınıf sendikacılığının enternasyonal görevlerinin önemi açıkça ortaya çıkmaktadır. Enternasyonal planda, kapitalist emperyalizmin ve sosyal-emperyalizmin çizgisini izleyen, faşist, revizyonist ve reformist sendikacılığa karşı mücadele, ancak ulusal ve uluslararası planda işçi sınıfının gerçek bir enternasyonalizm ruhuyla eğitilmesine bağlıdır.

Kuşkusuz, işçi sınıfının enternasyonal bir ruhla eğitilmesi demek, enternasyonalizmin gerekliliği ve iyiliği üzerine soyut propaganda yürütmekle sınırlı kalmak demek değildir. Bunu bugün, bu kadarıyla reformist ve modern revizyonist sendikalar da yapmaktadır ve bu durumu da uluslararası sermayenin çıkarlarını korumanın bir aracı haline getirebilmektedirler. Bunun içindir ki, sınıf sendikaları salt bu propagandayla yetinemezler ve proleter enternasyonalizminin gereklerini yerine getirmek zorundadırlar. Modern revizyonist ve reformist sendikacılığın gerçek yüzünü de ancak bu alanda ortaya çıkarabilirler.

Sınıf sendikacılığının proletaryayı enternasyonalizm ruhu ile eğitmesi; sendikal hareketin uluslararası planda her türden emperyalizme karşı aktif mücadelesi, sendikal hareket içinde milliyetçiliğe ve şovenizme karşı tavizsiz mücadele, bütün uluslardan ve milliyetlerden iş-

çilerin sendikal birliği, eski ve yeni sömürgeciliğe karşı çıkmak ve bütün sömürge ve yarı-sömürge ülkelerin kurtuluş mücadelelerinin desteklenmesi; ilerici, demokratik ülkelerin emperyalizme karşı mücadelesinin desteklenmesi, ve nihayet bütün ülkelerdeki proletaryanın uluslararası burjuvaziye ve kendi gerici sınıflarına karşı verdiği mücadelenin ve sosyalist ülkelerin emperyalizme karşı verdikleri mücadelenin desteklenmesi temelinde olabilir. Sınıf sendikacılığı ile her soydan reformist, revizyonist sendikacılık arasındaki farklılık da bu konularda takınılan somut tavırda ortaya çıkar.

e) **Sınıf sendikacılığı ulusların kendi kaderlerini tayin hakkının tavizsiz savunucusudur.**

Kuşkusuz UKKTH ilkesi proleter enternasyonalizminin bir parçasıdır. Ancak, ülkemizin iki uluslu, çok milliyetli bir ülke olduğu ve bugüne kadar bütün oportünist, revizyonist sendikal akımların bu sorunda şoven-milliyetçi bir çizgi izlediği göz önüne alınırsa, ayrı bir başlık altında savunulması özel bir önem taşımaktadır.

Marksizmin, tartışılmaz bir biçimde, ortaya koyduğu bu ilkeye karşı tavır her türden sapma ile Marksistler arasında temel bir ayrım olmuştur. Özellikle 2. Enternasyonal oportünistleri ile Lenin arasındaki tartışma konuyu iyice netleştirmiştir.

Bu durumu göz önüne alan sınıf sendikacılığı, kendi çalışma alanı olan işçi sendikalarında, UKKTH savunulmasını şovenizme ve milliyetçiliğe karşı yürüttüğü mücadelenin ayrılmaz bir parçası olarak ele alır. Bu konuda sınıf sendikacılığı Marks'ın «Başka halkları boyunduruk altında tutan bir halk özgür olamaz» diyen temel önermesini kendisine kılavuz edinir.

«Öte yandan, başka ulusları boyunduruk altında tutan ulusların sosyalistleri, 'kendi' burjuvazilerinin baskı altında tutucu politikasına karşı ve onların köleleştirdikleri ulusların kaderlerini belirlemeleri uğrunda mücadele yürütmezlerse, kendi uluslarına mensup emekçileri enternasyonalizm ruhunda eğitebilmek için gerekli olan şeyleri yapamazlar. Bunu yapmayınca da, boyunduruk altındaki ulusların emekçilerinin, ulusal önyargılardan kurtulmalarına yardım edemezler.» Dimitrov, Düşünceler Aforizmalar, s. 66)

Uluslararası planda, revizyonist ve reformist sendikacılık hareketleri, nutuklarında sık sık «enternasyonalizm ruhu»ndan bahsederken, tam da tayin edici tavrın konması gereken yerde kendi burjuvazilerinin kollarına atılmışlardır. İkinci Enternasyonal oportünistlerinin 1914'lerde yaptığını, 1930'da reformist Alman sendikacıları Hitler'in kucağına atılarak yapmışlardı. Bugün de aynı işi modern revizyonist, reformist sendikacılar emperyalizmin, sosyal-emperyalizmin ve onların bütün ülkelerdeki işbirlikçilerinin, yerli gericiliğin kollarına atılarak yapmaktadırlar.

Ülkemiz bu açıdan daha da çarpıcı örneklere sahiptir. Revizyonist ve reformcu sendikacılık hareketleri, sendikaların kuruluşundan bu yana, burjuvazi ile işbirliğini savunmuşlar, burjuva-feodal sınıfların Kürt ulusu ve öteki milliyetler üstündeki baskılarını alkışlamışlar, «vatanın ve milletin bölünmezliği», «misakı milli» gibi demagojik sloganların bayraktarlığını yaparak, işçi sınıfı sendikalarını, komprador burjuvazi ve toprak ağalarının ulusal baskı ve asimilasyon politikasının araçları haline getirmeye çalışmışlardır.

Bugün ülkemizde işçi sınıfı içinde az çok etkinliği olan üç belli-başlı sendikal akımın 'ulusların kendi kaderlerini tayin hakkı' konusundaki tutumlarını şöyle belirleyebiliriz:

Faşist Sendikacılık: Irkçı, şoven-milliyetçi bir akımdır. Değil ulusların kaderlerini tayin hakkını, Türklerden başka bir ulusun ya da milliyetin varlığını kabul etmemektedir.

Faşistler, bütün öteki ulus ve milliyetleri «aşağı ırklar» olarak görmekte ve burjuvazi ve toprak ağalarının, ulusal baskı, asimilasyon politikasını açıkça desteklemektedir. Bütün ulusları köleleştirme amacında olan faşist ideolojinin işçi sınıfına taşıyıcılık görevini yerine getirmektedirler.

Revizyonist Sendikacılık: Sözde ulusların kendi kaderlerinin tayin hakkını savunur. Ama gerçekte onlar da aynen faşistler gibi, şoven-milliyetçi bir politika izlemektedirler. Bu durumun en çarpıcı örneği Kıbrıs işgali sırasındaki tavırlarıdır. O zaman DİSK'in başına çöreklenen modern revizyonist sendika ağaları bu işgali şöyle değerlendiriyorlar:

«Bilindiği gibi, Ecevit'in Başbakanlığındaki Türk Hükümeti, Silahlı Kuvvetlere Kıbrıs'a müdahale emrini, adada barış ve düzeni yeniden kurmak ve Kıbrıs devletinin bağımsızlığını ve toprak bütünlüğünü güvence altına almak için verdi. Çünkü Türkiye için Kıbrıs'ın bağımsızlığının korunması Akdeniz ve Ortadoğu için hayati bir önem taşır. Çünkü 120.000 Kıbrıslı Türk'ün hayatı ve Türkiye'nin güvenliği ile Kıbrıs'ın bağımsızlığı arasında sıkı bir ilişki vardır. Türk Silahlı Kuvvetlerinin girişimi Kıbrıs Anayasasını garanti altına almak için, Türkiye, İngiltere ve Yunanistan arasında imzalanmış olan «Garanti Anlaşması» uyarınca yürütülmüş bir 'barış harekâtı' olarak değerlendirilmiştir». (DİSK V. Dönem Çalışma Raporu, s. 10)

Tahlilden (!) de açıkça görüleceği gibi revizyonist sendika ağalarının UKKTH diye bir ilkeleri yoktur. Onları ilgilendiren «Garanti Anlaşması»dır. Emperyalizm müdahaleye evet diyor mu, demiyor mu? Revizyonist sendikacıları bu sorunun bu yanı ilgilendiriyor. Tabii revizyonist sendika ağaları, sadece bu tür tahlillerle işçi sınıfının bilincini çarpıtmakla yetinmediler. Onlar aynı zamanda Türk şovenizmini para ile desteklediler. Üye işçilerden kesilen birer yevmiyeyi, işgal kuv-

vetlerinin masrafını karşılasın diye, hükümete verdiler. «Böyle durumlarda milli birlik gerekir» gerekçesi ile bütün grevleri kaldırdılar. Bu durumu bahane ederek sıkıyönetim döneminde «ipliği pazara çıkan» Ordu'nun da itibarını yeniden iade etmeye çalıştılar.

Kıbrıs konusunda böyle sosyal-şoven bir tavra giren revizyonist sendikacıların, ülke içinde uygulanan baskı ve asimilasyon politikasının destekçisi olması kaçınılmazdır. Ve zaten bugüne kadarki tavırları da budur, ancak sosyal-emperyalizmin çıkarlarının gerektirdiği kadar ulusal baskıdan söz etmekte, ama gerçekte, milliyetçiliği ve şovenizmi körüklemektedir.

Modern revizyonist sendikacılık Kürt ulusunun kendi kaderini tayin hakkını sürekli olarak ayaklar altına almış, egemen sınıfların Kürt ulusuna karşı giriştiği katliamları «ilerici burjuvazinin gerici feodalleri tasfiyesi» olarak değerlendirerek iki ulustan proletarya arasına milliyetçi çitler çekmeyi esas politika edinmiştir. Bu durumdan yararlanan Kürt modern revizyonistleri de, UKKTH perdesi arkasında Kürt milliyetçiliğinin savunuculuğunu yapmakta, iki ulustan proletaryanın birliğini baltalamaya çalışmaktadır.

Reformist Sendikacılık: UKKTH diye bir sorunları yoktur, «devletin bölünmezliği milletin bütünlüğünü» kendilerine esas almışlardır. Her sorunda şoven-milliyetçi bir çizgi izlemektedirler. Esas olarak, öteki iki akım için söylenenler reformcu sendikacılık için de geçerlidir.

Bugüne kadar reformist, revizyonist, faşist bütün burjuva sendikacılık akımları egemen sınıfların Kürt ulusu üstündeki asimilasyon politikasının ve Türk ve Kürt proletaryası arasına ulusal çitler çekme çabalarının baş destekçileri olmuşlardır. Kürt ulusunun kendi kaderini tayin etme hakkının savunulmasına ilk tepkiler bu karşı-devrimci sendikal akımlardan gelmiş, «bölücülük», «ülkenin bölünmezliği ilkesi» demagojisi, bunların propagandalarının esasını oluşturmuştur. Sendikalar içinde Kürt-Türk temelindeki bölünmeler özellikle körüklenmiş, sınıf güçlerinin bölünerek kontrol edilmesi ve bu bölünmüşlükten yararlanılarak sendikaların yönetiminin ele geçirilmesi bu karşı devrimcilerin sürekli izledikleri bir politika olmuştur. Bu durum Kürt proletaryası içinde de milliyetçi akımların güçlenmesinin ortamını hazırlamıştır.

Kısaca söylemek gerekirse, işçi sınıfı sendikalarının yönetimini gasbetmiş olan her üç karşı-devrimci akım da işçi sınıfının sendikalarını şovenizmin aletleri haline getirmeye çalışmakta, Kürt ulusu ve diğer milliyetlerden halk üzerindeki milli baskıyı ve uygulanan asimilasyon politikasını desteklemektedirler. Sadece bununla da yetinmemekte, milliyet ayrılıklarını körükleyerek mevkilerini korumaya çalışmaktadırlar.

Bu alanda, sınıf sendikacılığının görevi, ulusal baskı ve ulusal ayrıcalıklara karşı mücadele etmek, işçi sınıfı sendikalarında, her milliyetten işçinin serbestçe örgütlenmesini sağlamak, ve sendikalar içinde ulusal ayrılıkların körüklenmesine karşı mücadele etmek, UKKTH'nı kayıtsız şartsız savunmak, milliyetçiliğe ve şovenizme taviz vermemektir.

Sendikalarda, milliyetçiliği ve şovenizmi yenilgiye uğratmadan, işçi sınıfının ulusal ve uluslararası birliğinin mümkün olmayacağı, burjuva milliyetçiliğinin aleti olduğu sürece sendikaların uluslararası proletarya ordusunun devrimci bir karargahı olamayacağının bilincinde olan sınıf sendikacılığı, sendikalarda enternasyonalist ruhun yaygınlaşmasını ve burjuva milliyetçiliğinin işçi kitleleri içinden sökülüp atılmasını, programına önemli bir madde olarak yazar.

f — Sınıf sendikacılığı, sendika ağalarına karşı mücadeleyi faşist, reformist ve revizyonist sendikacılığın işçi sendikalarından tasfiyesi temelinde ele alır:

Afrika'da ve bazı Asya ülkelerinde, emperyalizme karşı verilen ulusal kurtuluş mücadeleleri sürecinde ortaya çıkan ilerici sendikaları bir yana bırakırsak, hemen bütün kapitalist revizyonist ülkelerde burjuva sendikalarda örgütlenmiş onmilyonlarca işçinin sendikal eylemleri sendika ağalığının denetimi ve yönetimi altındadır.

Geleneksel sendikaların yönetimini gasbeden sendika ağaları sendikal faaliyet içinde tekelci burjuvazinin ajanı görevini yapmakta, aldıkları yüksek ücret, milletvekilliği, senatörlük, vb. olanaklarla lüks bir yaşam sürmekle kalmayıp, işçi aidatları, grev fonları vb. gasbederek sağladıkları ek kazançlarla doğrudan yatırımlara bile girişebilmektedirler. Bu nedenledir ki bunların geçmişte işçi olmaları artık bir anlam taşımamaktadır. Çünkü bunlar yaşantılarıyla, toplumsal ilişkileriyle işçi sınıfına yabancılaşmış unsurlardır.

Tekelci burjuvazinin ajanları olan sendika ağaları, sendikaların kasten bürokratikleştirilmiş yapısı, anti-demokratik tüzükler ve işçi aristokrasisine dayanarak ayakta durmaktadırlar dersek bir gerçeği söylemiş oluruz; ama bu gerçeğin sadece bir yanıdır. Hatta tali yanıdır. Sendika ağalığını esas ayakta tutan yan ise faşist, reformist ve revizyonist sendikacılığın işçi sınıfı mücadelesini yozlaştırmak için giriştiği ideolojik çabalardır. Bunun içindir ki, sınıf sendikacılığı, faşist, reformist ve revizyonist sendikacılığa karşı bir mücadele sürdürmeden, bunların yaydığı hayalleri ve demagojiyi yıkmada önemli adımlar atmadan sendika ağalığını yıkmada başarılı olamaz.

İşçi sınıfının sendikal eylemi içerisinde faşist, reformist ve revizyonist sendikacılığın açtığı büyük tahribatı görmezlikten gelerek, sendika ağalığına karşı yürütülecek mücadele esasla değil, esasın türev-

leriyle uğraşmak olacaktır. Çünkü sendika ağalığı, bu karşı-devrimci sendikal akımların sendika yöntemlerinde somutlaşan ifadesidir. Ama sendikal harekette açtığı tahribatın bir yanıdır. Öte yandan faşist, reformist, revizyonist sendikacılık, işçi sınıfının mücadelesini yozlaştırmakta, işçi sınıfı içinde burjuva ideolojisinin yayılmasının aracı olmakta, kapitalizm yıkılmadan da, işçi sınıfının kurtulabileceğinin hayellerini yaymakta, bağlı oldukları burjuva mihraklarına çıkarları uğruna, işçi sınıfının birliğinin önüne setler koyma vb. «görevlerini» yerine getirmektedir.

Bütün bunlardan dolayıdır ki, sınıf sendikacılığı, bir kurum olarak sendika ağalığını reformist, revizyonist ve faşist sendikacılık akımlardan ayırmaz. Tersine, sendika ağalığını, faşist, reformist ve revizyonist sendikacılığın somutlaştığı bir kurum olarak ele alır. Ve faşist, reformist, revizyonist sendikacılık akımlarına karşı yürüteceği kapsamlı bir mücadele ile sendika ağalığını bir daha dirilmemek üzere mezara gömebileceğini bilir.

Bugün ülkemizde, çeşitli konfederasyonlara bağlı ve bağımsız sendikaların yönetimi gasbetmiş bellibaşlı üç karşı-devrimci sendikal akım sözkonusudur. Bunlar reformist, revizyonist ve faşist sendikacılık akımlarıdır.

Faşist sendikacılık; toplumda sınıfların varlığını reddetmekte, işçi, patron her ikisinin de «aynı milletin çocukları» olduğunu iddia etmekte, işçilerin fabrikaların yönetimine katılmaları için mücadele etmeleri gerektiğine çok çalışırlarsa rahat bir hayat sürebileceklerine ve faşist sendikalarda toplanır, onların ilkeleri doğrultusunda çalışırlarsa sömürüden kurtulacaklarını iddia etmektedirler. Esas olarak işçileri, sömürüsüz ve sınıfsız bir toplumda yaşadıklarına, sınıf mücadelesinin komünistler tarafından uydurulmuş bir masal olduğuna inandırmaya çalışmaktadırlar? Ama iş lafa kaldığında «Kahrolsun Kapitalizm» demekten de çekinmemektedirler. Demagoji faşist sendikacılığın en önemli silahlarından birisidir. Faşist sendika ağaları mevzilerini korumak için işverenlerle açıkça anlaşmaktan cinayete kadar her metodu, birer birer ya da birçoğunu birarada kullanmaktan çekinmemektedirler. Ve bugün faşist diktatörlüğün, MİT, Kontr-gerilla, Polis gibi kurumlarıyla açıkça işbirliği yapmaktadırlar.

Modern revizyonist sendikacılık da faşist sendikacılık gibi demagojiye sarılmaktadır. Esasta, artık işçi sınıfının eskisi gibi sömürülmediğini, bilimsel-teknik devrimin «kafa emeği ile kol emeği arasındaki farkı kaldırdığını», işçi sınıfının hayat şartlarının düzeldiğini, kapitalizm şartlarında da işçilerin sömürüden kurtulabileceğinin hayallerini yaymaktadır. Başlıca sahte TKP'nin sendikalar içindeki uzantısı olan bu akım aynı zamanda T«K»P'nin sosyal-faşist siyasetlerinin

taşıyıcılığı görevini de yerine getirmektedir. Sosyalizmin sık sık lafını etmeyi çok ticari bulan modern revizyonist sendika ağaları, işçi sınıfının sosyalizm ve sınıf mücadelesi anlayışını yozlaştırmayı, böylece de işçi sınıfını sosyalizmden uzaklaştırmayı meslek edinmişlerdir. Gasbettikleri sendika yönetimlerini elde tutabilmek için ellerindeki sendikaların tüzüklerini kendilerinin istemedikleri kişilerin seçilmesini eninde sonunda imkansız kılacak biçimde düzenlemişlerdir. Tüzük barikatını aşanları ise, veto, yönetim feshi, vb. yöntemlerle sendikalardan uzaklaştırmaya çalışmaktadırlar. En çok kullandıkları yöntemlerden birisi de, işverenle anlaşarak muhalefet önderlerini önce işten attırmak, sonra da sendikadan atmaktır. İşçi sınıfı karşısında maskeleri düştükçe saldırganlaşmakta, sosyal-faşist bir örgüt olan İGD ile el ele vererek, muhalif yönetimleri basma, sahte kongreler yapma gibi eylemleri yoğunlaştırmaktadırlar.

Reformist sendikacılık, işçi sınıfı içinde reformist hayallerin yayılmasının aracılığını yapmaktadır. Onlara göre reformlarla kapitalizmden sosyalizme geçilebilecek, işçiler fabrikaların yönetimine katılarak tedricen sömürüden kurtulacak, işçilerin «tasarrufları» ile kurulacak fabrikalarla hem milli ekonomi güçlenecek, hem de işçiler kârdan pay alarak, yaşam koşullarını düzelteceklerdir. Bunların işçi sınıfının siyasi mücadelesinden anladıkları, işçilerin reformist CHP'ye oy vermesinden ibarettir. Reformist sendika ağaları, mevzilerini korumak için revizyonistler ve faşistler gibi her yola başvurmaktan çekinmemektedirler.

Bunların dışında, sendikalarda hiçbir gücü olmamakla birlikte, bir sendikacılık siyaseti olarak var olan «Üç Dünyacı» Aydınlık revizyonizminden de bahsetmek gerekir. Bu revizyonist akım «Üç Dünya Teorisi»ne uygun olarak işçi sınıfının sendikal mücadelesini, faşist ve reformist sendika ağalarına terketmekte, «en tehlikeli» olan revizyonist sendikacılığa karşı faşist ve reformist sendikacılığı desteklemektedir. İşçi sınıfının sendikal eylemini reformist ve revizyonist sendika ağalarının doğru yürüttüğünü iddia etmekte, bu işçi sınıfı hainlerinin çarşaf çarşaf demeçlerini yayınlamaktadırlar. Öte yandan, «yeni ekonomik düzen»le tedricen sosyalizme geçilebileceğini iddia etmekte, milli ekonominin güçlenmesi için komprador burjuvazinin milliliği üstüne teoriler yaymaktadır. Ve yakın gelecekte «milli ekonomiyi» zayıflatan grevlere de karşı çıkacaklardır. Sınıf mücadelesinin devrimci ilkelerini tamamen reddetmektedirler.

İşte Türkiye sınıf sendikacılığı hareketi, yukarıda ana çizgilerini koyduğumuz, adları ne olursa olsun, karşı-devrimcilikte birleşen sendikal akımlara karşı yürüteceği kapsamlı bir mücadele içinde örgütlenecektir. Bu akımların yaydığı hayallerle mücadele ettiği ölçüde ve

işçi sınıfının ekonomik-demokratik talepleri uğruna mücadelesini tavizsizce yürüterek işçi sınıfını kendi devrimci çizgisine kazanacak ve ilk üç akım temelinde yükselen bugünkü sendika ağalığı kurumunu işçi sınıfı sendikaları başından tasfiye edecektir.

Öyleyse sınıf sendikacılığı hareketi, salt sendika ağalığına karşı, sendikalarda demokrasi ve sendika ağalarının işçi sınıfına yaptıkları ihanetin teşhiri ile yetinemez. Sınıf sendikacılığı, sendika ağalığının köklerinin uluslararası planda emperyalist mihraklara, ulusal planda egemen sınıflara ve çeşitli mülk sahibi sınıflara dayandığını bilerek bir mücadele sürdürür. Bu mücadele sınıf mücadelesinin her cephesinde (ekonomik, siyasi, ideolojik) sürdürülmek zorundadır. Çünkü sendika ağalığı tek başına bir kurum değil, burjuva ideolojisi temelinde yükselen, reformist, modern revizyonist ve faşist siyasetlerin işçi sınıfı içine taşıyıcısıdır. Bunun içindir ki, sınıf sendikacılığı sendika ağalığına karşı yürüteceği mücadeleyi kapsamlı bir biçimde ele almak zorundadır.

g—) Sınıf sendikacılığı işçi sendikalarında sendikal demokrasi için mücadele eder:

Sendika ağaları ve temsilcisi oldukları karşı-devrimci sendikal hareketler, sendikaların gasbettikleri yönetim ve denetim kademelerini ortaçağın derebeylerinin malikhanelerini korudukları gibi korumaktadırlar. Sendika ağalarının etrafı aristokrat işçi tabakası, kapitalistlerin koruması, sendikalarda yüksek ücretle çalışan bürokratlar ve anti-demokratik tüzük maddeleriyle tahkim edilmiştir.

Sınıf sendikacılığı, işçi sendikalarından sendika ağalığını tasfiye edebilmek için bütün bu tahkimatları yıkmak zorundadır. Bütün bu tahkimat araçları içinde en önemlilerinden birisi anti-demokratik tüzük maddeleridir. Çünkü, tüzük sendika ağalarının elinde bir «demokles kılıcıdır» ve işçi kitleleri gözünde meşru bir araçtır. Sendika ağaları işçi sınıfına karşı giriştiği saldırılarda kendilerini bu anti-demokratik maddelere dayanarak savunmakta, çoğu zaman da yaptıkları ihanetin «kitapta» yerini bulmaktadırlar.

İşçi sınıfının mücadelesinin yükselmesi karşısında her gün biraz daha gerçek yüzleri açığa çıkan sendika ağaları, bu anti-demokratik tüzüklere daha çok ihtiyaç duymaktadırlar. Ülkemizdeki sendikaların durumuna baktığımızda bu durum daha anlaşılır olmaktadır. Hiçbir işçi mevcut sendika ağalarından hoşnut değildir ve her yerden kendiliğinden muhalefetler yükselmektedir. Ne var ki, bu muhalefetler, öteki nedenlerin yanında, anti-demokratik tüzük maddeleri tarafından da engellenmekte, etkisiz hale getirilmektedir. Örneğin, modern revizyonist sendikacılığın en sivri temsilcisi olan Maden-İş tüzüğünün bir bölge temsilcisi adayı için aradığı koşulların asgarisi şunlar-

dır: Maden-İş'in düzenlediği A,B,C, tipi seminerlerden sertifika almak, daha evvel herhangi bir sendikada Maden-İş aleyhine faaliyet göstermemiş olmak. Bugün bu özelliklere sahip 10.000 işçinin çalıştığı Erdemir'de bir işçi, 18.000 işçinin çalıştığı İsdemir'de bir kişi, 8.000 işçinin çalıştığı Seydişehir Alüminyum Tesislerinde **sıfır** işçi vardır.Buna bir de seminerlere gidecek çok sınırlı sayıdaki işçiyi revizyonist sendika ağalarının kendi mutemed adamlarından seçtiğini düşünürsek, sendika ağalarına muhalefet eden ya da sıradan işçilerin bu koşulları yerine getirmesi olanaksızdır.

Sınıf sendikacılığı için tüzük; sendikaların yönetimini işçilere karşı koruyan bir kalkan değildir. Tüzük, sendikanın iç işlerliğini düzenleyen, yönetimin ve üyelerin yetki ve sorumluluklarını düzenleyen bir araçtır. Ve sınıf sendikacılığı, tüzüğün mevcut yönetimlerin kalkanı olmasına, sendika ağalığının ömrünü uzatan bir araç olmasına her zaman karşı çıkacaktır.

Bütün bu nedenlerden dolayıdır ki, sınıf sendikacılığının faaliyetinin önemli bir yanını da sendika ağalığının dayanaklarından birisi olan anti-demokratik tüzük maddelerinin iptal edilme mücadelesi oluşturur. Ve bu mücadele aynı zamanda işçi sınıfını aktif sendika faaliyetine çekmenin bir aracıdır da.

h—) Sınıf sendikacılığı işçi sınıfının birliğinin gerçek savunucusudur:

İşçi sınıfının hem ulusal hem uluslararası planda sermayeye karşı yürüttüğü mücadelenin başarılı olabilmesi için tabanda birliğini sağlamak bir zorunluluktur. Aksi takdirde birleşmiş burjuvazi karşısında yenilgiye uğrayacaktır. İşçi sınıfının bu haklı isteği bugün, sendika ağaları ve reformist, faşist, revizyonist sendikacılık tarafından karşı-devrimci amaçlar için kullanılmaktadır. Bu karşı-devrimci sendikal hareketler, işçi sınıfının birliğini kendi etraflarında bir birlik gibi göstermeye, her türden muhalefeti «birlik» adına bastırmaya çalışmaktadırlar.

Bugün ülkemizde de çok açık bir biçimde görüldüğü gibi, karşı-devrimci sendikal akımlar, işçi sınıfının birliği diye; ya işçi sınıfının «partilerüstü politika» izlemesini savunmakta, ya da ideolojik olarak «katı» olmayan «herkesin nabzına göre» şerbet verilmesini istemektedirler. Bu burjuva ajanlarına göre, eğer işçi sınıfı ideolojik ve siyasi tartışmalara çekilirse birliği bozulur. İşçi sınıfı birliğini muhafaza etmek istiyorsa bu karşı-devrimci akımların ve bu akımların temsilcisi sendika ağalarının sınıf işbirlikçisi çizgisini benimsemeli, onların çizdikleri sınırlar dışına çıkmamalıdır.

Sınıf sendikacılığı, bu tür karşı-devrimci iddiaları reddeder. Çünkü, işçi sınıfının sendikal hareketinin birliği «kendi başına bir amaç

değildir, o, temel bir hedef, bugün ve yarın için kilit bir sorundur.» Sınıf sendikacılığı işçi sınıfının birliğinden işçilerin herhangi bir sendika ağasının ya da herhangi bir karşı-devrimci sendikal hareketin çatısı altında toplanmasını anlamaz. Ve sendika ağalarının tepede anlaşarak kuracakları bir birliği işçi sınıfının sendikal eyleminin bir birliği olarak değerlendiremez. İşçi sınıfının sendikal eyleminin birliği ancak burjuvaziye, reformcu, revizyonist, faşist sendikacılığa ve sendika ağalığına karşı işçi sınıfının temel çıkarları uğruna yürüteceği kapsamlı bir mücadelenin ürünü olacaktır.

Sınıf işbirlikçisi sendikal hareketlerin iddialarının aksine işçi sınıfının sendikal eyleminin birliğini parçalayan, işçi sınıfının siyasete, ideolojik tartışmalara çekilmesi değildir. Tersine, işçi sınıfının birliğini bozan, işçi sınıfının burjuvazi tarafından ağır bir ideolojik baskı altında tutulması, burjuva-feodal ideolojinin faşist, revizyonist, reformist sendikal hareketler tarafından işçi sınıfı içine taşınması, bu karşı-devrimci sendikal hareketlerin işçi sınıfının burjuvaziye karşı yürüttüğü mücadeleyi, sınıf mücadelesinin devrimci ilkelerinden uzaklaştırarak sınıf işbirlikçisi bir çizgiye çekmesi ve objektif bir zorunluluk olarak -tali de olsa- işçi sınıfı içine her gün çok sayıda küçük-burjuva unsurun katılması, ırk, dil, din ayrılıklarının varlığını sürdürüyor olmasıdır.

İşte bu nedenledir ki, sınıf sendikacılığı, işçi sınıfı içindeki bütün olumsuz burjuva unsurlara karşı, uzlaşmaz mücadele içinde işçi sınıfının sendikal birliğinin gerçekleştirilebileceğini bilir ve programını böyle bir mücadelenin ihtiyaçlarına göre hazırlar.

Bugün ülkemizdeki tüm işçiler Türk-İş ya da DİSK'in çatısı altında toplanmış olsalar veya bütün dünyadaki işçi sendikaları bugünkü uluslararası revizyonist ya da reformist sendika federasyonlarından birinde toplanmış olsa, işçi sınıfının ulusal ya da uluslararası bir birlik içinde olduğu söylenebilir mi? Bu soruya bütün reformist ve revizyonist («Üç Dünyacı» revizyonizm de dahil) sendikal hareketler, ufak tefek itirazlar dışında evet cevabını vermektedirler. Çünkü, böyle bir birlikten burjuvazinin hiçbir zararı yoktur, tersine, «sendikal rekabet de» ortadan kalkacağı için sendika ağalarıyla burjuvazinin anlaşması daha kolaylaşacaktır. Örneğin bugün Almanya'da işçilerin % 90 -95'i DGB'de örgütlüdür, ama DGB ile Alman tekelci burjuvazisi tam bir «sınıf barışı» içinde yaşayabilmektedir. Bugün Türkiye komprador burjuvazisi de böyle bir duruma taraftardır. «Toplumsal Anlaşma»nın bir amacı da bu durumu gerçekleştirmeye yöneliktir.

Yukarıdaki soruya sınıf sendikacılığının cevabı: **Hayırdır.** Sınıf sendikacılığı, işçi sınıfının gerçek birliğinin, sınıf işbirliği temelinde değil, sınıf işbirliğini reddetme, sınıf mücadelesinin devrimci ilkeleri

temelinde gerçekleşebileceğini savunur. Bunun için de işçi sınıfının birliğinin önündeki engeller olan sendika ağalığına, karşı-devrimci sendikal akımlara, işçi sınıfının mücadele yolunu karartan feodal-burjuva ideolojiye, işçi sınıfı içindeki ilkel ayrılıklara (dil, ırk, cins, milliyet, bölgecilik vb.) karşı yoğun bir mücadele sınıf sendikacılığının temel görevidir.

Bugün ülkemizde cılız da olsa bir işçi aristokrasisi teşekkül etmiştir. Bu emperyalist ülkelerdeki gibi güçlü bir katman olmasa da işçi sınıfı içinde onların oynadığı rolü oynamakta olan bir kesimdir. Ve objektif konumları itibariyle de sınıf işbirliğinin temsilcisi, sendika ağalığının işçi sınıfı içindeki dayanağı ve reformist, revizyonist, faşist sendikacılık akımlarının esas yatağıdır. İşçi hareketini parçalamak, sınıf mücadelesi yolundan çıkarmak için patron ve sendika ağalarıyla işbirliğinden kaçınmamaktadırlar. Öte yandan komprador kapitalizmin gelişmesine paralel olarak her gün yeni küçük-burjuva kitleler işçi sınıfına katılmaktadır. Bu kesimler, feodal-burjuva ideolojiye karşı duyarlıdır ve bu nedenle de bu tabakalar feodal-burjuva ideolojiye yataklık etmektedir. Bu durum kapitalizm varlığını sürdürdükçe kaçınılmazdır. Ancak, sınıf sendikacılığı bu durumun ortaya çıkardığı olumsuzluklara karşı kayıtsız kalmaz. Bu kesimleri de burjuva-feodal ideolojinin etkinliğinden kurtarmaya, onları sendika ağalığının ve burjuvazinin dayanakları olmaktan çıkarmaya özel bir önem verir. Dil, din, milliyet, cinsiyet ayrılıklarının sendikal eylemi nasıl parçaladığını, sendika ağalığının ve burjuvazinin bu durumu nasıl kullandığını teşhir eder ve bütün işçi sınıfının kapitalizme karşı sınıf sendikaları etrafında birleşmesinin zorunluluğunu vurgular. Her soydan sendika ağasının, sınıf işbirlikçisi sendikal akımların, burjuvazinin bu kesimleri işçi sınıfının devrimci mücadelesi karşısında kullanamaması bu kesimler içinde yürütülecek yoğun bir ideolojik mücadele ile, burjuva-feodal ideolojilerin etkinliğinin kırılmasına bağlıdır. Aksi takdirde, burjuvazi ve onun ajanı sendika ağaları, bu durumu kendi çıkarlarına sürekli olarak kullanacaklardır.

Bu objektif nedenler kuşkusuz işçi sınıfının birliğinin önündeki engellerdendir. Ancak işçi sınıfının birliğinin önündeki esas engel, işçi sınıfı içine feodal-burjuva ideolojinin taşıyıcılığını yapan, işçi sınıfını sınıf mücadelesinin devrimci ilkelerinden uzaklaştırarak sınıf mücadelesini işbirlikçi bir çizgiye çekmek isteyen, ve mücadeleyi burjuvazinin peşine takan, işçi sınıfı mücadelesini yozlaştırmaya çalışan sendika ağalığı ve bunların yönettiği reformist, revizyonist, faşist sendikal hareketlerdir.

Bütün bu gerçekler göz önüne alındığında, sınıf sendikacılığının işçi sınıfının sendikal mücadelesinin birliğinin önündeki engellere kar-

şı mücadelesinin kapsamı ortaya çıkmaktadır. Başta «Üç Dünyacı» Aydınlık revizyonizmi olmak üzere birçok oportünist akım, «Kahrolsun Sendika Ağalığı, Devrimci İşçiler Sendika Yönetimine» sloganlarını sık sık söylemektedirler. Ancak, pratikte yaptıkları şu veya bu sendika ağasını desteklemekten öte gitmemektedir. Bütün sendika ağalarına karşı, uzlaşmaz bir mücadele yürütülmesi gerekliliğini ise, «bütün düşmanları bir vuruşta devirmeyi amaçlayan sol bir anlayış» olarak değerlendirmekte, böylece, işçi sınıfını sendika ağalarının oyuncağı yapma politikalarını temize çıkarmaya çalışmaktadırlar. Sınıf sendikacılığı hangi türden olursa olsun bütün sendika ağalarını işçi sınıfının azılı düşmanları olarak görür ve birine karşı diğerini güçlendirecek ittifakları reddeder. Bu hiçbir koşul altında ittifak yapılamaz anlamına gelmemelidir. İşçi sınıfının yararına, sınıf sendikacılığını güçlendiren ona yeni mevziler kazandıran ittifaklara girmekten çekinmez. İttifaklarda esas alınacak kıstas, «daha kötü» olana karşı «daha iyi(!)» olanın desteklenmesi değil, sınıf sendikacılığının güçlenip güçlenmeyeceği meselesidir. Sınıf sendikacılığı, sendika ağalığı ve onun temeli olan karşı-devrimci sendikal akımlarla ittifakın teorileştirilmesini reddeder. Her somut durumda, kendi bağımsız çizgisini koyar ve sınıf sendikacılığının gelişmesine en elverişli ittifakları gerçekleştirir. Özellikle «Üç Dünyacı» Aydınlık revizyonizmi tarafından gerçekleştirilen revizyonist sendika ağalığına karşı, faşist ve reformist sendika ağalarının desteklenmesi, bir sendika ağalığına karşı, faşist ve reformist sendika ağalarının mücadele edebileceği hayallerinin yayılması kendi karşı-devrimci siyasetleri ile tam bir uygunluk içindedir. Ve bu politika zayıflatmaya çalıştıkları modern revizyonist sendika ağalığını güçlendirmekten öteye bir işe yaramamaktadır.

Burjuvazinin ve onun işçi sınıfı içindeki uzantıları olan karşı-devrimci akımların üstünde spekülasyon yaptıkları en temel konulardan birisi de, işçi sınıfı içine siyaset sokulmasının işçi sınıfının birliğini bozduğu sorunudur. Artık herkes bilmektedir ki, sınıflı bir toplumda sınıflarüstü bir tutum alınamayacağı gibi, ideoloji ve siyaset dışı bir tutum da olamaz. Aslında, bu karşı-devrimci sendikal akımların da bir ideolojileri ve siyasetleri vardır ve bunu kendileri de gayet iyi bilmektedirler. Ne var ki, onların esas korkuları, işçi sınıfının herhangi bir ideoloji ve siyasetin etkinliğine girmesi değildir. Onları esas korkutan işçi sınıfının kendi ideolojisi ve siyasetinin etkinliğine girmesi ve bu sınıf işbirlikçisi sendikal akımları işçi sınıfı hareketinin dışına atmasıdır.

Özetleyecek olursak, sınıf sendikacılığı, işçi sınıfının birliğini bugünden yarına gerçekleştirilecek, ya da herhangi bir karşı-devrim-

ci sendikal akımın platformunda gerçekleşecek bir sorun olarak görmemektedir. O, işçi sınıfının birliğini stratejik bir sorun olarak ve işçi sınıfının sınıf sendikacılığı çizgisinde birliği olarak görmektedir. Bunun içindir ki, sınıf sendikacılığı, işçi sınıfının birliği için mücadeleyi revizyonist, reformist, faşist her türden burjuva sendikal akıma, burjuva ideolojisine karşı yürüteceği amansız bir teorik ve pratik mücadelenin ürünü olacağının bilincinde olarak hareket eder.

SENDİKALAR VE PARTİ İLİŞKİSİ

Marksizmin, işçi sınıfının sendikalarına daha başından itibaren yüklediği rol ile her türden reformist, revizyonist, faşist akımların yüklediği rol arasındaki karşıtlık, en açık biçimde proletaryanın partisi ve sendika arasındaki ilişkiye yaklaşımla ortaya çıkmaktadır.

İşçi sınıfının sendikalarını salt ekonomik mücadele ile sınırlamaya çalışan, veya işçi sınıfının sendikalarını herhangi bir burjuva partisinin peşine takan revizyonist, reformist, ve faşist sendikacılık akımları her zaman ortak bir noktada birleşmişlerdir: İşçi sınıfı partisi ile işçi sendikalarının bağ kurmasının karşısına dikilmek.

Ülkemizde reformcu sendikacılığın ağır bastığı Türk-İş, kuruluşundan bu yana «partilerüstü» bir politika izlemiştir. Ama bu «tarafsızlık politikası» tam bir sahtekarlıktır. Çünkü sınıfların var olduğu bir toplumda «tarafsızlık» diye bir şey var olamaz. «Tarafsızlık» güçlünün yanında yer almaktan başka bir anlama gelmez. Eğer «tarafsızlık politikasını» izleyen işçi sendikaları ise, yine siyasete bulaşmaktadır ama işçi sınıfının burjuva politikasına «bulaşmaktadır».

Lenin, «tarafsız» ya da, «bir gün şu, bir gün bu» burjuva partisini destekleyerek, işçi sınıfının çıkarlarını savunduğunu iddia eden Amerikan sendikaları için şöyle diyor:

«Amerikan işçi hareketinin durumu, Britanya'da olduğu gibi, salt sendikacı ve sosyalist çabalar arasındaki çarpıcı kesinlikteki ayrılığı, **burjuva işçi politikası** ile sosyalist işçi politikası arasındaki kopmayı göstermektedir. Ne kadar garip görünse de,eğer kurtuluş amaçlarını unutur, ücret köleliğine katlanır ve kontrata bağlı koşullarda hayali «düzelmeler» uğruna bir gün şu, bir gün bu burjuva partisiyle birlikte olmaya çalışırsa, kapitalist toplumda işçi sınıfı bile, burjuva politikası yürütebilir.» (Lenin, Sendikalar Üzerine, s. 304)

Bugün reformcu, revizyonist ve faşist sendikacılığın yaptığı «burjuva işçi politikası»ndan başka bir şey değildir. Ama bunun bir kısmı «partilerüstü politika» adına diğer bir kısmı da (modern revizyonist sendikacılık) bir komprador burjuva-toprak ağası partisi olan sahte TKP'ye bağlı olarak faaliyet gösterirken, reformcu sendikacıların da bir bölümü yine bir burjuva partisi olan CHP'ye bağlı olarak faaliyet

göstermektedirler. Sınıf sendikacılığı ise, işçi sendikalarının her türden burjuva partisi ile siyasi yakınlaşmasına karşıdır.

İşçi sendikalarının burjuva partileri ile siyasi yakınlaşmasını eleştiren Dimitrov şöyle diyor:

«...biz sendikaların burjuvaziye her türlü bağımlılığına şiddetle karşıyız. Ve biz, proletarya ile burjuva arasındaki sınıf mücadelesinde sendikaların yansızlığının son derece zararlı olduğuna ilişkin ilkesel görüşümüzden vazgeçmiş değiliz.» (Dimitrov, a.g.e. s. 50)

«İşçi hareketinde, 'örgütsel yansızlık' biçiminde de olsa, 'sendikal yansızlığın' yeri yoktur. (...) Sendika mücadelesinin sınıfsal devrim mücadelesine dönüşmekte olduğu günümüzde, işçiler yalnız, devrim örgütleri olan sendikalarda birleşebilirler» (Dimitrov, a.g.e. s. 50)

Marksizm-Leninizmin gösterdiği yoldan yürüyen sınıf sendikacılığı, işçi sendikalarının her türden burjuva partisini yakınlığına «şiddetle karşı» çıkarken proletaryanın kendi partisine dolaysız bağımlılığını savunur. Kuşkusuz, işçi sendikalarının, işçilerin kendi öz partilerine yakınlığının zorunluluğu, sendikaların işçi sınıfının en geniş kesimlerini çatısı altında toplamış olması ile proletarya partisinin işçi sınıfının büyük tarihi görevinin «öncü müfrezesi olma» özelliğinden gelmektedir.

İşçi sendikalarının parti ile «dolaysız bir ilişki» içinde olma zorunluluğu, kuşkusuz işçi sınıfının sendikalarının bütün üyelerinin aynı zamanda parti üyeleri olma zorunluluğunu getiremez. Diğer bir deyişle, bugünkü sendikalardan revizyonist, faşist, reformist her türden burjuva sendikacılık sınıf sendikacılığı tarafından tasfiye edildiği ve işçilerin parti sendikalarında toplandığında bütün sendika üyeleri parti üyesi haline gelmesi için partisiz işçileri, sendikalardan uzaklaştırmak gerekmez. Tersine parti sendikaları en geniş yığınları içinde topladığı ölçüde üstüne düşen görevleri yerine getirebilir.

İşçi sendikaları ile partinin ilişkisine değinen Lenin, bu ilişkiyi şöyle ele alıyor:

Sendikalar, Sosyal Demokrat örgütün «denetimi ve yönetimi» altında **çalışmalıdırlar.** Sosyal Demokratlar arasında bu konuda iki görüş olamaz. **Fakat bu nedenlerle** tüm sendika üyelerine, kendilerini Sosyal Demokrat partinin üyeleri olarak ilan edebilme hakkının tanınması apaçık bir saçmalıktır ve ikili bir tehlike yaratmaktadır: Bir yandan sendika hareketinin boyutlarını **daraltmak,** böylece işçilerin dayanışmasını zayıflatmak, diğer yandan da, Sosyal Demokrat Partinin kapılarını belirsizliğe ve kararsızlığa açmak. (Lenin, Sendikalar Üzerine, s. 247)

Lenin RSDİP'in 1906 Birleşme Kongresi için kaleme aldığı «Sendikalar Üzerine Karar Tasarısı»nda yine aynı konuya değinerek, partisiz sendikalarda çalışan partililere şu direktifi veriyor:

«2 — Sendikalara bağlı işçilerin, geniş bir sınıf mücadelesi anlayışına ve

proletaryanın sosyalist amaçlarına göre eğitilmeleri için, eylemleri ile bu sendikalarda gerçekten yönetici bir durum kazanmak için ve son olarak, bu sendikaların, belli koşullar altında -ama **Partisiz üyeleri saflarından atmadan**- Parti ile **doğrudan doğruya** ilişki kurmalarını sağlamak için, Parti her çabayı göstermelidir.» (Lenin, Sendikalar Üzerine, s. 271) (abç)

TÜRKİYE SINIF SENDİKACILIĞININ ÖNÜNDEKİ GÖREVLER

Bütün dünya ülkelerinde, işçi sınıfının en geniş kitle örgütleri olan sendikalar, zengin bir mücadele ve örgütlenme geleneğine sahiptirler. Dünya işçi sınıfının sendikal mücadele tarihi göstermektedir ki, sendikal mücadele gerçek önderler bulduğunda işçi sınıfının mücadelesini ilerleten örgütler olmuşlardır. Ne var ki, bu önemli örgütü burjuvazi de farketmiş ve işçi sınıfı sendikalarını sürekli olarak kendi ideolojisinin baskısı altında tutmaya, önderlerini satın almaya, onlara iyi olanaklar sağlamaya veya öldürmeye kadar varan yöntemlerle sendikal hareketi zaafa uğratmayı özel bir uğraş edinmiştir.

İşçi sınıfı hareketi içinde, aristokrat işçi tabakasına dayanarak faaliyet gösteren karşı-devrimci her türden sendikal akım, burjuvazinin ideolojik, siyasi ve parasal yardımını her zaman arkalarında bulmuşlardır. Ve bugün bütün dünyada (tabii kapitalist dünyada) sendikaların yönetim ve denetimlerinin bu burjuva ajanlarının eline geçmesinde burjuvazinin desteği küçümsenemeyecek kadar önemli bir rol oynamıştır.

Hiç kuşkusuz ülkemiz sendikal hareketi de uluslararası planda faaliyet gösteren karşı-devrimci sendikal hareketlerin doğrudan müdahalesine uğramış ve daha ilk yasallaştığı tarihten itibaren Amerikan sendikacılığı ile sıkı ilişkiler içinde örgütlenmek zorunda kalmıştır. Bir proletarya partisine sahip olmayan işçi sınıfımız, doğal olarak sınıf sendikacılığını da hiç tanımamıştı. Bu durumda ilk yasallaşma sırasında, uluslararası reformist sendikal hareketin işçi sendikalarını kendi etkisine almasını kolaylaştırmıştır.

Ülkemiz işçi sınıfı, yüzyılı aşkın bir süredir sendikal mücadele içindedir. Bu mücadelesinin çok büyük bir bölümü yasadışı olarak sürdürülmek zorunda kalmıştır. Yasal sendika hakkını 1947'de, grev hakkını da 1963'de elde edebilmiştir. Ne var ki, işçi sınıfımız bütün bu dönem boyunca sınıf sendikacılığını tanımamıştır.

Bugün ülkemizde bir buçuk milyonu aşkın işçi, sendikalarda örgütlenmiş durumdadır. Ve bu sendikaların hemen tamamı, sınıf işbirlikçisi, reformist, revizyonist, faşist sendikacılık hareketlerinin ve bu akımlara dayanan sendika ağalığının yönetimi altındadır. İşçilerin burjuvaziye karşı her eylemini arkadan hançerleyen bu karşı-devrim-

ci sendikal akımlar, patronlarla tam bir işbirliği içinde faaliyet sürdürmektedirler.

Bugün her soydan sendika ağasının işçi sınıfımız karşısında maskesi düşmektedir. Her yerde kendiliğinden muhalefet hareketleri yükselmekte ve sendika ağalarının yüreğine korku salmaktadır. İşçi sınıfının muhalefetini bastırmak için sendika ağaları işverenlerle açıkça işbirliği içinde, muhalefet önderlerini işten atmakta tereddüt etmemektedirler. Bunda da başarılı olamayınca, anti-demokratik tüzük maddelerini işletmekte, işçilerin adaylarını «veto» etmekte, seçilen yönetimleri feshetmektedirler.

İşçi sınıfının tabanda birliğinin sağlanması, sendikal eylemin proletarya partisinin siyasi çizgisini izlemesi, bütün bu çetin engellerin aşılmasına, sendika ağalığı ile birlikte, faşist, reformist, revizyonist akımların sendikalar dışına atılmaları ile doğrudan ilgilidir. Bu açıdan da, ülkemiz sınıf sendikacılığının önünde çetin görevler vardır. Sınıf sendikacılığı, ancak akılcı bir mücadele çizgisi tutturduğu ölçüde başarılı olacaktır.

Kısacası, sınıf sendikacılığının görevi; işçi sınıfı sendikalarının yönetim ve denetimlerini gasbetmiş olan faşist, revizyonist, reformist her türden karşı-devrimci sendikal hareketi işçi sınıfı sendikalarından tasfiye etmek ve işçi sınıfının ekonomik mücadelesi ile siyasi mücadelesini birleştirerek, işçi sınıfını birleşmiş bir güç olarak burjuvaziye karşı parti çizgisinde mücadeleye seferber etmektir.

Türkiye sınıf sendikacılığı hareketi, işçi sınıfının sendikal eyleminin içinde bulunduğu koşullar ve kendi çalışmasının kalkış noktası için şu tespitleri esas almalıdır:

a—) İşçi sınıfımızın bugüne kadar bir parti ve bunun kaçınılmaz bir sonucu olarak bir sınıf sendikacılığı hareketine sahip olmadığı göz önüne alındığında; Türkiye sınıf sendikacılığı hareketi, dünya işçi sınıfının sınıf sendikacılığı hareketinin ilkeleri ve işçi sınıfımızın her türden karşı-devrimci sendikal akıma rağmen gelişen ve yükselen mücadelesinin üstünde yükselir; ve onun meşru mirasçısıdır. Bunun içindir ki, işçi sınıfımızın geçmiş mücadelesinin incelenmesi, dünya işçi sınıfı mücadelesinin derslerinin özetlenmesi ve bunların bugün ortaya çıkan yeni mücadele biçimleri ile birleştirilmesi hayati bir öneme sahiptir. Bugün faşist, revizyonist ve reformist sendikal akımların işçi sınıfının geçmiş mücadelesinin üstünü örtme ve onun mücadelesini mücadelenin tek bir biçimiyle, yasal grevlerle sınırlamaya çalışmaları göz önüne alındığında bu görev daha da önem kazanmaktadır. Bu alanda sınıf sendikacılığının görevi işçi sınıfının mücadele biçimlerinin kaçınılmaz çeşitliliğini tespit etmek, bu biçimleri ge-

liştirmek ve organize etmek, yasalar ve sendika ağaları tarafından bürokratik kalıplar içine sokulmak istenen mücadeleyi dar sınırları içinden kurtarıp, yasal ve yasal olmayan («vahşi grevler», direnişler, genel grev, dayanışma grevleri, işgal vb.) mücadele biçimlerini bir arada kullanarak, sınıf mücadelesinin serbestçe gelişimini sağlamaktır. Bu amaçla sınıf sendikacılığı; dünya işçi sınıfının çok çeşitli mücadele biçimlerinin işçi sınıfı içinde propagandasını ve işçi sınıfımızın geçmişten bu yana kullandığı (gösteriler, işgaller, direnişler, genel grevler vs.) mücadele biçimlerinin propagandasını önemli bir görev olarak kabul eder.

b—) Bugün, yüzbinlerce işçinin yönetimleri çeşitli karşı-devrimci sendikal akımların temsilcisi olan sendika ağaları tarafından gasbedilmiş bulunan sendikalarda örgütlendiği göz önüne alındığında, sınıf sendikacılığı mevcut sendikalarda çalışmayı reddetmez. Tersine, bu sendikalar içinde var olan ve gittikçe derinleşmekte olan, sendika ağaları ve tabandaki geniş sendikalı işçi yığınları arasındaki çelişkiyi göz önüne alarak sendikalar içindeki faaliyetini yoğunlaştırır. Bu sendikalar içinde yükselen muhalefete önderlik eder; sendikalar içine yerleşmiş olan, faşist, revizyonist, reformist sendikacılığı tasfiye etmeyi ve işçi sınıfı sendikalarının yönetimlerinin sınıf sendikacılığı yönetimine geçmesi için mücadele eder. Ancak sınıf sendikacılığı bilir ki, mevcut burjuva sendikalarının yönetimlerine sınıf sendikalarının hakim olması, bu sendikaların sınıf sendikaları haline gelmesi için yetmez. Çünkü bu sendikalar salt yönetimlerini gericiler gasbettikleri için sınıf sendikası niteliğini yitirmiş kurumlar değildir. Aynı zamanda bu sendikalar SSK ile girdiği ilişkilerde, yatırım fonları, fabrikalara ortak olması gibi yollarla devlet ve tekelci sermaye ile bütünleşmeye yönelmişlerdir. Son «Toplumsal Anlaşma» ile gelinen yer sendikalar-devlet-tekelci sermaye üçlüsünü olabildiğince «uyumlu» olarak bütünleştirme girişimi olarak da değerlendirilmelidir. Burjuva sendikaların bu özelliğini görmeyen, daha doğrusu görmek istemeyen, HB, HY ve Aydınlık gibi akımlar, mevcut sendikaların yönetiminin değişmesiyle bunların sınıf sendikası haline geleceği hayallerini yaymaktadırlar. Oysa durum hiç de öyle değildir. Mevcut sendikaların faşist-feodal devletle ve tekelci sermaye ile bütünleşen mekanizmasını parçalamadan buraları işçi sınıfı örgütleri haline getirmeden, yönetiminde şu veya bu kişilerin bulunuyor olması, mevcut niteliklerini değiştirmeyecektir. Bunun içindir ki, sınıf sendikacılığının bu burjuva sendikalar içindeki faaliyeti işçilerle birleşmek, sendika ağalarını tecrit etmek faaliyeti yanında aynı zamanda bu mekanizmayı parçalama, sendikaların devlet ve tekelci sermaye ile bağlarını koparma faaliyetinde, yoksa mevcut sendikaların devlet ve

tekelci sermaye ile bağlarını koparmadan, yönetimini ele geçirerek sınıf sendikası haline getirme hayallerinin yayılması, devletle tekelci sermaye ile bu gerici sendika merkezlerinin ilişkilerinin saklanmasından öteye bir işe yaramaz.

Kuşkusuz yukarıda söylenenlerden sınıf sendikacılığı hareketi çeşitli işkollarında, daha baştan kendi yönetim ve denetiminde yeni sendikalar kuramaz diye bir sonuç çıkarılamaz. Tersine sınıf sendikacılığı; koşulların elverişli olduğu, sınıf sendikacılığının ilerlemesine, ve yeni atılımlarına basamak teşkil edecekse, yeni sendikalar açabilir, açmalıdır da. Bu tür girişimler işçi sınıfının birliğini (işçi sınıfının birliğinden sınıf sendikacılığının ne anladığını daha evvel açıkladık.) bozmayacağı gibi, tabanda birliğin sağlanması için bir başlangıç olabilir. Yeter ki, koşullar iyi değerlendirilmiş ve sınıfın uzun vadeli çıkarları göz önüne alınmış olsun. Çünkü, karşı-devrimci sendikal akımlara karşı mücadele, hem var olan sendikaların içinde, hem de dışında sürdürüldüğü ve bu iki mücadelenin birleştirilebildiği ölçüde başarılı olabilecektir.

c—) Sınıf sendikacılığı hareketi, burjuvaziye ve her türden karşı-devrimci sendikal harekete karşı mücadelesini, işçi sınıfının gerçek taleplerinin savunulması ve sendikalarda demokrasinin gerçekleştirilmesi temelinde yürütür. Bu mücadelede, sınıf sendikacılığı, kendi programını temel alır. Sınıf sendikacılığı kendi programının hayata geçirilmesinin burjuvaziye ve sendika ağalığına karşı yürüteceği uzlaşmaz bir mücadeleden geçtiğinin bilincinde olarak hareket eder. Bunun içindir ki, bir sendika ağasına karşı ötekinin desteklenmesi, ya da en kötüsüne karşı «biraz daha iyisini» destekleme, sınıf sendikacılığının «ittifak» anlayışı olamaz.

Sınıf sendikacılığı, «hangisi daha tehlikeli» anlayışından kalkan sınıf işbirlikçisi ittifaklar anlayışını reddeder. Yine sınıf sendikacılığı, küçük gruplarla, genel siyasetlerde pazarlık olarak ortaya çıkan dar kapıcı ittifak anlayışlarını reddeder. Sınıf sendikacılığının ittifakının temeli kendi programıdır. Ve ittifaklara bakış açısı, hangi ittifakın sınıf sendikacılığını ilerlettiğidir. Sınıf sendikacılığının çıkarlarından bağımsız olarak, şu sendika ağasının zayıflaması, bunun güçlenmesi diye bir sorunumuz olamaz. Çünkü, çeşitli karşı-devrimci sendikacılık akımlarına bağlı sendika ağaları birbirinin alternatifi değildir. Bütün karşı-devrimci sendikal akımların tek ve gerçek alternatifi sınıf sendikacılığı hareketidir. Ya revizyonist sendika ağalarının safı ya da faşist, reformist sendika ağalarının safı gibi, sınıf işbirlikçisi akımlar tarafından ileri sürülen bütün sahte ikilemleri sınıf sendikacılığı reddeder.

Bugün ülkemiz işçi sınıfının sendikal hareketinin en dikkate değer özelliklerinden birisi de, tabanda sendika ağalarına karşı kendiliğinden yükselen bir işçi muhalefetinin yaygın olarak varlığıdır. Sınıf sendikacılığı bu kendiliğinden muhalefeti tabanın sendika ağalığına karşı haklı bir tepkisi olarak kabul eder ve bu muhalefeti sınıf sendikacılığının mücadele çizgisine çekmeyi ve onu sınıf sendikacılığının sürekli bir gücü olarak eğitmeyi önemli bir görev sayar.

Öte yandan, devrimci küçük-burjuva siyasi hareketlerin uzantısı olarak sendikalar içinde faaliyet gösteren küçük-burjuva sendikal akımlar sözkonusudur. Emperyalizme, tekellere, ve faşizme ve sendika ağalığına karşı mücadelede sınıf sendikacılığı, kendi programı temelinde bu anti-faşist devrimci küçük-burjuva sendikal akımlarla geçici de olsa ittifak kurmakta tereddüt etmez. Onları reformist ve revizyonist sendikacılığın yedek gücü olmaktan çıkarmak için mücadele eder.

d—) Bugün, işçi sendikalarının yönetimlerini gasbetmiş olan faşist, revizyonist, reformist her türden karşı-devrimci sendikal akımın ve sendika ağalarının, patronlarla ve polisle açık işbirliği içinde faaliyet gösterdiği göz önüne alındığında; sınıf sendikacılığı bütün faaliyetini açıkça yürütemez. Patronlar ve onun işçi sınıfı içindeki ajanları olan sendika ağalarının sınıf sendikacılığını ezmek için başvurmayacakları yöntem yoktur. Bunun içindir ki, sınıf sendikacılığı kadrolarını sadece resmi güçlere karşı değil, patronlar ve sendika ağalarına karşı korumak zorundadır. Bu da ancak mücadelenin ihtiyaçlarının gerektirdiği ölçüde yeni çalışma yöntemlerinin ve «savaş hilelerinin» kullanılmasını gerektirmektedir. Ancak bu tür yöntemlerin mücadelenin ihtiyaçlarının ötesinde kullanılması sınıf sendikacılığının tecridini getirecektir. Yerinde ve zamanında kullanılması ise, mücadelenin yeni atılımları için basamak olacaktır.

e—) Sınıf sendikacılığının başarılı, kalıcı bir çalışma yürütmesinin tek garantisi, sınıf sendikacılığı hareketinin partiye dayanılarak örgütlenmesini esas almaktan geçer. Aksi bir durum her zaman başarısızlıkları ve olumsuzlukları içinde taşıyacaktır.

Sınıf sendikacılığının genel ilkelerinin ortaya konmuş ve kalkış noktalarını tespit etmiş olmamız sadece bir başlangıçtır ve mücadelenin başarı ile yürümesi için yetersizdir. Önümüzde duran görev, merkezi, ülke çapında faaliyet gösterecek ve ülke çapındaki sınıf sendikacılığı hareketini yönlendirecek merkezi bir örgütlenmenin yaratılmasıdır. Bu görevi yerine getirdiğimiz ölçüde ülke çapında bir sınıf sendikacılığı hareketi yaratabiliriz. Bugün işçi sınıfımızın mücadelesinin boyutları böyle bir görevin yerine getirilmesi için elverişlidir.

Küçük Burjuva Çözümsüzlük Üzerine

Devrimci Yol Dergisinin Genel Eleştirisi

Proleter devrimci hareket, bugünkü Devrimci Yol (DY) hareketine temel teşkil eden «tezleri» çeşitli fırsatlarda birkaç kez, kısaca eleştirdi. Bu eleştiriler ve özellikle DY'nin hâlâ sahip çıkar göründüğü Mahir Çayan'ın görüşleri konusundaki eleştirimiz, gerçekte yeni ve ayrıntılı bir eleştiriyi çok gerekli olmaktan çıkarıyordu. Ancak hem özel olarak DY hakkındaki eleştirilerimizin her zaman bir güncel pratik olayla (seçimler, 'Üç Dünya Teorisi', faşizm, vb.) ilgili olması bakımından diğer birçok noktanın eleştirisini sınırlaması, hem de «Kesintisiz Devrim I, II, III Üzerine» PARTİ BAYRAĞI'nın eleştirisinin şimdi DY hareketi için sadece bir süs teşkil eden «geçmişe ait» bir temele yönelmiş olması, toplu ve genel bir eleştiriyi şimdi zorunlu kılmaktadır. Böyle bir eleştiri, şimdi özellikle bu hareketin içinde yuvarlandığı çıkmazın ve çözümsüzlüğün değerlendirilmesi yoluyla devrimci bir ders elde edilmesi bakımından; hem de sözü geçen hareket içindeki arkadaşların devrimci bir çözüm ve çıkış yolu bulabilmelerine yardımcı olmak bakımından gerekli hale gelmiştir.

Açıkça görülüyor ki, bugün Türkiye'de genel devrimci hareket, sınıf mücadelesinin genel seyrine uygun olarak, açık ve keskin bir saflaşmayı yaşamaktadır. Bir yanda çok çeşitli renkte ve boyda oportünist revizyonist akımlar ve gruplar, diğer yanda net, bütünlüklü bir çizgi temelinde Marksizm-Leninizme ve proletaryaya yabancı unsurlardan her adımda daha fazla arınarak proletarya partisini inşa yönünde ilerleyen devrimci proletarya hareketi.

Bu yılın başlarında proleter devrimci hareket, yeni bir dönemin başladığı tespitini yaptı. Türkiye'de artık küçük oyalanma grupları döneminin sona ermekte olduğuna, belli bir siyasal bütünlüğe ulaşmamış ve kitlelerle devrimci bağlar kurmakta başarısız kalmış bütün «akımların», grupların fonksiyonlarını kaybedeceklerini, yeni oportünist tekkeler halinde

bölüneceklerini ve eriyip yok olacaklarını belirtti. Proleter devrimcilerin «tek bir taktik, tek bir program ve tek bir sınıf örgütü» çatısı altında birleştirilmesinin, proletaryanın ve emekçi halkın tek bir devrimci önderlik altında birleştirilmesi sürecinin bir parçası olarak gerçekleşmek yolunda ilerlediğine dikkat çekti.

Olaylar proleter devrimci hareketi doğruladı. İdeolojik-siyasi keşmekeş içinde bulunan bütün hareketler, gruplar bölünmeye ve parçalanmaya başladı. Belli bir iç tutarlılığa ve sınıf temeline oturmamış olan her hareket, eğer şimdi değilse, yakın bir gelecekte aynı sonuçla karşılaşacak. Elbette burjuva-revizyonist bir temele «sağlamca» oturmuş proletarya dışı akımlar ve hareketler için bu süre, devrimle karşı-devrim arasındaki mücadelenin daha ileri boyutlara ulaşacağı bir döneme kadar uzayabilir.

Proleter devrimci hareket için artık gelecek parlaktır. Hiçbir burjuva saldırı, onun, Marksizm-Leninizme bağlılık çizgisini değiştirmeyi, onu zaafa uğratmayı ve hele bölüp parçalamayı başaramayacaktır.

Eleştirimiz boyunca, DY'ye geçmişi ve şimdiki durumuyla ilgili tahlillerde de bulunacağız. Çünkü nasıl şimdi geldiği yer, daha önce bulunduğu yerle ilintisiyle, gideceği yer de mevcut yolu değiştirip değiştirmemesine bağlı olarak önceden bilinebilir bir şeydir.

DY'nin bugünkü bunalımı ve çözümsüzlüğünün kaynağında Troçkist -revizyonist etkileri yoğun bir şekilde üzerinde bulunduran «Kesintisiz Devrim» «teorisi» bulunuyor. Bu temel gerçekten terkedilmedikçe -yani onun olağan sonuçlarına karşı ne kadar çekingen davranılırsa davranılsın, belli farklı bir şekillenme için o temelde kalındıkça ve küçük-burjuva geçmiş kesinlikle eleştirilip Marksist-Leninist temelde aşılmadıkça-yeni küçük-burjuva, oportünist akımların anası olmaktan kurtulamayacaktır.

«DEVRİMCİ YOL»UN GEÇMİŞİ DEĞERLENDİRMESİ ÜZERİNE

71 dönemi küçük-burjuva ihtilalci hareketi sözkonusu olduğunda, DY, pek duygulu bir tarzda, aslında duruma hiç de uygun düşmeyen bir ünlü sözü tekrarlayıp duruyor:

«Bırakın liberallerin ve dehşete düşmüş entellektüellerin özgürlük adına verilen ilk gerçek kitle muhaberelerinden ödleri kopsun, bırakın korkaklar gibi, dövüştüğünüz yere tekrar gitmeyin, ölüme giden yola bir daha ayak basmayın desinler. Sınıf bilincine sahip proletarya onlara şöyle cevap verecektir: Tarihi bütün devrimlerin büyük sorunları sadece ileri sınıfların tekrar tekrar saldırıları ile çözülmüştür. Ve onlar, yenilgi derslerini öğrendikten sonra zafere ulaştılar. Yenilmiş ordular iyi öğrenirler.» (LENİN)

DY, bu sözü, geçmişten doğru düzgün hiçbir ders çıkaramamış, sezgi ve içgüdü ile çıkardığı «ders»leri de bir köklü özeleştiri ile açıklamak

yerine utana sıkıla saklamaya çalışmış bir «siyasi hareket» olarak tekrarladığı her yerde, Lenin'in deyişiyle «... tıpkı bir cenazede yaslılara 'gözünüz aydın' deme...» durumuna düşmektedir.

Lenin, ne diyor? «... ve onlar yenilgi derslerini öğrendikten sonra zafere ulaştılar».

DY ise, yenilgi sebepleriyle 71 hareketinin maddi yapısı arasında hiçbir doğru bağ kuramamış, aksine, 71 yenilgisinin sebeplerini, «oligarşinin ülkemiz tarihinin belki en büyük takibi»ne uğranmış olmakla veya M. R. Aktolga ve Y. Küpeli'nin bölücülüğü ile açıklamaktadır. Buradan çıkacak «yenilgi dersi» ne olacak? «Takibe uğramaktan kaçın, bölünmeye uğrama» mı? Başka köklü bir ders elde edemediği açık. Çünkü DY, 17. sayısında şunları yazabiliyor:

«... Bildirge'de, özel olarak THKP-C hareketinin, genel olarak da 1971'deki silahlı mücadelelerin yenilgisinin, THKP-C'nin teorik görüşlerinin ve siyasi hattının yanlışlığını değil, doğruluğunun kanıtlanması olduğunu vurgulamıştık. (DY-S. 17, s. 11)

Nasıl «vurgulandığına» bakalım:

«THKP-C hareketinin yenilgisi, bir bakıma onun «silahlı mücadelenin (silahlı devrimin) başarıya ulaşabilmesi için, Marksist-Leninist bir parti tarafından yöneltilmesi, mücadelenin sınıf mücadelesinin bütün alanlarında ve tüm mücadele yöntemlerini kullanarak (elbette silahlı mücadele temel alınarak) mücadele etmesinin zorunluluğuna» ilişkin teorik görüşlerin kanıtlaması olmuştur denilebilir.

«Zira bize göre yenilgi, bu anlayışın uygulanmasındaki başarısızlıkları içeren bir muhteva taşımaktadır. Şu veya bu sebeple böyle bir bütünlüğün sağlanamaması veya sonuç olarak ortadan kalkmasının bir sonucu olarak ortaya çıkmıştır.» (BİLDİRGE-s.32)

Tabii ne demek istediğini anlamak için epey çaba harcamak gerekiyor. Birinci paragrafta, «böyle bir parti yoktu da yenilgi ondan doğdu» mu deniliyor?

Doğru teorik görüşlere sahip olduğu halde (ki pratiğe yol göstermeyen teorinin ne için var olduğu sorulur; ya da insan ister istemez, teorisi ile pratiği birbirini tutmayan bir oportünizm karşısında bulunduğunu veya sözkonusu «teorinin» laf olsun diye yazılmış-söylenmiş şeyler olduğunu düşünür), böyle «devrimci bir teoriye» sahip olduğu halde, işte yukarıda değindiğimiz iki nedenden ötürü hayata geçirilemediği, hiç de kapalı olmayan bir şekilde ifade edilmiştir. DY'nin «geçmiş değerlendirmesi», bundan ibarettir.

Buna «uygun» bugünkü pratiğine gelince; bu geçmiş «doğru» «teorinin» iyice bir kavranıp, o iki tehlikeden sakınarak hayata uygulama

çabası olmalı değil mi? Oysa DY, o «teorinin» revizyonu ile işe başlamıştır ve yaklaşık üç yıldır, bu işle meşguldür.

Bu süre içinde DY, gerçekten, THKP-C hareketinin en kaba anti-Marksist tez ve tahlillerini onların «derinleştirilmesi» ve sözde «doğru yorumlanması» görüntüsü arkasında terketmiş, fakat temel kavramlarına yeni bir muhteva ve anlam kazandırmak yoluyla, hem «geçmişi inkar etmediğini» göstermek çabasına girişmiş, hem de gerçekte, THKP-C'nin esas hattını, yenilginin esas müsebbibi olarak, **öz ve biçim** olarak terketmiştir.

Ama bunu yaparken, devrimci bir özeleştiri faaliyetini hedeflememiş, bilinçli ve oldukça üstü kapalı (fakat Nasrettin Hoca türbesi gibi «mahiyeti» açık), bir revizyonu tercih etmiştir. Böylece Marksizm-Leninizmin kavranılması ve hayata geçirilmesi yolunda sağlıklı adımlar atılabilmesinin önünde, «geçmiş», karanlıkları, belirsizlikleri ve uçurumları ile dikiliyor. Bundan dolayı da DY'nin devrimin temel meseleleri ile ilgili bütün görüşlerinde deve ile kuş birbirine karışıyor. Uçmayı da kaçmayı da beceremeyince, kafasını kuma sokuyor.

TÜRKİYE'DE KAPİTALİZMİN GELİŞMESİ VE DEVRİMİN ÖZÜ MESELESİ

PARTİ BAYRAĞI, 4. sayısında, revizyonist «yukarıdan aşağı demokratik devrim» tezinin içyüzünü açığa çıkarmış ve teşhir etmiştir. DY'nin damarına basan bu eleştiri, onu «yukarıdan aşağı kapitalistleşme süreci» kıvırtmasına zorladı. Anlatmak istenen şeyi kurnazca başka bir zemine kaydırmak ve güya Parti Bayrağı'nın bir söylediğinin diğeriyle çeliştiğini göstermek marifeti!

DY'nin PB 4'ten yaptığı alıntı şu :

«KD, meta ekonomisinin gelişmesinin hangi biçimler altında gerçekleşebileceğini incelemeye yaklaşmamaktadır. Feodal kapalı ekonominin meta ekonomisine dönüşmesiyle, bağımlı küçük üreticilerin bağımsız küçük üreticiler haline gelebileceği gibi..., **feodal toprak mülkiyeti iç başkalaşımla kendi malikane üretiminden, meta üretimine, başka deyişle pazar üretimine** (açDY) geçebilir. Dolayısıyla bu tip işletmelerde serflik kalıntıları, (yarı-serflik) ilişkileri muhafaza edilebilir. KD'nin inkar ettiği budur. O meta ekonomisine girilmekle birlikte eski feodal topraklarda pazar için üretime geçilmesiyle serflik ilişkilerinin **tamamen** (aç DY) tasfiye edilebileceği görüşündedir. (PB-S. 4, s. 44)» (DY-S. 20, s. 13)

Sonra DY «eleştiriyor» :

«Görüldüğü gibi PB yazarının burada «iç başkalaşım» ifadesi ile anlatmak istediği «Prusya tipi geçiş»ten başka bir şey değildir. Yani ülkemizdeki yukarıdan aşağıya kapitalistleşme sürecidir. Ne var ki KD'nin «pazar için üretime geçilmesiyle birlikte serflik ilişkilerinin **tümüyle** tasfiye edileceği» görüşünü savunduğunu söylemesi ise, apaçık bir tahrifattır.» (aynı yerde)

Eğer DY, Mahir Çayan'dan devraldığı görüşlerin hiçbir sonuca ulaşmayacak bir evrimi ifade ettiğini söylüyorsa, buna itirazımız yoktur. Bildirge'de 1900'lerden beri reformcu burjuvazinin evrimci bir tarzda kapitalizmi geliştirdiğinden, toprak sorununun belirli ölçülerde çözülmüş olmasından söz edilmektedir. Yine Bildirge, «kapitalizmin nisbi gelişiminin bir sonucu olarak feodalizmin belirli ölçülerde tasfiyeye uğraması (gerilemesi) ve toprak sorununun **bir ölçüde** çözüme uğraması nedeniyle demokratik devrim programı belirli bir daralmaya uğramıştır» demektedir. Yani, işte açıkça, gelişen kapitalizmin, feodaliteyi er geç tasfiye edeceği söyleniyor. Yoksa, bugün bir ölçüde, yarın bir ölçüde daha, ertesi gün tamam! Bu olmayacaksa, bu nasıl evrim, nasıl reformcu çözüm? HB oportünizmi karşısında proleter devrimci hareket, konuyu ayrıntılarına kadar inceledi. DY'nin anti-Marksist faşizm anlayışının eleştirisinde konuya devlet sorunuyla ilgili olarak yine değinildi. Mahir Çayan eleştirisi, konuyu emperyalizm olgusuna bağlı olarak ele aldı. Tekrar her şeyi uzun uzun yazmaya gerek yok.

Şu nokta bilinmelidir: Dergimiz, Türkiye'de kapitalist sömürünün hakim olduğunu inkâr etmiyor. Bunu söylerken de, «revizyonist» suçlaması gelir mi diye çekinmiyor. Çünkü önemli olan, gelişen kapitalizmin ve bugün egemen olan kapitalizmin niteliğidir. Her türden oportünist ve revizyonistle aramızdaki tartışmanın düğüm noktası da burasıdır. **Bu,** kapitalizm, hangi temelde yükselmektedir ve bunun feodalizmle ilişkisi nedir? Tartışılan şey budur.

DY, bütün bu tartışmalardan gerçekten habersizdir. Üstelik o, kapitalizmin genel gelişme seyri ve kapitalizmin serbest rekabetçi dönemi ile tekelci dönemlerinin sömürge, yarı-sömürge ülkelerin sosyal ve ekonomik hayatında yarattığı değişikliklerin farklılığı hakkında da hiçbir fikre sahip değildir.

Bildirge, bu teorik sefaletin acı örnekleriyle doludur. Türkiye'de gelişen kapitalizm, DY tarafından milli bir kapitalizm olarak yorumlanmakta, bu işi evrimci bir tarzda yürüten reformcu burjuvaziden söz edilmekte, dolayısıyla bu burjuvaziye atfedilen siyasal nitelik, faşizm ve oligarşi konularında alabildiğine oportünist tahlillerin, «teorilerin» geliştirilmesine zemin hazırlamaktadır.

«Bugün Türkiye'de, feodal kalıntıların varlığı elbette inkâr edilemez bir olgudur. Ama inkâr edilemez olan bir başka gerçek de, ülkede, EGEMEN (hakim) olan sömürü biçiminin kapitalist sömürü olması, yani EGEMEN olan üretim tarzının da, emperyalizmin biçimlendirdiği kapitalist üretim tarzı olmasıdır. Kapitalist sömürünün yanı sıra varlığını sürdüren feodal sömürü ise, tümüyle kapitalist sömürü sistemine göre biçimlenmektedir.» (DY-S. 20, s. 13-14)

Kapitalizmin niteliğini dışa bağımlı olarak belirleyen DY, bu kapita-

lizmle -ki sermaye ihracı temelinde yükselen komprador kapitalizmdir-feodalite arasındaki ilişkiyi tamamen yanlış tespit etmektedir.

Söylediklerinin her satırında yanlış var:

Birinci olarak, emperyalizm tarafından yarı-sömürge ülkelerde kapitalizmin «geliştirilmesi» olgusunun «3. Bunalım dönemine»ait bir olgu olduğu iddiasını ele alalım.

«3. Bunalım dönemi», uydurma kavramı, güya, II. Dünya Savaşından sonra emperyalizmin sömürü ilişkilerinde ve emperyalistlerin birbirleriyle ilişkileri ile yeni-sömürgecilik vs. olgularının açıklanması olgusunu içermektedir. Bu durumda, «3. Bunalım dönemi», kabaca, **1950-60** dünyasının bir olgusudur. Ve, «emperyalizmin 3. bunalımı döneminin bir sonucu olarak kapitalizmin yukarıdan aşağı gelişmesi, demokratik devrim programını daraltan, önemli bazı değişmelere neden olmuştur» iddiası.

Lenin, **1916** yılında, «...EMPERYALİZM» adlı eserinde şunları yazıyordu:

«İhraç edilmiş sermaye, ihraç edildiği ülkelerde, kapitalizmin gelişmesini etkiler, hızlandırır...» (Lenin-«...Emperyalizm» s. 81)

Hiç de «3. Bunalım dönemine» ait bir olgu olmadığı apaçık. Ancak DY'nin «gaf»ı, eğer onun genel teori ve taktiğinin belirleyici kavramlarından biri olan «3. Bunalım dönemi» ile ilgili olmasaydı, üzerinde durmaya değmeyebilirdi.

Parti Bayrağı «Kesintisiz Devrim I, II, III Üzerine» başlıklı eleştirisinde, Mahir Çayan'ın «3. Bunalım dönemi» kavramıyla emperyalizmin yeni bir aşamasının sözünü ettiğini bununla birlikte, hemen hemen, yeni olgulardır diye saydığı şeylerin gerçekte emperyalizmin genel özelliklerini ifade ettiğini yazmış ve M. Çayan'ın serbest rekabetçi kapitalizmle, tekelci kapitalizm-emperyalizm arasındaki temel farklılıkları kavramaktan uzak olduğunu belirtmişti. Aynı zamanda, onun, bu yanılgıyı emperyalizmi yalnızca «3. Bunalım döneminden» ibaretmiş gibi ele almak noktasına kadar uzattığını tespit etmişti. Aynı yanılgıyı, DY'nin büyük bir sadakatle sürdürdüğünü görüyoruz. Emperyalizme ilerici roller vehmetmek, onu üretici güçlerin gelişmesinin önünde bir engel olmaktan çıkarmak vb. DY tarafından tamamiyle benimsenmiş bir tavırdır.

Emperyalizmin yarı-sömürge ülkelerde kapitalizmi geliştirdiği meselesine bakış, konumuzla ilgili olarak üzerinde duracağımız noktadır. Özellikle gelişen bu kapitalizmin demokratik devrim programında bir daralmayı getirip getirmeyeceği üzerinde durmak gereklidir.

Her oportüniste söylüyoruz; DY'ye de söyleyelim: İhraç edilmiş sermayenin yeniden üretimi temelinde gelişen komprador kapitalizm, **başından beri** tekelci bir niteliğe sahiptir ve önemli olarak, doğrudan tefeci

tüccarların ve toprak ağalarının komprador burjuvalar haline gelmesini ifade eder. Komprador kapitalizmi ile feodal unsurlar arasındaki bu iç içelik, emperyalizmle en geri üretim ilişkileri ve bunun unsurları arasındaki ittifakı da sergiler ve açıklar.

Yalnızca bu bakımdan bile, gelişen bu kapitalizmin, feodalizmi tasfiye etmeye yöneldiği, böylece demokratik bir görev gördüğü iddiası geçersizdir. Proleter devrimci hareketin, Halkın Birliği oportünizmine yönelttiği eleştiri, DY için de **aynen** geçerlidir.

«... geçmişte bir devrim olmadan yarı-feodal yapı nasıl tasfiye (!) edildiyse, gelecekte de feodal kalıntıların «Prusya tarzı» bir gelişme sonucunda **tamamen** tasfiye edilebileceği iddia edilmektedir. Toprak meselesinin evrimci yoldan da halledilebileceği -ki bu köylü meselesinin de halledilmesi demektir- zaten bunun böyle olmasına da pek bir şey kalmadığı **açıkça** savunulmaktadır.

«Toprak ve köylü meselesinin demokratik devrimin özünü teşkil ettiği göz önüne alınırsa, o zaman HB'nin düşünce silsilesinin kendiliğinden, ya demokratik devrimin özünün toprak devrimi olduğunun inkârını, ya da demokratik devrimin evrimci yoldan da tamamlanabileceğinin kabulünü içerdiği anlaşılabilir.» **Halkın Birliği'nin Yarı-Feodalizm Anlayışının Eleştirisi**-HK Yayınları-s. 8)

«HB, Türkiye'ye tıpkı serbest rekabetçi dönemde sanayi kapitalizminin geliştiği bir ülke gibi bakmakta; ... bu çaba sonucu, karşımıza olduğundan bambaşka bir Türkiye tablosu çıkmaktadır. Bu tablonun en önemli motiflerinden biri de, ülkemizde feodalizmin, gelişen komprador kapitalizmi tarafından Prusya tarzı tasfiye edilebileceği iddiasıdır. Bu yüzden, sözkonusu iddianın üzerinde durarak, söylediklerimizi açabiliriz.

«Ancak bunu yapabilmek için daha önce, «Prusya tipi geçiş»in ne olup ne olmadığı üzerinde biraz duralım:

«Feodalizmden kapitalizme geçişin iki yolundan ilk kez bahseden Marks'tır. O, Kapital'in üçüncü cildinde şunları yazıyordu:

«Feodal üretim biçiminden geçiş iki yol izler. Tarımsal doğal ekonomideki ve ortaçağın genç endüstrisinin loncalarla kuşatılmış el zanaatlarındaki durumun aksine, üretici, bir tacir ve kapitalist durumuna gelir. Gerçekten devrimci olan yol budur. Ya da tacir doğrudan bir yolla üretime hakim olur. Bir geçiş biçimi olarak bu yol, tarihsel bir görev yapmakla birlikte,...gene de eski üretim biçimini kendi başına ortadan kaldırmak elinden gelmez, aksine onu muhafaza eder ve kendisine bir başlangıç olarak kullanır.»

«Marks, burada **sanayi sermayesi**nin oluşma tarzına bağlı olarak, feodalizmden kapitalizme geçişin iki yoluna işaret etmektedir. Bunlardan birinde esas olan küçük üreticinin farklılaşarak sanayici kapitalist haline gelmesi; Marks, gerçekten devrimci olan yol budur der. İkincisin-

de ise, esas olan tefeci-ticaret burjuvazisinin küçük üreticiler ve küçük üretim üzerinde hakimiyet kurarak onu kapitalist üretime dönüştürmesidir. Tefeci-ticaret burjuvazisi, eski bir sınıfın kalıntısı olduğundan onun bütün kurumlarını (geleneklerini vs.) sonuna kadar muhafaza etmeye çalışır ve bu da kapitalizme geçişin sanayi sermayesinin teşekkülü ve hakimiyetinin devrimci olmayan yoluna tekabül eder. Feodalizmden kapitalizme geçiş halinde olan her toplumda, bu iki tür gelişme de görülür. Ama teşekkül eden sanayi burjuvazisi eğer esas olarak köylü ve küçük zanaatkar kökenli ise, ya da sanayi burjuvazisinin köylü ya da zanaatkar kökenli yanı ağır basıyorsa, bunlar feodalizmi kendi jakoben tarzlarında yani radikal bir biçimde tasfiyeye yönelecekler, diğer kesimi ise, feodalizmin kendi jironden tarzlarında, yani liberal bir biçimde tasfiyesinden yana olacaklardır. Tarihin gördüğü, eski tipte her burjuva devriminde burjuvazinin bu iki kampı, feodalizmin tasfiyesi konusunda kendi tarzlarını kabul ettirebilmek için çatışmışlar ve devrimi etkilemeye çalışmışlardır. Bunun sonucu feodalizm, radikal burjuvazinin köylülüğün başına geçerek, devrimi yönlendirebildiği ülkelerde, (Fransa örneğindeki gibi) tek ve kesin bir darbeyle; liberal burjuvazinin, «eski toplum»un tüm kalıntılarıyla birleşerek onu engelleyebildiği hallerde ise, uzun, ağır ve köylülük için ıstıraplı bir süreç sonunda, evrimci bir tarzda ortadan kaldırılabilmiştir (Prusya örneği).

«Tarih, kapitalizmin sınırları içinde feodalizmi ortadan kaldırabilecek olan tek gücün sanayi kapitalizmi olduğunu göstermiştir. **Çünkü ancak birbiriyle uzlaşmaz çelişme içinde olan iki karşıt güç birbirini ortadan kaldırmaya yönelebilir.** Burada biri, üretici güçlerin gelişmesinden, diğeri ise, engellenmesinden yana olan iki güç olduğu apaçık ortadadır.

«Sermayenin tarih öncesini temsil eden tefeci-ticaret sermayesi, kendi başına üretici bir nitelik taşımadığı için, üretici güçlerin gelişmesinin önünde bir engel haline gelen feodalizmle böyle bir uzlaşmaz karşıtlık içinde değildir. Ne zaman ki, o, sanayi sermayesi haline dönüşür, ya da sanayi sermayesine bağlanır, ancak o zaman gelişmenin bir etkeni haline gelir. Sanayi sermayesi, feodalizmle uzlaşmaz bir karşıtlık içindedir. (Sanayi sermayesinden anlaşılması gereken, artı-değer sömürüsü yapan üretici sermayedir). Çünkü o, üretici güçlerin önünde engel olan feodalizmin aksine, üretici güçlerin serbest ve bağımsız bir gelişmesinden yanadır ve ancak bunu gerçekleştirebildiği ölçüde kendisi de gelişir. Ama o, bunu somut olarak geliştiği koşullara, -Sosyal, ekonomik ve tarihi- bağlı olarak şu ya da bu biçimde yapar. Tarih sahnesine erken çıkmışsa, kökeni buna elverişliyse, ve karşısında kendini tehdit eden bir proletarya hareketi yoksa, devrimci bir biçimde, bunun tersi ise, evrimci bir biçimde.

«Lenin, Rusya için bu durumu şöyle açıklıyor:

«Rus devrimi mevcut iktisadi temeliyle, gelişiminde ve sonucunda iki ana çizgi izleyebilir.

«Ya eski toprak beyliği iktisadı, binlerce bağlarla serfliğe bağlanmış haliyle muhafaza edilir ve bu, yavaş yavaş salt kapitalist, «jünker» iktisadı haline dönüşür. Emek hizmetinden kapitalizme nihai geçişin temeli, feodal toprak beyliği iktisadının iç başkalaşımıdır. Devletin tarım sisteminin tümü kapitalist hale gelir ve uzun bir süre için feodal özellikleri korur. Ya da eski beyliği iktisadı, serfliğin bütün kalıntılarını ve her şeyden önce büyük toprak sahipliğini yok eden devrimle yıkılır. Emek hizmetinden kapitalizme nihai geçişin temeli, toprak beylerinin malikanelerine köylülük yararına el konulması sonucunda müthiş bir hız kazanmış olan küçük köylü çiftliğinin özgür gelişimidir... Bir başka deyişle; ya -esas olarak, toprak mülkiyetinin ve «üstyapı»nın baş dayanaklarının muhafaza edilmesi; dolayısıyla, liberal-monarşist burjuvazinin ve toprak beyinin egemen rol oynaması, hali vakti yerinde köylünün hızla onların yanına geçmesi...ezilmiş ve köreltilmiş köylü yığınlarının çökmesi... ya da toprak beyliğinin ve buna tekabül eden «üstyapı»nın bütün ana dayanaklarının yıkılması, istikrarsız ya da karşı-devrimci burjuvazinin etkisiz hale getirilmesiyle proletaryanın ve köylü yığınlarının egemen rol oynaması; işçi ve köylü yığınları için meta üretimi altında düşünülebilecek en iyi koşullarda, üretici güçlerin kapitalist bir temel üzerinde en hızlı ve en özgür gelişimi...» (Rusya'da Kapitalizmin Gelişmesi-s. 23)

Lenin, Rusya için bu tespiti yaparken onu nasıl ele alıyordu: Kapitalist gelişme yoluna bir hayli gecikerek girmiş, sanayi kapitalizmi yolunda gelişen bir ülke. Bunun sonucu olarak, Rusya'da mesele, gelişmekte olan sanayi kapitalizminin önündeki başlıca engel olan feodal kalıntılar ve bu kalıntıların en büyük destekçisi, toprak ağalığı ekonomisini temizlemekti. Eskiden bu işi yapmak durumunda olan burjuvazi, geç kalmışlığı yolunda Rusya'da Marksist önderlere sahip bir işçi hareketi ve bu hareketin köylülükle ittifak kurabilmesi karşısında kendini otokrasinin kollarına atmış, feodal kalıntıların mümkün olduğu kadar ağır ve evrimci bir tarzda temizlenmesinin başlıca savunucusu haline gelmiştir. Buna karşılık Lenin, devrimci proletaryaya hâlâ devrimci potansiyelini yitirmemiş burjuva kesiminin (küçük-burjuvazi ve onun geniş yığınlarını teşkil eden köylülük) başına geçerek, bu kalıntıları devrimci bir tarzda tasfiyesinin yolunu gösteriyordu.

O, bu konuyla ilgili olarak şunları söylüyordu:

«Kırsal alanlarda sınıf mücadelesinin özgürce gelişmesini sağlamak üzere yolu açmak için, bugün kırsal nüfus arasında kapitalist uzlaşmaz karşıtlıkların başlangıçlarının üzerine çöreklenen ve onların gelişmesini engelleyen serfliğin tüm kalıntılarının temizlenmesi zorunludur. Ve bu kalıntıların tümünün belirleyici tek bir darbe ile temizlenmesi için köylülüğe yardım etmek üzere son bir çabada bulunuyoruz. Son diyoruz, çünkü gelişmekte olan Rus kapitalizmi, aynı işi kendiliğinden yapmakta, aynı amaca doğru yürümekte, ama bunu kendine özgü yöntemi, şiddet ve baskı yönetimini izleyerek yapmaktadır. Feodal sömürüden kapitalist sömürüye geçiş kaçınılmazdır ve bunu en-

gellemeye çalışmak ya da «geciktirmeye» çabalamak, zararlı ve gerici bir hata olur. Ama bu geçiş, «paranın iktidarı»ndan çok, eski köleci iktidar geleneğine dayanmak suretiyle, ataerkil köylülüğü kanının son damlasına kadar sömüren senyörlerin mirasçılarını zor kullanarak devirmek biçiminde de gerçekleştirilebilir...» (Lenin-«Tarım Sorunları»-s. 311-312)

«Rusya'da gerçekleştirilecek olan demokratik devrim, Rusya'da hakim hale gelmiş olan sanayi sermayesinin önündeki yolu açacak olan ve yalnızca feodalizme yönelik bir devrimdi. Lenin, Rusya'da temel çelişkiyi «... böyle korkunç felaketlere yol açan temel çelişki, sanayimizde yüksek, tarımımızda da hatırı sayılır derecede gelişmiş olan kapitalizm ile; orta-çağcıl feodal özellikleri koruyan toprak mülkiyeti sistemi arasındaki çelişkidir» diye tanımlıyordu. **Rusya'da temel çelişmenin bir kutbunda üretici güçlerin gelişmesinin önünde bir engel olan feodalizm, diğer kutbunda ise, üretici güçlerin gelişmesinin bir etkeni olan sanayi kapitalizmi yer alıyordu.** Orada «eski» feodalizm, «yeni» ise mevcut kapitalizmdi. Bunlar, temelde uzlaşmaz iki karşıt gücü temsil ediyordu ve kapitalizm, feodalizmi yok etmeye yönelmişti. Ama bunu, «kendine özgü yöntemi» şiddet ve baskı yöntemini, yıkıntı ve açlık yöntemini izleyerek yapmaktaydı.

«Emperyalizm çağına girildiğinde, Rusya'nın ekonomisi de batılı gelişmiş emperyalist ülkelerin ekonomisine bağımlı hale geldi. Ama, onun, oldukça gelişmiş milli sanayi sermayesi mevcut olduğu için, bu sermaye Rus banka sermayesi ile kaynaştı ve finans kapitale dönüştü. Böylece Rusya'nın kendisi de elinde finans-kapital bulunduran emperyalist bir ülke haline geldi. Ama, tarımında feodal kalıntılar da bütün ağırlığı ile devam ettiğinden, Lenin'in deyişi ile, «daha çok feodal-emperyalist, daha az kapitalist-emperyalist» zayıf bir emperyalist ülke haline ... Bu gelişmeye paralel olarak, zaten kapitalist gelişme sürecine çok geç girdiği ve kökeni esas olarak tefeci-ticaret burjuvazisine dayandığı için, hiçbir zaman yeterli devrimci baruta sahip olmamış olan Rus «liberal» burjuvazisi iyice gericileşti ve feodal kalıntıların Prusya tarzı tasfiyesi iyice güçleşti. Çünkü finans-kapitalin esas özelliği üretici değil, asalak tefeci niteliğidir.

«Emperyalizm çağı geldiğinde bizim ülkemizde, yani Türkiye'de ise sözü edilmeye değer bir milli sanayi sermayesi yoktu. Milli kapitalizm gelişmemişti. Ülkede kapitalizmi esas geliştiren, uluslararası finans-kapital oldu. Bu nedenle de, gelişen kapitalizm, milli bir sanayi kapitalizmi değil, ülkeye ihraç edilen finans-kapitalin genişletilmiş yeniden üretimi temelinde gelişen komprador tekelci bir kapitalizm niteliği taşıdı ve üretici güçlerin gelişmesinin önünde, başından beri bir engel teşkil etti. Kuşkusuz, finans-kapital de ihraç edildiği ülkede, kapitalizmi geliştirirken üretici güçlerin de bir miktar gelişmesine yol açar, ama onun

esas özelliği, üretici güçlerin gelişmesinin önünde bir engel oluşudur.

Komünist Enternasyonal Dördüncü Kongresi'nin «sömürge ve yarı-sömürge ülkelerdeki devrimci hareket üzerine tezler»inde, belirttiği gibi, emperyalizm girdiği ülkede, «ilk önce bir önceki sosyal yapının egemen tabakalarıyla, feodal ağalar, tüccar ve tefeci burjuvaziyle halkın çoğunluğuna karşı ittifak kurar. Her yerde emperyalizmin gerici müttefiklerinin varlığının temeli olan bütün kapitalizm öncesi sömürü biçimlerini (özellikle köylerde) muhafaza ve devam ettirmeye çalışır»

«Görüldüğü gibi, bizim gibi ülkelerde, gelişen, emperyalizmin uzantısı nitelikteki komprador kapitalizmi ile feodalizm arasında uzlaşmaz bir çelişme yoktur. Çünkü bunların ikisi de, üretici güçlerin gelişmesinin önünde engeldirler, bu yüzden de birbirlerini tasfiyeye yönelmedikleri gibi, aksine yaşatmaya çalışırlar. Ülkemizde emperyalizm ve feodalizmle uzlaşmaz çelişmesi olan bir milli kapitalizm de vardır. Ama bu kapitaizm, emperyalizm ve feodalizmin baskısı altında, gelişmemiş ve güdük kalmıştır. Bu yüzden de, yarı-sömürge, yarı-feodal bir ülkede hakim bir nitelik kazanamaz. Bizde emperyalizm, komprador kapitalizm, buna bağlı tefeci-ticaret burjuvazisi ve feodal kalıntılar; bunların hepsi, «eski»nin temsilcileridir. «yeni»yi ancak bunlara karşı olanlar temsil ederler. «Eski»nin temsilcileri içinde bir dönem feodalizm,bir dönem komprador kapitalizm hakim olmuş olabilir. Bu durum, ülkenin niteliğini değiştirmez.» (agb-s. 41-48)

«Türkiye'de geçmişte ve günümüzde bazıları, ülkenin eskiden yarı-sömürge, yarı-feodal bir ülke olduğunu, ama, Milli Kurtuluş Savaşından sonra, komprador kapitalizmin tasfiye edildiğini, feodalizmin öldürücü darbeler yediğini, ülkede milli bir sanayi kapitalizminin geliştiğini ve bu «bağımsız» «milli» kapitalizmin, 1950'lerden sonra finans-kapitale boyun eğerek ona bağımlı hale geldiğini ama milli temelini de korumaya devam ettiğini iddia ediyor ve Türkiye'yi sanki ikinci kategoriye dahil bir ülkeymiş gibi ele alıyorlar. Bunlar, Ş. Hüsnü'den H. Kıvılcımlı'ya ve M. Belli,-den B. Boran'a kadar uzanan kaşarlanmış oportünist ve revizyonistlerdir. Bunların sadık bir takipçisi ve çömezi olan Aydınlık oportünizminin başı da eskiden açık olarak, şimdilerde ise üstünü örterek aynı şeyleri savunmaktadır. Bu iddia, boş bir safsatadan başka bir şey değildir. Türkiye, yarı-sömürge, yarı-feodal yapıyı hiçbir zaman kıramamış geri bir tarım ülkesidir. Ve bu tip bir ülkenin de köklü bir halk devrimi olmadan sözkonusu çerçeveyi kırdığı, şimdiye kadar görülmemiştir.» (agb-s. 49-50)

Söylenenler açıktır ve DY'nin savundukların karşılamaktadır.

Bu Troçkist-revizyonist kırması «tahlillerin» varacağı siyasi sonuçlar da, DY ile HB arasında bir benzerlik doğurmaktadır. Bildirge, 12 Mart askeri faşist diktatörlüğünün «tekelci burjuvazinin prekapitalist ögeleri tasfiyeye yönelik girişimleri»ni de içerdiğini yazıyor. Emperyalizmin feo-

daliteyi tasfiyede faşizmi de araç olarak kullanabileceğini öğrenmiş bulunuyoruz böylece!

«Egemen sınıflar ittifakı içindeki çelişmeler, ülkemizde genel bir siyasi istikrarsızlığa neden olmaktadır.» (Bildirge, s. 18)

Pusula bir kez şaştı mı, gözün hakim sınıflardan başkasını görmez. Demokratik devrim programının «bir ölçüde» de olsa gerçekleştirilmesini hakim sınıfların dalaşıyla mümkün gören DY, ana sebebi üretim ilişkileriyle üretici güçler ve bunları temsil eden sınıflar arasındaki çelişme olan «siyasi istikrarsızlığı» da egemen sınıfların kendi aralarındaki çelişmeyle açıklamaktadır. Yarın bu çelişmelerin çözümü yolundaki faaliyetinde DY'nin herhangi bir egemen sınıf kanadı yanında yer almayacağının garantisi ne olacak? Toprak meselesini çözerken neden komprador burjuvaziye DY omuz vermesin? Benzeri «tahliller» sonucu, Troçkistlerin Alman nazizmi yanında yer aldığı olmadı mı?

DY'nin, kapitalizmin gelişmesi, toprak meselesinin çözümü hakkında getirdiği kanıtlar geçersizdir. DY, cakayla soruyor:

«...PB yazarı, kırsal kesimdeki geniş emekçi yığınların proleterleşmesini nasıl izah edecektir? Gecekondulaşmayı, şehirleşmeyi nasıl değerlendirecektir? PB yazarı, eğer bu somut olguları reddetmiyorsa, Türkiye'de kırsal kesimdeki geniş emekçi yığınların toprak köleliğinden kurtularak «özgürleştirildiğini» kapitalizm için gerekli olan emeğin «özgürleşmesinin» tarihsel olarak da ancak böyle mümkün olacağını da kabul etmek zorundadır.» (DY-S. 20, s. 14)

DY'nin sorusunun cevabı, PB'nin 1. sayısında yayınlanan «Devrimci Proletarya'nın Mücadele Platformu»nun Türkiye'de kapitalistleşme sürecini ele alan bölümünde açıkça verilmektedir.

«Emperyalizm dönemiyle birlikte, batılı kapitalist ülkeler, tekelci kapitalizm aşamasına girdiler ve bu ülkeler için sermaye ihracı zorunluluğu belirleyici bir önem kazandı. Bu dönemde emperyalizmin boyunduruğu altındaki yarı-sömürge bir ülke haline gelmiş bulunan Türkiye'ye de yapılan sermaye ihracı arttı ve bu olgu, ülkede kapitalizmin (ve proletaryanın) gelişmesini, bir ölçüde de olsa hızlandırdı. Bununla birlikte bu sermaye, başlıca rantiye bir nitelik taşıdığından esas fonksiyonu ülkede sanayiyi geliştirmek değil, aksine milli sanayi kapitalizminin gelişmesini engellemekti. Gelişmesine yol açtığı kapitalizm ise, esas olarak kendi uzantısı olan ve bu yüzden üretici güçlerin gelişmesini engelleyen feodalizmle ittifak halinde komprador ve tekelci bir kapitalizm niteliği taşıyordu. Ayrıca o dönemde bugünkü Türkiye toprakları henüz emperyalizm için yeterince kârlı bir yatırım alanı teşkil etmediğinden (işgücünün meta haline gelmesi zayıf, nüfus az, ulaşım yetersiz vb. nedenlerle), ülkeye ihraç edilen finans-kapital azdı. Bu da daha çok borçlandırma yönünde kullanılıyor ve bu durum sonucunda doğrudan yatırımların azlığı nedeniyle dolaylı ve dolaysız olarak ülkede her türlü kapitalizmin gelişme seviyesi, son derece düşük bir düzeyde bulunuyordu.

«O zamandan bu yana -Milli Kurtuluş Savaşını ve özellikle II. Dünya Savaşını izleyen dönemde- meta üretimi giderek yaygınlaştı, ülkenin mali sermaye tarafından gittikçe daha fazla köleleştirilmesine bağlı ve onun bir aracı olarak, komprador tekelci kapitalizm gelişti. Bu durum, emperyalizmin, komprador tekelci kapitalizmin ve feodalizmin baskısı altında gelişmesi esas olarak engellenmeye devam etmekle birlikte, milli kapitalizmin de belirli bir gelişme göstermesine yol açtı ve yarı-sömürge, yarı-feodal ülkemizde meta üretimi temeli üzerine genel olarak kapitalizm hakim hale geldi.

«Her yerde olduğu gibi, bu gelişmeye küçük üreticinin mülksüzleştirilmesi eşlik etti. Ama bu mülksüzleştirme, esas olarak milli bir sanayi kapitalizmi tarafından gerçekleştirilmediğinden küçük üreticilerin yitirdiği üretim araçları ve diğer zenginlikler, büyük ölçüde emperyalistler, kompradorlar ve feodal toprak ağaları tarafından yağmalandı. Ülkedeki milli burjuvazinin elinde, sanayinin gelişmesini gerçekleştirmeyi mümkün kılacak bir sanayi birikimi hiçbir zaman olmadı ve zaten emperyalizm döneminde böyle bir şey olamazdı. Bu durumun sonucu olarak, bugün ülkede emperyalist sömürünün gerçekleşmesine hizmet eden komprador-tekelci tüccar ağı sayesinde ülkenin en ücra köşelerine kadar yayılmış gelişmiş bir ticaret ve bununla birlikte yine aynı amaca hizmet eden emperyalistler ve komprador tekelci kapitalistler tarafından tekelleştirilmiş oldukça az sayıda sanayi işletmesi bulunmaktadır.

bu işletmelerde toplanmıştır.

«İşte ülkemizde modern sanayi proletaryası yoğun bir biçimde esas olarak

«Bunun dışında feodal toprak ağalarının ellerindeki topraklarda giderek daha fazla kapitalist sömürüye başvurmalarına ve milli burjuvazinin elindeki kapitalist işletmelerin oldukça yaygınlaşmış olmasına rağmen, gerek ülkemizde toprak ağalarını feodal işletmelerinin «Prusya yolundan» salt kapitalist tarım işletmeleri haline dönüşmesini mümkün kılacak bir sanayi sermayesi birikiminin olmayışı; gerekse milli burjuvazinin elindeki sanayi işletmelerinin emperyalizmin, komprador tekelci kapitalizm ve feodalizmin baskısı altında gelişememesi (kırlarda zengin köylü işletmelerinin tam kapitalistleşememesi de bu çerçeve içinde ele alınmalıdır) bu işletmelerde çalışan işçilerin sayısını sınırlamakta ve bu işçiler, büyük bir çoğunlukla yarı-feodal sömürüye tabi, yarı-proleterler durumunda bulunmaktadır. Ayrıca emperyalist yağma ve sömürü nedeniyle kapitalizmin yol açtığı mülksüzleştirme ile işçileştirme (mülksüzleşenleri sanayide çalıştırma) arasındaki orantısızlığın ülkemizde (diğer yarı-sömürge ülkelerde olduğu gibi) çok daha genişleyerek dev boyutlara ulaşmış olması, gizli ve açık işsizler ordusunun her geçen gün daha da büyümesine yol açmakta; bu durum, gelip geçici işlerde çalışan (mevsimlik işçi seyyar satıcı vb.) yarı proleterler ile, lumpen proletaryanın sayısında büyük bir artışa yol açmaktadır. Bunun yanı sıra, bürokrasi ve çürümüş bir kapitalizmin yaygınlaşmasına yol açtığı diğer asalak kurumlar alabildiğine yayılmıştır ve bu kurumlarda çok sayıda üretici olmayan işçi ve emekçi çalışmaktadır.» (PB-S. 1, s. 11-12)

PB, ülkemizdeki kapitalistleşme sürecinin esas olarak sahip olduğu özellikler nedeniyle, «emeğin özgürleşmesini» değil, yaratılan işçi sınıfının işgücünü satarken, «ekonomi dışı zor»a her zaman maruz kalmasını getiren feodal kalıntıları yaşattığını ve bunu faşist «zor»la bütünleştirdiğini savunuyor. «Emeğin özgürleşmesi» demek, feodal kalıntıların tas-

fiye edilmesi ve işçinin işgücünü satarken, **ekonomik zor dışında başka bir zora maruz kalmaması** demektir. Sanayi temelinde gelişen serbest rekabetçi kapitalizm, ister «aşağıdan yukarı» yani feodal toprak ağalığını tasfiye eden ve küçük üretimi yaygınlaştıran bir tarzda gelişsin; isterse «Prusya tarzı», «yukarıdan aşağı» (ki bu takdirde sözkonusu süreç, zor ve sancılı bir şekilde ve uzun sürede de olsa yine de tamamlanabilir), bunu şu ya da bu şekilde gerçekleştirebilir. Serbest rekabetçi sanayi kapitalizmi, özgürlüğe, siyasi demokrasiye tekabül eder. Ki bunun temeli, emeğin özgürleşmesi, yani işçi üzerindeki ekonomi dışı zorun ortadan kalkmasıdır.

Emperyalizm döneminde ise, bu durum kökten değişir. Emperyalizm, tekelci kapitalizm, kapitalizmin ölüm çağı, onun gericileştiği, asalak ve rantiye bir hal aldığı, siyasi demokrasiye tamamen ihanet ettiği ve her türden gericilikle kaynaştığı bir çağdır. Bu özellikleri nedeniyle, tekelci kapitalizm, serbest rekabetçi dönemde «özgürleştirdiği» emekçileri yeniden siyasi gericiliğin kalıpları arasında sıkıştırmak, varlığını sürdürebilmek için «ekonomi dışı zor»u kapitalizm şartlarında yeniden gündeme getirmek için elinden geleni yapar. Tekelci burjuvazinin, bu işteki başlıca aracı faşizmdir. Faşizm, her yerde feodal gericilikle birleşerek, feodal kalıntıları yaşatarak, onu canlandırarak (bu yalnızca yarı-sömürge, yarı-feodal ülkeler için değil, aynı zamanda feodal kalıntıların tam olarak tasfiyesinin henüz tamamlanmadığı bir aşamada emperyalist devletler haline gelmiş olan Almanya, Japonya gibi ülkeler için de geçerlidir) (*) ve bunun yanı sıra, «ekonomi dışı zor»un aracı olarak faşist sendikacılığı, korporasyonlar, loncalar düzenini geliştirerek bu fonksiyonunu yerine getirir. Dimitrov, bu durumu şöyle anlatıyor:

«Faşizm, işçilere, «adil bir ücret» vaat etti. Fakat gerçekte onlara daha düşük, yoksul bir hayat seviyesi getirdi. Faşizm, işsizlere iş vaat etti. Fakat gerçekte onlara daha da büyük açlık sıkıntısı, kölece çalışma, mecburi çalışma getirdi. Faşizm, gerçekte işçileri ve işsizleri kapitalist toplumun bütün haklardan yoksun paryaları haline dönüştürür. Onların sendikalarını ortadan kaldırır.

(*) Faşizm, yani finans-kapital gericiliği ile feodal gericiliğin birleşmesi ve birinin diğerini beslemesi olgusunu Dimitrov, Hitler Almanyası örneğini ele alarak şöyle ifade ediyor : «Hitler, 'Almanya ya bir köylü ülkesi olacak, ya da hiçbir şey olmayacak' şeklinde resmi bir açıklamada bulunmuştu. Peki Hitler yönetimi altında bulunan, Almanya'daki köylülerin eline ne geçti? Artık yürürlükten kaldırılmış olan Morataryum mu, yoksa milyonlarca köylünün, erkek ve kız çocuğunu köylerinden süren, dilenmelerine yol açan, köylü mülkiyetinin veraseti kanunu mu? **Tarım işçileri, yarı-serf durumuna getirildiler,** hatta, istedikleri yerde yerleşmek gibi temel hürriyetlerinden bile yoksun bırakıldılar. Emekçi köylülerin ürünlerini pazarda satma imkanı ortadan kaldırıldı.» (Dimitrov, «Savaşa ve Faşizme Karşı Birleşik Cephe», s. 69)

Grev hakkını gasbeder ve işçi basınını yasaklar. Onları, faşist örgütlere girmeye zorlar. Sosyal sigorta fonlarını yağmalar, işletmeleri ve fabrikaları, kapitalistlerin sınırsız keyfi hakimiyetinin hüküm sürdüğü kışlalar haline getirir.» (Dimitrov-«Savaşa ve Faşizme Karşı Birleşik Cephe»-s. 68)

Yarı-sömürge, yarı-feodal ülkelerde emperyalizm çağında gelişen komprador kapitalizm ise, emperyalizmin uzantısı ve finans-kapital hakimiyetinin, sömürüsünün ve gericiliğinin temsilcisi ve aracısıdır. Bu kapitalizm de feodalizmle uzlaşmaz bir biçimde çelişmek, onu tasfiye etmek ve «emeği özgürleştirmek» bir yana, tam da bunun tersi bir görevi yerine getirir. DY'un savunduklarını kelimesi kelimesine savunan (aslında tersini söylemek daha doğrudur, çünkü DY, Troçkinin izinden gitmektedir) ve bu nedenle emperyalizmin Çin'de feodalizmi tasfiye ederek ilerici bir görevi yerine getirdiğini ileri süren Troçki'yi Stalin, şöyle eleştiriyordu:

«Burjuva demokratik devrim, Çin'de sadece feodal kalıntılara yönelmiyor. Aynı zamanda emperyalizmi hedef alıyor.

«Niçin?

«Çünkü Çin'deki bütün mali ve askeri gücüyle emperyalizm, Çin'de feodal kalıntıları ve bunların bütün bürokratik militarist üstyapısını destekleyen, teşvik eden, geliştiren ve koruyan güçtür.

«Çünkü Çin'de feodal kalıntılar, aynı zamanda Çin'deki emperyalizme karşı, devrimci bir mücadele verilmeden ortadan kaldırılamaz.» (Milli Demokratik Devrim, s. 97)

Bunun yanı sıra, komprador tekelci kapitalizm, yarı-sömürge, yarı-feodal ülkelerde, faşizmin dayanağıdır ve bu kapitalizm; kapitalizm koşullarındaki «iktisadi baskı dışındaki zor»u temsil eden faşist zorbalığa başvurarak «emeğin özgürleşmesi»ni önlemeye çalışır.

DY yazarının üzerinde durduğu somut olgulara bir bakalım: «Kırsal alanlardaki geniş emekçi yığınlarının proleterleşmesi»; bu, proleterlerin işgüçlerini özgürce satan emekçiler haline gelmelerine mi yol açıyor, yoksa,bunlar aynı zamanda ağanın, tefeci-tüccarın ve dayıbaşı vb. asalakların yarı-feodal (yani burjuva-feodal) sömürüsü altındaki yarı-serfler durumunda mıdırlar? Bu proleterler, toprak köleliğinden «kurtuluyorlar» mı? Yoksa toprak köleliği zincirinin yanına, bir de ücret köleliğinin zinciri mi ekleniyor? «Gecekondulaşma», «şehirleşme», serbest rekabetçi kapitalizmin (isterse «Prusya yolundan» olsun) yol açtığı sanayileşmenin ürünü mü, yoksa emperyalizm ve komprador tekelci kapitalizmin asalaklığının, çürümüşlüğünün, yozlaşmasının mı? Bu, «şehirleşenler», «gecekondulaşanlar» «emeklerini özgürce satan» sanayi işçileri mi, yoksa faşist zor altında ve feodal baskılara da maruz kalarak çalışmak zorunda bırakılan «paryalaştırılmış», işçiler, işsizler, küçük satıcılar, asalak devlet bürokrasisinin üretici olmayan işlerinde «istihdam edilen» emekçiler vb. mi?

DY yazarının Türkiye'deki kapitalistleşme sürecini, nasıl serbest rekabetçi dönemde «Prusya yolundan» sanayileşen ülkelerdeki kapitalistleşme sürecindeki ülkelerle aynılaştırdığını kavrayınca onun, faşizmi, ilerici döneminde burjuvazinin feodalizmi hedef alan zorunu ifade eden Troçkist «Bonapartizm» teorisini ve tekelci burjuvazinin feodalizmi «yukarıdan aşağı» tasfiye ederek, demokratik devrimi gerçekleştirmekte olduğu yolundaki iddialarını da anlayabiliyoruz.

EMPERYALİST SAVAŞ KONUSUNDA

DY'nin, Mahir Çayan'a «sadık kalmak», fakat Marksizm-Leninizm karşısında da zevahiri kurtarmak «mücadelesi», özellikle emperyalist savaş konusunda gerçekten «yürek parçalayıcı» bir durum yaratmıştır.

Parti Bayrağı'nın 4. sayısında emperyalistler arası savaş konusu, «Kesintisiz Devrim»in çerçevesi içinde incelenirken, kısaca, DY'nin konuya getirdiği «açıklık» üzerinde de durmuş ve onun bu konudaki açmazını sergilemiştik. DY, bu kısa değinmemiz karşısında gerçekten büyük bir öfkeye kapıldı. Öyle ki, bu konuda çuvalladığı apaçık ortadayken, söylediklerinin ya yanlışlığını kabul ederek en azından sessiz kalması veya bir devrimci gibi özeleştiri yapması gerekirken, yavuz hırsız misali bizi «siyasi ahlaksızlık» la suçlamayı, küfretmeyi seçti.

Konuya girmeden önce, DY'nin meselesinin bir «dizgi hatası» olduğunu ve «hatanın» da 18. sayıda düzeltildiği, «buna rağmen» bizim fırsatçılıkla konuyu istismar ettiğimiz iddiasına değinelim. «Mürettip hatası»nın 18. sayıda değilde, 19. sayıda düzeltildiği doğrudur. Kaldı ki, «savaşım» yerine «savaş» yazılmış olmasından çıkarak eleştiri yöneltmedik. Bu arkadaşlar, eleştiride sözü edilen konu ile, kendi söylediklerini «siyasi ahlak» kurallarına sadık kalarak karşılaştırmalıdır.

DY'nin emperyalist savaş konusunda söylediklerini tekrar ele almak zorundayız. Savaş sorunu, emperyalizmin niteliği ve devrim meselesini yakından ilgilendirmekte ve bir devrimci hareketin Marksizm-Leninizmin temel tezleri karşısındaki tavrı hakkında bir kıstas teşkil etmektedir.

DY, 17. sayısında yer alan «Emperyalizm (2)» başlıklı yazıda, bizim eleştirdiğimiz görüşler özetle şöyleydi:

«M. Çayan'ın «3. Bunalım döneminde», «emperyalistler arası rekabetin, uzlaşmaz çelişkilerin» «emperyalistler arası yeniden paylaşım savaşına yol açması imkânı ortadan kalkmıştır» görüşü, özellikle ÇKP yanlısı revizyonistler tarafından «eleştirilmektedir». (Özellikle kelimesi fazla SBKP yanlısı revizyonistlerin bu görüşü eleştirmeleri beklenemez; zira **bu**, onların görüşüdür. Ayrıca Çin revizyonizminin şimdi böyle bir derdi kalmamıştır. Onlar, savaş konusundaki Sovyet revizyonizminin «tezlerini» şimdi tek bir açıdan «savaş çıkmalıdır» açısından ele almaktadırlar.-PB). Bu «eleştirilerin» sahipleri, Mahir Çayan'ın em-

peryalizm çözümlemesinin, «emperyalizmin özünün değiştiğini» ileri sürdüğünü iddia ederler.» (DY, S, 17)

Daha sonra emperyalizmin özünün savaş olup olmadığı, Lenin, tanık gösterilmeye çalışılarak tartışılmaktadır. Ama sorun hep Lenin'in **savaş biçimlerinin** şöyle ya da böyle olabileceğini **söylediği** çarpıtması temelinde ele alınmaktadır. Yani DY, gerçekten 19. sayıda, «mürettip hatasını» düzeltmiş olsa bile, anlayışı, yazının bütününde ortaya konulan «fikirler» düzeltilmemiş olarak kalmıştır. DY, sonradan ne söylerse söylesin alıntıda «savaşım biçimleri» olarak geçen «mücadele biçimleri» tanımlamasını «savaş biçimleri» olarak «değerlendirmiş», üstelik Engels'in «silahların gelişmesi,savaş biçimlerini değiştirir» önermesini de «tezini» güçlendirmek için kullanmıştır. Buna ne denecek? Engels'in sözünü de, «savaşım biçimi» diye «düzeltmedikçe» (!) DY, kendini kurtarabilir mi? Yani DY, yalnızca Lenin'in sözlerinde bir «mürettip hatası» yapmakla kalmamış, bu hatayı, Engels'in tezlerine dayanarak» güçlendirmiştir! Bizim, «tahrif» dediğimiz budur. Ve bu, «dizgi hatası» anlayış ve «fikir» olarak değiştirilmemiş, «düzeltilmemiştir.»

Bizim için konu, tekrar tartışılmaya değer.

Savaş emperyalistler arası mücadelenin alacağı zorunlu bir biçimdir diyoruz. Yeniden paylaşımın gündeme gelecek başka bir biçimi yoktur. DY, evet,bunu sözde kabul ediyor; ama hemen, savaşın şu veya bu biçimi olabilir, ille de silahlı çatışma gerekmez türünden daha kaypak bir zemine kaçıyor.

DY'nin bize çok kızmasına sebep olan, onun bu kaypak zeminde de ele geçirilebilir olduğunu, Marksizm-Leninizmin kendisini fena halde köşeye sıkıştırmış olduğunu farketmiş olmasıdır. Dürüstlük ve siyasi ahlak sözkonusu edildiğinde, devrimcinin yapacağı şey özeleştiri yapmak, hatalarını terk ederek Marksizm-Leninizme güvenmek olmalıdır; küfür ve saldırıyla baskın çıkmaya çalışmak değil.

Engels'in Tespitleri Nedir? DY, Bundan Ne Anlıyor?

«Eli silah tutan bütün nüfusun artık ancak milyonlarla sayılan ordularda göreve alınması ile bütün savaş koşullarının altüst oluşu, silahla, obüsler ve o zamana kadar görülmemiş bir etkiye sahip patlayıcı maddeler bir yandan bonapartvari savaşlara birdenbire son verdi ve sonucu katiyyen hesaplanamayacak ve duyulmamış bir kan dökücülük olan bir dünya savaşının başka herhangi bir savaşı olanak dışı kılarak, gürültüsüz patırtısız bir sınai gelişme sağladı.» (Seçme Yapıtlar-s, 236)

«Teknikteki ilerlemelerin askeri alanda kullanılır hale gelir gelmez ve kullanılır kullanılmaz, çoğunlukla kumanda mevkiinin arzusu hilafına bile olsa, savaş yöntemlerinde ani ve neredeyse şiddetli değişiklikler yarattıkların ve gerçekten bu alanda devrim yaptıklarını türlü olaylarda gördük.» (Gerilla Savaşı ve Marksizm-s, 90)

Engels, silahların gelişmesinin, yani teknolojik ilerlemenin, savaşların biçimini değiştireceğini elbette söylüyor. Bonapartvari savaşlardan milyonlarla orduların karşı karşıya geldiği dünya savaşlarına doğru bir gelişim, diğer maddi şartların yanı sıra, silahların gelişmesiyle de ilgilidir. Yahut o dönemde, Almanya'da barikat savaşlarının fonksiyonunu yitirmiş bulunması, toplumsal plandaki başka değişikliklerin yanı sıra, silahların durumuyla da ilgilidir. Böylece bir azınlığın öncülüğünde, bilinçsiz yığınların sokak çarpışmaları döneminden, bilinçli, savaşmayı her türlü sonucu bilerek kabul etmiş savaş «neyin uğruna savaşmaları gerektiğini» bilen yığınların savaşı dönemine geçilmiştir vb.

Eğer DY, Lenin'in tahrifatı temelinde geliştirdiği «savaşın barışçı biçimleri» kavramını, son noktasına kadar geliştirip Engels'i de tanıklığa çağırmasaydı, «dizgi hatası» «maruzatı»nı kabul edebilecek saflıkta insanlar bulabilirdi.

«Hiç kimse, emperyalistlerin emperyalist politikalarının ortadan kalktığını ve emperyalistler arasında bir sulh durumunun hakim olduğunu ileri sürmedi. Biz bugün için nükleer silahların eriştiği boyutların savaşın biçimini değiştirdiğini söylüyoruz... Nükleer silahların savaşın biçimini etkileyemeyeceği iddiasına gelince, böyle bir düşünceyi... Marksizme maletmeye kalkmak ahmaklıktan başka bir şey değildir. Engels... silah teknolojisinde meydana gelen değişmelerine savaşların biçiminde nasıl değişiklikler yarattığını uzun uzun anlatmaktadır. Silahlar, savaşın biçimini değiştirir, değiştirmiştir de.» (DY, S, 17)

«Savaşım» yerine, «savaş»ın yanlışlıkla yazıldığı ve hatanın bundan ibaret olduğu masalı, bu sözlerden sonra da iddia edilebilir mi? **Açıkca** savaş biçimlerinden söz ediliyor. Yok bunda da yanlışlık var, biz 'savaşım' demek istemiştik «dizgi hatası» olmuş, derseniz, iki türlü çıkmazla daha karşılaşırsınız. Birincisi, pek bilinir ki, «savaşım» kelimesi, sizin kullanmadığınız bir Jargona aittir. İkincisi kullanıyor bile olsanız, bu kez, bir de Engels'i tahrif etmiş olacaksınız; çünkü Engels, sürekli **savaş** biçimlerinden söz ediyor. Yazının üstü düzeltilse, altı açıkta kalıyor, altı kapatılsa üstü... «Dizgi hatası» postu, DY oportünizminin kurdunu kuzu yapmak için fazla küçük kalıyor. İşte bundan dolayı da «siyasi ahlaksızlık» saldırısını aynen iade ediyoruz.

DY ne yapmalı? Mahir Çayan'ın bu kaba hataları, yorumlamakla, bugün için «derinleştirilmekle» ya da bir kısmını (dünya savaşı meselesinde olduğu gibi) hiç üstüne almamakla aşılamaz. Ya bütünüyle ve olduğu gibi sahip çıkınız (ki biz bunu temenni etmiyoruz); ya da gerçekten apaçık bir özeleştiriyle bu revizyonist-Troçkist kırması temeli reddediniz. Her iki hal için de Engels'in şu sözü geçerli oluyor: «Demek ki, biraz yürek gerek baylar, artık yapar gibi yapmak değil, gerçekten yapmak sözkonusu.»

— DY'nin Emperyalist Savaş Konusunda Bir Görüşü Var mı?

DY, Mahir Çayan tarafından kabul edilen ve «derinleştirilen» modern

revizyonist tezlerin yanlışlığı konusunda **bir kez** fikir beyan etmiştir. Ama, M. Çayan'la ilgili olarak değil, «ilerlemeciler» dolayısıyla.

«**Revizyonist teze göre,** bu yapı ise (yani modern revizyonist «barış içinde yarış» tahlilinde ifade edilen iki sistem arası çelişmenin çağımızda belirleyici çelişme olarak ortaya çıkması -PB) emperyalistler arasında bir savaş olasılığını ortadan kaldırmakta ve emperyalist bütünleşme sürecini hızlandırmaktadır. Emperyalistler arasındaki çelişmelerin artmasına rağmen, bütünleşme eğiliminin ağır basmasının nedeni ise, sosyalist sistemin ve özellikle SSCB'nin varlığıdır. Bu durum ise, emperyalizmin genel bunalımını daha da derinleştirmektedir.» (abç) (DY, S, 3. «Modern Revizyonist İlerleme Teorisinin dayandığı Dünya Tahlilleri»)

DY'nin açıkça «revizyonist tez» olarak ilan ettiği bu tezler, Mahir Çayan tarafından bütün bir «devrim stratejisinin» temelini oluşturmak üzere kabul edilmiş ve «geliştirilmiştir.»

Hatırlayalım :

«Emperyalizmin 3. bunalım dönemi denilen bu dönemde, emperyalist ilişki ve çelişkiler biçim olarak iki temel cephede değişikliğe uğramıştır.

«I. Emperyalistler arası rekabetin (uzlaşmaz çelişkilerin) emperyalistler arası yeniden paylaşım savaşına yol açması imkânı ortadan kalkmıştır.» (Toplu Yazılar-s, 345)

«Nükleer vurucu güçlerin dünya çapında erişmiş olduğu seviye ve esas tayin edici olarak da dev dünya sosyalist blokunun varlığı, emperyalistler arası had safhaya ulaşmış olan uzlaşmaz çelişkilerin ekonomik plandan askeri plana sıçramasına engel olmaktadır. Bir yandan çelişkiler keskinleşip derinleşirken, entegrasyona gidilmektedir.» (age-347)

Mahir Çayan, meseleyi modern revizyonistlerden farklı koymuyor. DY'nın suçladığı görüşleri aynen savunuyor. Modern revizyonist ideologlar ve M. Çayan, «dev sosyalist blokun tayin edici gücü», «nükleer silahlar» ve «entegrasyon-bütünleşme eğilimi» ile, bunların emperyalistler arası savaşı önlediği konularında tam bir fikir birliği içindedirler.

M. Çayan, bu revizyonist tezlerin «derinleştirilmesi» ve «zenginleştirilmesi» ile PASS (politikleşmiş askeri savaş stratljisi ve SP (silahlı propaganda) kavramlarını yaratmış, Leninist devrim teorisinin «volantarist yönünün» daha da geliştirilmesi gerektiği anlayışına bağlı olarak «öncü savaş» kavramını benimsemiştir. Tekrar edelim ki, M. Çayan'ın bütün tezlerinin ve taktik kavramlarının temeli, DY'nin de apaçık modern revizyonist olarak ilan ettiği bu tahlillerdir.

DY, modern revizyonizmin bu tezlerinin niteliğini apaçık söylüyor. Daha sonra, hiçbir yazısında «M. Çayan bunun dışındadır» gibi bir «düzeltme» falan da yapmamıştır.

Üstelik bu konudaki DY görüşü, hiç de açık değildir. DY dergisinin temeli olarak ortaya atılan BİLDİRGE'de savaş ihtimali konusu şöyle ele alınmaktadır:

«Derinleşen ekonomik çelişkilerin politik planda genişleyen çatışmaların askeri plana sıçramasıyla oluşacak bir paylaşım savaşı ile çözüme ulaşması mümkün olmamaktadır.» (s, 10)

Burada hiçbir «açıklayıcı» sebep gösterilmemektedir. Aynı paragrafa düşülen dipnotta şunlar yazılıyor:

«Bugün bir emperyalistler arası evren savaşı, ihtimallerini reddeden görüşe karşı, (DY'nin gerekçelerini geçiştirerek sonuçlarını kabul ettiği modern revizyonist görüşe karşı-PB), yöneltilen itirazlar, hiçbir haklı kanıt ve ciddi dayanak taşımamaktadır. Bu konuda en eski ve en çok kullanılan «kanıt», Stalin'in 1950'lerde ileri sürdüğü emperyalistler arası savaşın kaçınılmazlığına ilişkin görüşleridir. Yaşanan bir gerçeğin, (şimdiki emperyalist «barış» durumunu kastediyor-PB) karşısına farklı **koşullarda** ve farklı tartışmalar için de söylenmiş sözler ve tahlilleri bir kalıp olarak kullanarak çıkarmaya çalışmak, «bilimsel» ve «ortodoks» bir görüntü altında Marksizmin diyalektik özünün ortadan kaldırılmasından başka bir şey değildir.» (Bildirge, s, 55)

Burada ise, açıkca, Stalin'in **çağın genel niteliği** perpektifi ile somut durumu tahlil eden ve elbette günümüze de ışık tutan tahlilleri reddedilmektedir. Özünde ise, bu karşı çıkış, çağın Leninist-Stalinist niteliğine karşı oluştur. Bu konuda PB-4'de söylenilenlere eklenecek bir şey yoktur.

Bildirge'nin dipnotu şöyle devam ediyor:

«Emperyalistlerin aralarındaki çelişmelerin onların arasında savaşlarla çözülebileceğini Lenin, yüzyılın başlarında ortaya koymuştur. (Bilindiği gibi DY, daha sonra bu görüşten çark etmiş ve Leninin başka şeyler söylediğini keşfederek revizyonist görüşlerine bir başka açıklama yolu aramıştır-PB). Bu tahlillerin doğruluğu birer dünya savaşı biçiminde ortaya çıkan I. ve II. paylaşım savaşları ile doğrulanmıştır. Ancak Marksizmi diyalektikten kopararak bütün bilimselliğini ortadan kaldırmadan (yani çağın niteliğine ilişkin Leninist tespiti çağı geçmiş klasik formülasyon saymak gerekir-PB) bugün de, emperyalistler arası çelişmelerin yine mutlaka bir emperyalist evren savaşı biçiminde çözülebileceğini ileri sürmek mümkün olmaz. (Bildirge-S, 55-56)

Daha sonra gerçekler sayılıyor: emperyalistlerin sömürge, yarı-sömürge ülkelerle girdiği ilişkilerde değişiklikler, ulusal kurtuluş savaşları ve nükleer silahların gücü... Bir «dev sosyalist blok» etkeni sayılmıyor. Revizyonist tezlerden tek «fark» bu. Bir «fark» değildir. Meselenin özüne ilişkin değildir. Bir yan çizme ve bir mevziyi terkederek sözde daha sağlam bir siperden Marksizme, Lenin ve Stalin'in tezlerine veryansın etmektir.

Savaş meselesi, Leninist emperyalizm teorisinin çağın genel niteliği ve gelişme yönünün elde tahlili ile elde ettiği şekilde kavranmalıdır. Bu, neden çok önemlidir? Çünkü devrim ve savaş arasındaki ilişki, emperyalizmin genel bunalımı hakkındaki Leninist kavrayışa bağlı olarak ele alınmazsa savaşın ve devrimin aynı toprakta boy veren olgular olduğu kavranmazsa, proleter devrimleri çağı nitelemesi kavranamaz. Bu ise, doğru-

dan doğruya Leninizmin bütünlüğü ile ilgili bir meseledir. Ve emperyalizmle devrim arasındaki ilişkiyi başka (Leninizmden farklı) bir perspektifle ele almanın göstergesidir.

Leninizm, DY'nin iddia ettiği gibi, savaşı kaçınılmaz bir sonuç, mutlak bir kader olarak ele almamaktadır. Tek bir koşulla: devrimin başarıya ulaşması. Savaş önlenebilir, savaş önlenmelidir de. Ama bunun yolu, emperyalizmin iç çelişkilerinin şu veya bu biçimi almasına, emperyalizmin «hal ve tavrında» bir «değişikliğe» bel bağlamak ya da sözde böyle olgular keşfederek savaşın devrimsiz de önlenebileceği yolunda emperyalizm lehine bir hava yaratmak olamaz. **Savaş ihtimalinin ortadan kalkmasının tek bir devrimci yolu vardır:** Emperyalizmin gebertilip bir daha hortlamamak üzere mezarına gömülmesi!

Ya devrimci olmayan bir yol? «Devrimci Yol»un revizyonist hayal hanesinden başka bir yerde bu yoktur. Ayrıca, DY, bizim Mahir Çayan'ın savaş ihtimali konusundaki görüşlerini yüzsüzce tahrif ettiğimizi iddia ediyor.

«PB, hâlâ, Mahir Çayanın emperyalistler arası yeniden bir paylaşım savaşının çıkmayacağını emperyalistler arası entegrasyona bağladığını yüzsüz bir şekilde iddia etmektedir.» (DY-s, 20)

Bunun için yalnızca M. Çayanın bu konudaki görüşünü aktarmakla yetiniyoruz. Yüzsüzlük kime ait bir sıfat, buna okuyucu karar versin:

«Nükleer vurucu güçlerin dünya çapında erişmiş olduğu seviye ve de esasta tayin edici olarak da dev dünya sosyalist blokunun varlığı, emperyalistler arası had safhaya ulaşmış olan uzlaşmaz çelişmeleri, ekonomik plandan askeri plana sıçramasına engel olmaktadır. Bir yandan çelişkiler keskinleşip derinleşirken, öte yandan da entegrasyona gidilmektedir.» (Toplu Yazılar, s, 347)

LENİNİST PARTİ İLKELERİ VE ÖRGÜTLENME BİÇİMİ

DY'nin, «parti» konusundaki görüşleri, her zaman, her türden revizyonistin hedef tahtası haline getirebildiği saçmasapan bir dizi önerme ile ifade edilmiştir ve DY, revizyonistlerinin her kalem sallayışında önce Bolşevik Partisi örgütlenmesinin evrensel bir model olmadığını söylemiş, sonra da daha kaypak, daha belirsiz bir başka zemine kaçarak, şekilsiz, merkeziyet perspektifinden yoksun, «taktiklere ve sürecin niteliğine uygun örgütlenme» şeklinde formüle ettiği anlayışı yaygınlaştırmıştır.

DY'nin bu anlayışı, pratikte otonom birimler, bölgesel «merkezler», doğurarak ilerlemiş, her birim ya da bölgenin **kendi** taktik anlayışına ve mahalli çaptaki mücadelenin sürecine göre «örgütlenme biçimleri» yaratılmıştır! Ve tabii o, bu durumunun henüz bir parti olmadığı gerçeğini öne çıkararak açıklamış; fakat bir partileşme sürecinde de bulunulsa, bu durumun hangi Leninist biçime tekabül ettiği sorusuna hiç cevap vermemiştir.

Leninist Parti İlkeleri ve Leninist Devrim Teorisi :

DY, kendisini eleştiren revizyonistler karşısında Leninist kesintisiz devrim teorisi ile Leninist parti anlayışı arasındaki kendi kurduğu tarzda bir ilişkiyi öne sürerek savunmaya geçiyor. Böyle bir savunma, devrimin aşamaları bahane edilerek, proletarya partisinin Leninist-Stalinist ilkelerden önemli sapmaların savunulmasını da içerdiğinden sağcı ve anti-proleter bir «teori» doğurmaktadır.

Proletarya partisinin örgütlenme **ilkeleri**, devrimin aşamalarına, devrimin muhtevasına, programının hedeflerine vs. göre değişir birşey değildir. Bizatihi ilkelerin, partinin biçimi ya da modeli ile de bir ilgisi yoktur. «Kitle dergisinin hamsalak revizyonizminin bu konudaki sözde eleştirisinde DY'u hatalarına sahip çıkmaya teşvik etmekte, DY de bu tuzağa düşmektedir. DY'nin parti ilkelerini biçimsel olarak ele aldığı, bunun yanı sıra hangisi ilkedir, hangisi işleyişle ilgili bir biçim sorunudur, bunu açıkça ayırıp ilan etmediği, daha doğrusu bunu başaracak bir teorik kavrayışa sahip olmadığı bilinen bir şeydir. O, bu konularda cevap vermeyi bir «tenezzül meselesi» olarak ele aldığı havasına girmekte ve cehaletini susarak örtmeye çalışmaktadır. Ama damarına basılınca; o zaman da hata yapıyor:

«(KİTLE)... neye karşı çıkıyor veya çıkmaya çalışıyor? Evrensel bir parti modeli olmadığını, Bolşevik Partisinin örgütlenme **anlayışının** (abç) (yani **biçiminin**) de bu yüzden evrenselleştirilemeyeceğini söylememize mi?» (DY S, 13, sf. 15)

İşte her şey birbirine karıştı. **Anlayış** ile **biçim** niye aynı şeyler olsun? Bolşevik anlayış, Leninist-Stalinist **anlayış,** evet evrenseldir. Ama, Bolşevik Partisi **modeli, biçimi** aynen kopya edilecek bir örnek teşkil etmeyebilir. Hiçbir parti, bir diğerine iki su damlası gibi benzeyemez. Ve benzemesi de ne gerekir, ne de beklenir. Bunu tayin edecek olan, maddi, siyasal şartlar, taktikler vs. dir.

Komünist partisinin biçimiyle genel Bolşevik parti anlayışını (ilkeler bütünlüğünü) birbirine karıştırmakla DY, özel bir amaç gütmüyorsa, cehaletini sergiliyor demektir.

Partinin biçimi denilince ne anlaşılmalıdır? Kısaca örneklersek, legalite-illegalite arasındaki ilişkinin nasıl ele alınacağı, parti taban örgütlerinin üye sayısı ve çevresi ile ilişkisi, parti organlarında yer alacak üyelerin seçilmesi veya atanması, parti organlarının kararlara katılma ya da eleştiri yöneltmede izleyeceği yol, hücre faaliyetinin muhtevası, ajitasyon-propagandada yöntemleri, demokratik merkeziyetçiliğin uygulanmasında yöntemler vs.. Bütün bunların şu veya bu biçimde olması, parti faaliyetinin cereyan ettiği alanın niteliğine, ülkenin siyasal koşullarına, devrimin genel programına ve muhtevasına göre ülkeden ülkeye değişebilir değiş-

melidir de. Bunların ve sayılmayan diğer birçoğunun maddi koşullarca belirlenen biçimi, her birinin bir uyumla diğerine bağlı olduğu bütünlüklü bir yapı oluşturur ki, işte partinin **biçimi** budur. Bunların her biri, aynı zamanda ilkesel değerler taşırlar. Bir partinin, örneğin demokratik merkeziyetçiliği şu veya bu biçimde uygulaması sözkonusudur. Ama uygulamaması düşünülemez. Hücrelerin üye sayısı, legal-illegal şartlara bağlı olarak değişebilir ama, hücrenin partinin temel örgütü olması değişmez. Üyelerin kararlara yazışmayla mı, toplu tartışmalarla mı katılacağı, koşullara bağlı bir biçim sorunudur.

DY, neyi tartışıyor? Leninist devrim teorisini işin içine sokarak ilkeleri çiğnemekte esenlik kazanabileceğini umması, boş bir oyalanma değilmidir? Devrimin aşamalı ve kesintisiz karakterine bağlı olarak, partinin taktikleri ve örgütlenme biçimleri değişir. Bu doğru, ama, biçim ve ilke, model ve anlayış kavramlarını birbirine karıştırırsan, ortaya çıkan sözde örgütü, parti niyetine kabullenecek bilinçli işçiyi zor bulursun.

Konuyu demagojiye boğma ihtimaline karşı kısa bir örnek vermek istiyoruz.

Komünist Enternasyonal Yürütme Komitesi Örgütlenme Bürosu Başkanı tarafından Lenin'in örgütlenme ile ilgili yazılarının derlendiği bir kitaba yazdığı önsözde şunları okuyoruz:

«...Lenin, 1905 yılına dek, profesyonel devrimcilerin dar örgütlerde örgütlenmesi için mücadele etmiş ve komite üyelerinin seçimle belirlenmesine karşı çıkmıştı. O zamanın tamamen gizli çalışma tarzlarında seçim ilkesini uygulamak mümkün değildi. 1905'te şartlar değişince, Lenin, partinin yeniden örgütlenmesi sorununu ortaya attı. Artık taban hücresinin eski «profosyenel devrimcilerden oluşan çevrelere» oranla daha geniş, nispeten gevşek ve «daha serbest» bir biçim almasından söz ediyordu. Partide demokrasi ilkesi uygulanmaya başlamıştı. Ama parti, illegal aygıtını koruyordu ve bu da onun gerektiğinde illegal şartlara yeniden acısız bir şekilde uyumunu kolaylaştıracaktı.» (Örgütlenme- s. 18)

İşte Bolşevik partisinin genel ilkelerinde ve parti anlayışında hiç bir değişiklik olmamasına rağmen, işleyişin koşullara uydurulması konusunda Lenin tarafından önerilen bir biçim değişikliği örneği. Evrensel olmayan bir olgu. Bunu, kimse, Lenin böyle yapmıştır, biz de aynen yapayapalım diye öne süremez kuşkusuz. Ama Lenin ve Stalin'in yaptığı ve söylediği öyle şeyler vardır ki, bunların inkârı biçim meselesi olarak reddi, doğrudan oportünizme ve sapmalara işaret eder.

DY, Bolşevik Partisinin Örgütlenme Biçimini Değil, Evrensel İlkelerini Tartışmaktadır:

Partinin, işçi sınıfının en yüksek sınıf örgütlenmesi olduğu yolundaki Leninist ilke, M. Çayan tarafından «öncü profesyonel aydınların örgütlenmesi çerçevesinde ayaklar altına alınmış, daha sonra DY tarafın-

dan partileşmede evreler gerekçesiyle oportünistçe tahrif edilmiştir. O, partinin bir aydınlar örgütü (ya da aydınların çoğunlukta bulunduğu bir örgüt) olarak kurulması ve sonradan sınıf bileşiminin proleterleştirilmesi anlayışına bağlı olarak, kitleleri, özellikle de işçi sınıfını bir program ve bir taktik çizgi, belli bir siyaset çerçevesinde örgütlemek ve eğitmek faaliyetini, kimbilir ne zamana ertelemiş bulunmaktadır. Faaliyetinin bütün muhtevası genel demokratik bir hareket yaratmaya yöneliktir ve en geniş kitlelerden, en dar kadrolara kadar her planda siyasi ve ideolojik mücadele anlayışı bundan ibarettir. Bir sınıf örgütlenmesi olarak partinin anlamı, yalnızca ideolojik-politik mücadelenin anlayışı ve **bu** mücadelenin sonucu olmaktan çok ötedir.

Devrimci sınıf kitleleri içinde, **onların her alandaki** mücadelesinin birleştiricisi ve yönetici olmak durumunda olan Leninist Parti, başlangıçta profesyonel kadroların sınıf kökeni itibariyle proletaryanın geçici bir azınlık teşkil ettiği dönemlerden geçse bile, bu bir kural değildir: ve bu durum eğer kendisine parti diyen örgütlenmenin işçilerin sınıf mücadelesinin dışında bulunmasından ileri geliyorsa, sınıfla birleşememiş olmayı ifade ediyorsa, bu örgütün «parti» adını taşıması, kesinlikle bir aldatmacadır ve aldanmadır.

«Devrimci Yol Bildirgesi», partinin, kuruluş aşamaları konusunda, özellikle başlangıçta parti ile sınıf arasındaki ilişkinin niteliğinin «objektif» olacağı noktasını, her türlü açmazının bir açıklaması ve savunusu olarak ileri sürüyor. Türkiye solu'nun görünürdeki keşmekeşi, subjektivizmin bir ürünü olarak, «otuzun üzerinde fraksiyonel hareket» ve «bunun yarattığı pratik çözümsüzlük» şeklinde yorumlanıyor. Çözüm önerisi; «objektif ilişkili parti» kavramında ifadesini buluyor. «Otuz fraksiyonel hareketten biri, kendi kabuğuna iyice çekilir (ilişkisini daha da objektifleştirir) ve işçi sınıfı ile bu ilişkisini kuvvetle ifade ederse, bu durum ortadan kalkacak?! Elbette sonuç, Mahir Çayan'ın tezlerinin döndürülüp dolaştırılıp, utana sıkıla tekrarına geliyor. «Sınıfla örgüt arasındaki örgütsel bağların durumu, tayin edici değildir» (Bildirge, s. 28). Ve bunun savunulması hakkında bir sürü mazeret. Pratiğe bakalım; DY, işçi sınıfı ve genel olarak devrimci sınıf ve kitleler arasında, genel demokratik bir propaganda ve ajitasyonun ötesinde hangi «siyasi çizgi»nin hayata geçirilmesini gündemine almıştır. Genel demokratik faaliyet, sosyalist perspektiften yoksunluk, DY'nin mahalli uzantılarını (bunlara elbette kadro denilemez), otonomi, ve ilden ile, mahalleden mahalleye değişen DY «merkezleri» halinde dağıtmıştır. Bildirgenin yayınlanmasından bu yana geçen süre içinde, DY, kaç kez saflarından kitlesel ayrılmalar, (ya da «atılmalar») yaşadı? Elbette hareket «merkezi», kendine görev olarak sınıfla siyasetin birleştirilmesini tespit etmeyince, taban sine-i millete dönmeyi tercih edecek. Yani politika dışı, örgüt tanımaz, taktik ve program bil-

mez unsurlar olarak şurada bir kavganın, burada bir cenazenin ardından seğirtip duracaktır.

Önce siyasi-ideolojik inşa; sonra da sınıf hareketiyle Marksizm-Leninizmin birleştirilmesi. Bu, eğer bir sıraya konulma olarak anlaşılmamışsa, kimsenin itirazı olamaz. Her evrede, hareketin gelişimi, hangi halkanın kavranacağını ve doğrultusunun ne olacağını, görebilene gösterir. DY, önündeki görevi, daha «Devrimci Gençlik», olarak ortaya çıktığı dönemden bu yana, ideolojik-siyasi inşa olarak tespit ediyor. Bu süre içinde, (1975'ten bu yana) bu görev adına şu veya bu hareketin eleştirisine cevap vermemeyi ilke edindiğini tantana ve kibirle açıklamaktan, KSD ya da Acile bir iki laf yetiştirmekten ya da M. Çayan'ı apaçık inkâr edememenin fakat bir türlü de kabul etmeye yanaşamamanın sıkıntısını «açıklayan» yazılar kaleme almaktan öte, hangi siyasi-ideolojik inşa faaliyetini yürüttü.

Elbette ortada böyle bir faaliyet olmayınca, «işçi sınıfına, hangi bilinci götüreceğiz» diye dönüp durmak ve genel demokratik propaganda ve ajitasyona hız vermek, güdülecek «tek yol» olarak ister istemez DY'yi çekti götürdü.

Küçük burjuvazinin bu çözümsüz ve bunalımlı akımı, Bildirgesinde bu sıkıntısını açıkladı:

«...İşçi sınıfına bilinç götürmek; evet, ama hangi siyasi bilinç? Hangi siyaseti (ve nerede?) örgütlenmek için bilinçlenen işçileri kim ve hangi siyaset örgütleyecektir?

«Kuşku götürmez bir biçimde ortadadır ki, **bu biçimde** işçi yığınlarına kendiliğindenci bilinç ötesinde bir şey götürülemez. Elde edilecek şey de kendiliğinden mücadelenin günlük pratik dehlizleri içerisinde büyük bir olasılıkla yani bir bıkkınlık ve **kararsızlıktan** başka bir şey olmayacaktır.» (Bildirge-s, 28)

Başka bir şey olmayacaktır. Öyleyse ne olacaksa, olsun? DY'nin Bildirgedeki yakınmasının kendisi ile ilgili olduğu görülüyor. Ama o, Nisan 1977'den beri «bıkkınlık ve kararsızlık»ta daha da ilerledi. Fakat doğru bir perspektif ve «hangi siyasi bilinç» sorusuna cevap konusunda hâlâ olduğu yerdedir.

Sınıfın Örgütlü Öncü Müfrezesi Olarak Parti :

Siyasi-ideolojik yapıdaki genel boşluğu ve çözümsüzlüğü, DY'nin kitle örgütleri ve legal derneklere bakışını da gevşek bir «demokratizm»-le sınırlamış ve onu en bayağı «dernekçilik»in içine sokmuştur. Onun bütün «demokratik kitle örgütleri»ndeki faaliyeti, bir parti perspektifinden yoksun oluşu, özellikle ideolojik-siyasi bulanıklığının bir ifadesi olagelmiştir.

Yönetim tutkusu, «genel kurul olma» fetişizmi, ittifaklar ve cephe konusunda Marksist-Leninist bir kavrayıştan tamamen yoksun olmanın bir sonucu olarak ortaya çıkmış ve «kazanmak», «ele geçirmek» uğruna her türlü «oportünist yol» denenmiştir ve denenmeye devam edilmektedir.

Leninist-Stalinist parti öğretisinin parti ve kitle örgütleri arasındaki ilişki konusundaki ilkeleri, ihtimal, çağı geçmiş bir «biçim» meselesi olarak yorumlanmaktadır. Ve daha doğrusu bu Leninist ilke, Mahir Çayan'dan miras kalan gerici «parti» anlayışına taban tabana ters düşmektedir. Bu ise, DY tarafından fark edilmek şansına sahip değildir. Bu, (isterse başlangıçta bir aydınlar örgütü olmak durumunun kural, hatta yasa olduğunu iddia ederek işin içinden ayrılmaya çalışsın) onun kanına, iliğine işlemiş bir küçük-burjuva softalığının ifadesidir. Genellikle küçük-burjuva (öğretmen, teknik eleman ve diğer aydın) örgütleriyle yalnızca adları ve mali imkânları bakımından ilgilenmekte, ama meseleye asla kitlelerin örgütlenmesinde bir yön, parti faaliyetinin alanlarından bir kısmı olarak yanaşmamakta yanaşamamaktadır.

DY'nin şu andaki sorunu partisizlik değildir. Onun temel sorunu, doğru Marksist-Leninist bir parti anlayışına ve mücadelesinin hiçbir alanında bir parti perspektifine sahip olmamasıdır.

Teorik, Pratik Bütünsellik

DY, THKP-C hareketini değerlendirirken, onun teorik olarak mücadele anlayışını doğru koyduğu, ancak pratikte, parti içindeki «sağcı» unsurlarla oligarşinin şiddetli saldırısı karşısında gerekli uygulamanın gerçekleştirilemediğini söylüyor. Ve THKP-C'nin sınıf mücadelesini yalnızca silahlı eyleme indirgemek diye bir bakışı olmadığını, sınıf mücadelesinin farklı alanlarının ve mücadele biçimlerinin birleştirilmesinin sözkonusu olduğunu söylüyor. Ardından THKP-C'nin nasıl kitle mücadeleleri yürüttüğünü, köylü mitingleri vs. düzenlediğini (Dev-Genç aracılığıyla) ballandıra ballandıra anlatıyor.

Kim inanacak bu masala? Dev-Genç, THKP-C'nin bir örgütü ve Dev-Genç kadroları disiplinli THKP-C kadroları mıydı? Yoksa her renkten «sosyalistin» bulunduğu ve her birinin esas olarak kendi grubunun siyaseti doğrultusunda faaliyetini rahatça sürdürebildiği, şimdi örneğine pek rastlanmayan gençlik kitle örgütünün «kendinden sorumlu» üyeleri mi?

Dev-Genç ikincisiydi. Yönetimin şu veya bu kişilerin elinde bulunması, onun kimin örgütü olduğunu hiçbir zaman belirlememiştir. Hele son dönemlerinde Dev-Genç, THKP-C taraftarlarının yönetimde bulunduğu bir sırada, dişe dokunur tek kitle eylemi yönetmemiş ve giderek «öncü savaşın» asker kayıt bürosu gibi çalışmıştır. Dev-Genç'in her alan-

daki kendiliğinden halk hareketleri içinde yer almayı başardığı (ama örgüt olarak değil, onun adını taşıyan bağımsız grupların faaliyeti ile) dönemler ise, daha çok, Dev-Genç yönetiminde THKP-C taraftarı bir grubun bulunmadığı koalisyon dönemleridir. İsteyen Gazete arşivlerinden sayısal olarak bunu ölçer. Ve bütün o faaliyetler, hangi grup ve siyaset tarafından hangi bölgede yürütülmüş olursa olsun, bugün aklı başında hiç kimsenin «disiplinli parti faaliyetiydi» diye sahip çıkamayacağı kadar ilkel, amatörce ve kendiliğindenci bir faaliyetti. Meraklısı, ille de benim şanlı geçmişimin kitle faaliyetiydi diye sahip çıkmak isteyeni varsa, buyursun, mübarek olsun.

Geriye ne kalıyor? Nerede THKP-C'nin kitlelere önderlik ettiği demokratik-ekonomik eylemler? Böyle bir şey yoktur. THKP-C, Mahir Çayan'ın belirttiği gibi, silahlı propagandayı esas alan (pratikte tek biçim olarak benimseyen) bir örgüttür. Her şey olduğu gibi kabul edilsin.

Geçmişi tahrif etmek niyetlerin gücü dışındadır. Ve THKP-C'nin pratiği, yine M. Çayan'ın dediği gibi, beş-altı askeri eylemden ibarettir. Bu durumda, teoride, isterse DY'nin söylediği gibi ne derece doğru şeyler söylenmiş olursa olsun (kaldı ki, bu söylenenler hiç de doğru şeyler değildir), bu pratikle bir bütünlük teşkil etmiyorsa, «teorik anlayışta doğruluk» neye yarar? Hem bu durumda böyle bir anlayıştan söz edilebilir mi?

Devrimci Yol Bildirgesi, geçmişi sis perdesi altında tutmaya, geçmişin özel amaçlar güden resmi tarihçisi pozunda yazıp çizmeye geçmişin özeleştirisinden daha fazla önem veriyor. DY, sanki şu görüşler, yalnızca başkasına aitmiş, Mahir Çayan, apaçık aynı şeyleri yazmamış ve bu yolda («suni dengenin kırılması» yolunda) pratiğe geçmemiş gibi eleştiriyor.

«...yığınlar silahlı eylemleri görerek -kendiliğinden- harekete geçeceklerdir! Devrimcilerin sadece silahlı eylem yürütmeleri yeterlidir!... Partinin, öncünün eylemi ile yığınların hareketleri arasındaki bağıntıyı sağlayan olağanüstü rolü reddedildikten sonra, öncünün silahlı eylemlerinin başarıya ulaşması, olanaksız bir hale dönüşmektedir. Öncünün eylemi ile kitleler arasındaki bağın reddedilmesi, bağlantı kayışları kopmuş bir motorun kendi kendine çalışması gibi bir durum doğurur... Bu yüzden, motor kendi kendine dönmeye de devam edemeyecek, bir süre sonra duracaktır.» (Bildirge, s, 34)

Bu, THKP-C adına yapılan bir özeleştiri midir? Bildirge, bunu THKO'yu eleştirmek için söylüyor. İddiası, THKO'nun partinin önemini göremediği, ama THKP-C'nin bir parti olduğu şeklinde, THKP-C «parti» adını kullanıyordu. Bu doğruydu. Hatta silahlı eyleme, partinin kumanda etmesi gereğini de yazıyor, söylüyordu. Ama parti neredeydi? Hiç de THKO'dan farklı olmayan özü itibariyle hiçbir şekilde en küçük farklılık

göstermeyen THKP-C'nin adından öte nesi partiydi. Burada, Leninist-Stalinist parti kavramına, küçük-burjuva kibir ve ticari hesaplar uğruna yapılmış bir saldırı bulunduğu açıktır. Kendisine parti diyen herkese tamam mı diyeceğiz? TEP, TSİP, T«K»P, TİKP'in ne kusuru var? Neye bakıyoruz, kıstaslarımız nelerdir?

«Teorik kavrayışta doğruluk», bu apaçık durum karşısında, aciz bir lafı güzaftır. Bildirgenin konuya ilişkin savunmasında M. R. Aktolga'yı tanık göstermesi ise, en azından «pot kırmaktır»! M. Çayan'ın anısına saygısızlıktır.

DY, M. Çayan'ın teorisini yaptığı parti kavrayışının hiç de Bolşevik ilkelere uygun olmadığını görebilmektedir. Ama bunu itiraf edecek cesarete sahip değildir. Bunun yerine, hiç de çıkar yol olmayan bir «ilke-biçim» tartışmasına girişmiştir. İlkeden ne anlamaktadır, eskimiş, yerel bir model olarak Bolşevik partisinin neresini Türkiye için geçersiz görmektedir?DY, bu konularda hiçbir şey yazmadı.

Proletaryanın Sınıf Örgütlenmesinin En Yüksek Biçimi Olarak Parti:

Örneğin bu Leninist ilke hakkında, Devrimci Yol ne düşünüyor? M. Çayan gibi mi düşünüyor? Yani ülkenin özel koşulları, proletaryanın niceliği ve devrimin muhtevası bakımından bu ilkenin yok sayılabileceğini mi düşünüyor? Yani ideolojik öncülük kavramını şimdi savunuyor ve bütün bir devrim süreci boyunca geçerli bir kavram olarak görüyor mu? M. Çayan öyle görüyordu.

«Temel mücadele alanının kırlar olduğu kurtuluş savaşında, vurucu gücün (Halk Ordusunun) köylülerden oluşması, son derece doğaldır. Ve bu ordunun kurmayı olan örgüte ise, (proletaryanın siyasi **kitle** (abç) partisinde) nicelik olarak proleterler değil de köylülerin ağır basması kaçınılmaz bir durumdur.» (Toplu Yazılar, sf. 233)

Yine başka bir yerde:

«Milli Demokratik Devrim mücadelesinde şehirlerin ikinci bir öneme sahip olması dolayısıyla devrimin temel gücünün işçiler değil köylüler olması gerçeğinin doğal sonucu Milli Demokratik Devrimde işçi sınıfının önderliğinin, bir **ideolojik öncülük** olmasıdır. İşçi sınıfının ideolojik önderliği, çoğunluğu yoksul köylülerin teşkil ettiği işçi sınıfının öz örgütünün köylü devriminin komutanı olmasıdır.» (age, sf. 154)

M. Çayan'ın bu satırları yazmasından bu yana yaklaşık on yıl geçti. Söylenenler üzerinde tartışmıyoruz. Ancak DY, Bildirgesinde bu tespiti yapıyor:

«Emperyalizmin 3. bunalım döneminin bir sonucu olarak, kapitalizmin yukarıdan aşağıya gelişmesi demokratik devrim programını daraltan **önemli bazı** değişmelere neden olmuştur.» (Bildirge, sf. 16)

Buna bağlı olarak, bir başka yerde işçi sınıfının devrimdeki rolünün göreli olarak arttığı söylenmektedir. Kapitalizmin gelişmesi ve demokratik devrimin muhtevası konusu eleştirimizin diğer bir bölümünde yer almaktadır. Burada üzerinde durulması gereken nokta, işçi sınıfının öncülüğü *meselesinin, Lenin'in formüle ettiği* şekliyle **«değişmez, sürekli ve mutlak»** olduğunun kabaca tahrif edilerek «şartlara göre değişebilir, zamana bağlı ve göreli» olarak ifade edilmesidir. Bu anlayış, proletarya partisinin işçi sınıfının en yüksek örgütlenme biçimi olduğu ilkesini red ve onun sınıf bileşiminin önemini inkâr olgusudur.

M. Çayan'ın «en sadık» ve «bilimsel» takipçileri, onun on yıl önce koyduğu «ilkeleri» (!) zamana ve şartlara bağlı olarak ele alıyor, «görece» değiştiriyor ve işte «derinleştiriyor» (!) Leninizmin ne dediği ise pek o kadar önemli değil! Biçimsel! Fakat Leninist proletarya partisinin, «proletaryanın siyasi **kitle** partisi» olabileceği yolundaki Çayan iddiası hiç de yanlış bulunmuyor. Sınıf ve kitle (ki bu kavram köylülüğün de dahil olduğu halk kitlelerinden başka bir şeyi içermiyor) kavramlarının birbirine nice benzer olduğu tartışılacak bir şey değildir. Stalin, sınıf örgütlenmesi diyor; modern revizyonistler «bütün halkın partisi», yani tam da M. Çayan'ın kullandığı anlamda «...siyasi kitle partisi» diyor. DY'nin bu ilkeyi de hiçe saydığı, modern revizyonistlere «bütün halkın partisi» kavramından dolayı boşu boşuna kızdığı gün gibi açık değil mi? İdeolojik öncülük kavramı, başka hiçbir sonuç doğuramazdı. Bugün de doğurmayacak.

DEVRİMCİ YOL'UN EKONOMİ POLİTİK GAFLARI:

DY, PARTİ BAYRAĞI'nın M. Çayan eleştirisine verdiği cevapta; sözde M. Çayan'ı savunuyor. Ama gerçekte, Mahir'in kendi içinde bir tutarlılığı olan burjuva-revizyonist tezlerinin yerine koyu bir mantık bulanıklığıyla malül «yeni görüşler» ileri sürüyor.

DY'a göre:

«Herhangi bir ekonomi politik kitabını okumuş biri bile talep yetersizliği denen şeyin Kesim I (üretim araçları sektörü) ve Kesim II (tüketim nesneleri sektörü) de birden ortaya çıkan bir durum olduğunu bilebilir...»

«Pazar daralması sonucu yaratan talep yetersizliği, hem Kesim I'in hem de Kesim II'nin ürünlerine olan talepteki bir daralmayı ifade eder. Dolayısıyla daralan pazarları yeniden geliştirme anlamına gelen talep yetersizliğinin giderilmesi ise sadece ferdi tüketim imkânlarının artırılması anlamına da gelmez. Pazarın genişlemesi, esas olarak Kesim I'in gelişmesiyle mümkün olur.» (Devrimci Yol, s. 20, sf. 13)

DY yazarı, bari PARTİ PAYRAĞI'nda Lenin'den yapılan alıntıları okusaydı, ya da hiç olmazsa kendisini fena halde yanıltan şu «ekonomi politik» kitaplarından birinin adını verseydi.

«Talep yetersizliği denen şeyin» üretim araçlarını üreten birinci kesim ve tüketim nesneleri üreten ikinci kesimde, iki kesimde **birden** ortaya çıktığı iddiası cahilane olmanın da ötesindedir.

M. Çayan eleştirisinde konuya ilişkin olarak Lenin'den şu alıntıyı yapmıştık. Bir kez daha, dikkatle ve serinkanlılıkla okunsun :

«...Kapitalist üretim ve dolayısıyla iç pazar, tüketim maddelerinden çok üretim araçlarından dolayı büyür. Bir başka deyişle, üretim araçlarındaki artış tüketim maddelerindeki artışı geçer. Gerçekten de, gördük ki, tüketim maddelerindeki (Kesim II) değişmeyen sermaye, üretim araçlarındaki (Kesim I) değişen sermaye artı değer ile değişilir. Oysa, kapitalist üretimin genel yasasına göre değişmeyen sermaye, değişen sermayeden daha hızlı büyür. Bu yüzden tüketim maddelerindeki değişmeyen sermaye, tüketim maddelerindeki değişen sermaye ve artı değerden daha hızlı çoğalmak zorundayken, üretim araçlarındaki değişmeyen sermaye, her üretim araçlarındaki değişmeyen sermayedeki (+ artı değer) artışı, hem de tüketim maddelerindeki değişmeyen sermayedeki artışı aşarak, hepsinden de hızlı çoğalmak zorundadır. Dolayısıyla, toplumsal üretimin üretim araçları üreten kesimi, tüketim maddeleri üretenden daha hızlı büyümek zorundadır. Bu yüzden, kapitalizm için, iç pazarın büyümesi, bir dereceye kadar, kişisel tüketimdeki büyümeden 'bağımsızdır' ve esas olarak üretken tüketimden dolayı ortaya çıkmaktadır.» (Rusyada Kapitalizmin Gelişmesi, sf. 39-40) (PARTİ BAYRAĞI, s. 4, sf. 34)

«İkisinde **birden** ortaya çıkan talep yetersizliği» kavramına mantık açısından da itiraz edilebilir. Ama patolojik olaylardan çok Marksizmin ne dediği ilgilendiriyor bizi. Varsın DY, sayfalarında bu tür bulanık fikirlerin yazılmasına izin vermeye devam etsin. Bu onun sınıf niteliğinin örneklerle sergilenmesine hizmet edecektir.

«Talep yetersizliği» kim tarafından, kimin arzına karşı talep yetersizliğidir? İkisinde birden talep yetersizliği ortaya çıktığına göre arzı yapan kim? «Talep yetersizliği» bir ilişkiyi ifade eder. Birinci kesimle ikinci kesim arasındaki bir ilişkiyi, birinin (1. Kesim) aşırı üretimine (arzına) karşılık ötekinin (II. Kesiminin) emme gücünün yokluğu ya da yetersizliği sözkonusu edildiğine göre, ortaya, DY'un anlattığı «manzara» nasıl çıkacaktır? Biz DY'yi bundan sonra nasıl ciddiye alacağız? Eleştiriye cevap yetiştireyim derken işi saçmalığa dökmüştür.

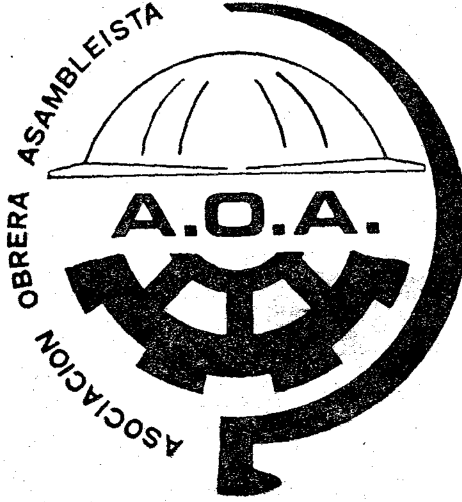
İkinci paragrafta DY, eski sakızları çiğnemeye devam ediyor. PARTİ BAYRAĞI'nın eleştirisini dikkatle ve öğrenme isteği ve tartışmayı derinleştirmek amacıyla okumadığı, cevap yetiştirmek üzere göz gezdirdiği açıktır. PARTİ BAYRAĞI 4. sayısında, adı geçen eleştirinin bir bölümüne şu başlığı koymuştu: «Pazarların daralması, talep yetersizliğinden doğmaz ve bunun giderilmesiyle pazarlar genişlemez.» (4. sayı, bkz. sf. 40)

«Pazar daralması sonucunu yaratan talep yetersizliği...» diye lafa başlamadan eleştirmeye kalkıştığın yazıyı okusana.

DY, M. Çayan'ı sözde «savunmaya» devam ediyor; yeni-sömürgecilik ve ekonominin askerileştirilmesinin yine evrilip çevrilip «Kesim 1'in genişlemesi» demek olduğu gerekçesi yoluyla, tam da bizim eleştirdiğimiz gibi, bütün bunların üretici güçlerin gelişmesine yardım ettiğini iddia ediyor.

Tekelci dönemde, kapitalizmin, üretimin sosyalleşmesinin kazandığı geniş boyutlarla üretim araçları üzerindeki özel mülkiyet arasındaki temel çelişmesi daha da derinleşti ve keskinleşti. Kapitalizmin krizinin ana kaynağı olan aşırı üretimin bu temel üzerinde etkisi yükseldi. Tekeller bunalımın çözümü için üretici güçlerin gelişmesini önleyen ve üretici güçleri tahrip eden sonuçlar doğuran, değişmeyen sermayeyi üretken olmayan alanlara yatırma yolunu buldular. Ekonominin askerileştirilmesi esas olarak bunu ifade eder. Yalnızca silah üretimini ele alırsak; bu üretim araçlarının üretiminin bir yana bırakılması ve aşırı kâra yönelik ve üretime gitmesi gereken sermaye birikiminin üretken olmayan sanayide eritilmesidir. Üretim araçları üretimi, kapitalizmde sosyalizmin maddi şartlarını doğuran alandır. Silah sanayii ve yeni-sömürgecilik olgularını üretken faaliyet unsurları olarak ele almak, «Üç Dünya Teorisi»nin çöplüğünde otlanmaktadır; «kapitalist olmayan yol» tezlerine köprü kurmaktır. Yani aşırı üretimin, üretim araçları üretimi alanından üretken olmayan mallar üretiminde devam ettirilmesi. Ve bu, bize bunalımın esas kaynağının 1. Kesimin aşırı üretimi olduğu noktasını açıklar. Yani üretim araçları üreten kesimdeki tekeller, aşırı üretimin doğurduğu yığılmayı, asla, 11. Kesimin talebinde bir yükselmenin sağlanmasıyla aşmayı ummaz. Zira 11. Kesim tabii kesimdir; ve 1. Kesimin kendisini onun talebine göre ayarlamak gibi bir sorunu yoktur. Öte yandan yeni-sömürgecilik olgusu doğdu. Emperyalizmin ilişkiler sistemi içinde bu olgu, sömürge, yarı-sömürge ülkelerde milli kapitalizmin gelişmesi önünde esaslı bir engel teşkil eden tüketim malları «sanayii» için yatırımları, kredileri vs. beraberinde getirdi. Bu da üretici güçlerin gelişmesini engelleyen, geri üretim ilişkilerini yaşatmaya çalışan bir güç teşkil etti.

DY, bu olguların kendisi için «hiçbir önem taşımadığını» söylüyor. Bu kendi bileceği bir şeydir. Ancak emperyalist tekelci sermayenin, gerek metropolde, gerekse yarı-sömürge ülkelerde üretici güçlerin gelişmesi yönünde olumlu rol oynadığı iddiasını mahkum ediyoruz. Emperyalizmin gerici niteliğinin saklanması, «Prusya tipi» gelişmenin emperyalizm koşullarında da mümkün olabileceğinin savunulmasıyla da pekiştirilerek tam da PARTİ BAYRAĞI'nın 4. sayısında teşhir edildiği üzere, emperyalizme ilerici-demokrat özellikler vehmetmek noktasına ulaşmaktadır. Bunun gerici ve sınıf işbirliğine varması muhtemel siyasi sonuçları hakkında kendilerini uyarmak istiyoruz.

İspanya'da Sınıf Sendikacılığı Hareketi

AÇIKLAMA :

Dergimiz bu sayısında İspanya'da sınıf sendikacılığı deneylerini anlatan bir yazıya yer vermektedir.

Frankocu faşistler, 1939'da İspanya'da iktidarı ele geçirdikten sonra işçi sendikalarını dağıttılar. Ve işçi sınıfının eylemini ezmek için, işçileri patronlarla birlikte aynı «sendikalarda» örgütlenmeye zorladılar. Bu «sendikalar» patrondan işçiye kadar «üretim topluluğunun» birlikte «dikey» olarak örgütlenmesini öngören faşist kurumlardı. Ama bütün bu çabalar İspanya işçi sınıfının mücadelesini durduramadı. 1950'lere doğru İspanya işçi sınıfının mücadelesi yeniden yükseldi ve işçiler faşist «dikey sendikalar» dışında örgütlenmeye yöneldiler. Ne Frankocu faşistlerin saldırıları, ne de revizyonist İKP'nin yozlaştırma çabaları İspanya işçi sınıfının mücadelesini durduramadı.

1960'ların başında devrimci sendikacılar, «dikey sendika»yı parçalamak ve İspanyol işçi sınıfının sınıf sendikasını inşa etmek amacıyla OSO'da (İşçi Sendika Muhalefeti) örgütlenmeye başladılar. Grevler ve işçi sınıfının diğer mücadele biçimleri, OSO önderliğinde gittikçe daha büyük bir atılım kazanmaya başladı.

İspanyol işçi sınıfının «dikey sendikalar» dışında örgütlenmesi, egemen sınıflar için «dikey sendikaları» gereksiz hale getirdi ve egemen sınıflar işçi sınıfı eyleminin önüne yeni barikatlar çıkarmak için revizyonist, oportünist örgütlerle işbirliğine girdiler. Franko'nun ölümünden sonra sınıf işbirlikçisi bir politika güden bu örgütler yasallaştırıldı.

Bugün İspanya'da işçi sınıfının tabandan birliğini sağlayan, İspanya Komünist Partisi/Marksist-Leninist (İKP/M-L) önderliğinde örgütlenmiş bulunan AOA (İşçi Meclisleri Birliği)'dir

İspanya işçi sınıfının sınıf sendikası olarak AOA, uzun yıllardan beri İspanya egemen sınıflarına ve faşizme karşı mücadele etmiş, birçok zor sınavdan başarıyla geçmiştir.

AOA'nın Birinci kongresi, faşizmin bütün engellemelerine rağmen 6,7,8 Ocak 1978'de Madrid'de yapılmış ve bu kongreye 1500'ün üzerinde delege katılmıştır.

AOA'nın ve İspanya işçi sınıfının engin mücadele tecrübesini göz önüne alan dergimiz. AOA'nun Birinci Kongresine sunulan rapordan bazı bölümleri, Türkiye sınıf sendikacılığı haraketine ışık tutacağı düşüncesiyle yayınlamayı uygun görmüştür.

(Not: Raporun aşağıda yayınladığımız ilgili bölümleri «REVOLUTİONARE REPUBLIKANISCHE KLASSENGEWERKSCHAFT AUF DER BASIS DER VOLLVERSAMMLUNGEN» adlı Almanca bir broşürden çevrilmiştir.)

Devrimci Bir Sınıf Sendikası İçin

19. yüzyılda İspanya'da sanayi kapitalizminin ortaya çıkmasına paralel olarak proletaryada sınıf olarak ortaya çıktı ve halkın en devrimci sınıfı oldu. O zamandan beri işçiler sendikalar kurmaya başladılar. Böylece 1868'de illegal işçi gruplarından oluşan ilk sendika örgütleri kuruldu. Örgüt daha sonra «Union General de Trabajadores» (Genel İşçi Birliği / UGT) adını aldı. Fakat bu sendika daha başından beri reformist bir eğilim taşıyordu. Sermaye ile işbirliği yapmak ve geniş işçi kitlelerinin iktidarı almalarını engellemek istiyordu. Bunlar birbiri peşi sıra inatla grevleri kırdılar. Barcelona ve Madrid'deki metal işçilerinin grevinde, Bilbao'daki maden işçileri arasında, korkunç bir katliamla sonuçlanan Andaluzya'daki (1902) gündelikçilerin ve yoksul köylülerin grevlerinde olduğu gibi ayaklanmaya benzer durumlar meydana geldi.

Daha sonra mücadeleci üyeleri toplayan, fakat yönetimi sağ bir çizgi izleyen, siyaset düşmanlığı, örgütsüzlük ve kendiliğindenciliği vaaz eden ve anarşist ideolojiye sahip olan CNT oluştu.

Bu süre içinde sayısız ayaklanma oldu. Şehirde ve kırsal alanda emekçi kitleler, kısmen aristokratların malikanelerini işgal ettiler ve zenginlerin villalarını yağmaladılar.

Bu iki sendika yönetiminin yalpalayan, uzlaşmacı, hatta açık gerici niteliğine rağmen, proletaryanın devrim ateşi mücadele isteği

ve örgütlenme ihtiyacı, milyonlarca işçinin bu sendikalarda örgütlenmesine yol açtı.

Emekçi kitlelerin büyük sermayeye ve büyük toprak sahiplerine karşı mücadelesi, cumhuriyeti, ulusal bağımsızlığı ve sosyalizmi savunmak için milyonlarca yoldaşın kahramanca mücadele ettiği 1936-1939 savaşında doruğa vardı.

Savaşın sona ermesinden sonra, sendikalar pratikte tamamen tahrip olmuşlardı. Fakat böyle bir felakete rağmen proletarya, kurtuluşuna duyduğu umut ile, iktidardaki faşizme karşı mücadeleyi yeniden başlattı.

Böylece 1947'de Vizcaya'daki metal işçileri, Barcelona'daki tekstil işçileri vb. arasındaki grev hareketlerinin ilk filizleri oluştu. Katalonya'daki tren boykotu ve korkunç düzeydeki baskıya reğmen büyüyen ve güçlü bir şekilde gelişen ve işçi sınıfının kahramanlığını bir kez daha kanıtlayan bir dizi mücadele verildi.

1962'de Asturya'da maden işçilerinin grevi ile proletarya hareketi içindeki atılımın yeni bir aşaması başladı: Büyük grevler, Asturya' daki nisan ve mayıs gösterileri gibi, daha sonra tüm İspanya'ya yayılan ve tüm halkta derin bir dayanışma duygusu yaratan pek çok gösteri yapıldı.

1960 yıllarındaki bu mücadelelerin ateşi içinde ve güçlü sendika örgütünün olmaması nedeniyle İşçi Meclisleri'ni temel alan kendiliğindenci örgütler oluştu.

Kitle toplantılarında, işverenlerle görüşmeleri yürüten ve mücadelenin sonuçlanması ile kendiliğinden dağılan işçi komisyonları seçildi. Doğru bir önderliğin olmaması bu hareketin, o dönem boyunca reformist ve sarı eğilimler tarafından yok edilebilmesine neden oldu.

İşçi Komisyonlarının (CCOO) bir bölümü, Franco hükümeti, faşist dikey sendikalar ve işverenlerle anlaşma, ittifak ve görüşmeler çizgisi yürüten İspanya Komünist Partisi (İKP) patronları tarafından ele geçirildi. Komisyonlar, mücadeleci sınıf niteliklerini ve İşçi Meclislerindeki tabanlarını kaybettiler. Onlar, İKP'nin basit aletlerine dönüştüler.

İşçiler komisyonların sınıf haini sarı çizgisine karşı işçi sendikaları muhalefetinde örgütlendiler. Onlar, reformizme karşı boyun eğmez mücadele çizgisini ayakta tuttular ve devrimci mücadele biçimini kabul ettiler. Bu gruplar daha sonra 1970 yıllarında ilk konferanslarını topladılar. Daha sonra devrimci bir sınıf sendikası örgütüne dönüşen ve İşçi Meclisleri hareketini daha da ilerleten Oposicion Sendical Obrera (OSO) kuruldu.

Diktatör Franco'nun ölümünden sonra yeraltı mücadelesinde onlarca yıl boyunca görünmemiş olan UGT ve CNT yine canlandılar. Fa-

rimci hareketine bütünlük ve birlik vermeye yetenekli olan sendikal bir mücadele bölümünün gerekliliğini gösterdi.

AOA'nın İspanya sendika hareketinin devrimci tecrübe ve geleneğini ele alan ve onu uzlaşmaz sınıf mücadelesi içinde daha da geliştiren yeni tipte bir sendika olarak ortaya çıktığını tespit edebiliriz. AOA, gücünü, İşçi Meclisleri hareketinin geniş bir şekilde yayılmasından, proletaryanın mücadele azminden ve özgürlüğe duyduğu derin istekten almaktadır. Onun mücadelesi sınıf bakış açısı, onun hedefinden uzaklaşamayacağının güvencesidir.

AOA kurulduğundan beri Elehedeki ayakkabı sanayiinden, Huelva'daki FORD'da, MABİAL'da, MONTAJES'DE, Vizcaya, Asturya ve Cáceros'ta inşaat sektöründe, otel sektöründe ve tersanelerde, işsizler arasında vb. olduğu gibi önemli mücadelelere önderlik etti ve bunları ilerletti. Bu alanlarda, AOA'nın varlığı her zaman çok önemliydi, çünkü o, sarı sendikalarda mücadele etti ve önemli başarılar kazandı. Bugün AOA tüm ülkelerde örgütsel olarak kök saldığı için, proletaryanın tüm düşmanlarının önünde titrediği örgütlü güçtür.

AOA sarı sendika bürokratlarının sınıfı mücadeleye seferber etmeyen ve teslimiyetçi girişimleri karşısında kendi mücadeleci sınıf bakış açısını kanıtladı. O şunları yaptı:

— Sınıfımızın dayanışmasını örgütledi, sendikal mücadeleyi yaygınlaştırdı, maddi destek topladı, işçileri ve tüm halkı seferber etti.
— Moncloa Anlaşmasına karşı mücadele etti ve kendisini yolundan döndürmelerine izin vermeksizin taleplerini işçi sınıfının talepleri ve hakları üzerine kurdu.
— İşçi Meclislerini bütünlüklü karar ve mücadele organları olarak, sendikal ve siyasal sınıf bilincinin oluştuğu ve pekiştiği organlar olarak savundu.
— İşçi düşmanı anlaşmalara karşı olan ve proletaryanın dolaysız taleplerini savunan delegelerin, her an görevden alınabilecek delegelerin açık seçimini geliştirdi.
— Sendika mülkiyetinin geri alınması ve onun İşçi Meclisleri ve delegeleri tarafından denetimi ve kullanımı için mücadele etti.
— İşletmelerde cezaların kaldırılması ve genel af için, proletaryanın ezilmesinin her biçimine kararlılıkla karşı çıktı.
— İşçi meclislerinin ve delegelerinin hemen tanınmasını talep etti. Koşulsuz ve sınırsız sendika özgürlüğü ve diğer demokratik özgürlükler için mücadele etti.

Beraberce geliştirip onayladıkları işçi düşmanı planlarını yürürlüğe koymak istedikleri zaman işverenlerin ve çeşitli sarı örgütlerin karşısına dikilen İşçi Meclisleri hareketi, büyük bir sorun haline gel-

miştir. Bu, bugün artık tartışma götürmez bir olgudur. Bunu görmek için kısa bir süre önce yapılan bir röportajda yaptığı açıklamada Çalışma Bakanı Jimenez de Parga'nın öfkeli saldırısına bakmak yeterlidir. Bu açıklamada şöyle deniliyordu: «Meclis hareketi sendika alanında ne pahasına olursa olsun önlenmesi gereken büyük bir tehlikedir.» Meclis kargaşalığını boğmak isteyen büyük sermayenin ümitsiz çabalarına bir kez bakın. Ya da sarı sendika patronlarının işletme kurallarına ve Meclis hareketine (zorunlu olarak yaptıkları demagojik manevraları hariçte tutulursa) tümüyle karşı çıkma çabalarına bakın. Kısa bir süre önce «El Pais» gazetesi gibi, işçi sınıfına şunu açıklamaya çalışan örneklere yalnızca bakmak yeterlidir: «Nasıl bir sendikanın eylemleri bir temsilci konseyi seçerek tek tek kararları almak için toplanmaktan vazgeçiyorlarsa, işçiler tarafından seçilen temsilciler kurullar toplanmadan arkadaşlarının yerine konuşabilirler.» Yoruma gerek yok.

Tüm bunlar kapitalistlerin, sendika alanında en çok saldırdıkları noktanın bugün İşçi Meclisleri olduğunu kanıtlıyor.

Fakat biz Meclis hareketinden bahsederken, bugün Meclis hareketinin ne olduğunu, onu nasıl kavramamız gerektiğini ve bugün bize hangi mücadele görevlerini verdiğini açıkça belirtmeliyiz.

Jimenez de Parga «her ne pahasına olursa olsun önlenmesi gereken» bir tehlikeden söz ederken, yalnızca kapitalistlerin ve uşaklarının genel tutumunu belirtiyor. İşçi sınıfı, bunu tamamen açık bir biçimde kavramalıdır.

«Her ne pahasına olursa olsun önlemek». Bunun anlamı nedir?

Bunun anlamı, sermayenin ve uşaklarının hiçbir manevra ve baskıdan kaçınmayacağı ve Meclis hareketinin, sınıf çıkarını temel alan devrimci bir çizgiye dönüşmesini tüm araçlarla önlemeye çalışacağıdır.

Kapitalistler öncelikle sarı sendikaların yöneticilerine dayanarak Meclislere karşı saldırıya geçtikleri zaman, işçi sınıfının, devrimcilerin tutumu ne olmalıdır?

Arkadaşlar, Bir şey yapmadan bakılması olanaksız olan ve AOA'nın belirleyici bir rol oynaması gereken önemli bir çatışmanın önünde bulunduğumuzu düşünelim.

Kapitalizmde sınıf mücadelesinin dışında, mücadelelerin dışında bulunan Meclis hareketi yoktur. Bu mücadelelerde şehir ve kırsal alanlardaki geniş emekçi kitlelerin çıkarları, amaçları ve isteklerinin karşısında büyük sermayenin, rüşvetle beslenen sarı sendika patronlarının, reformist işçi aristokrasisinin çıkarları vardır.

Sınıf mücadelesinin dışında, düşman manevralarının dışında, kısır, «saf» bir Meclis hareketini vaaz etmek, en iyi niyetle günümüzden

200 yıl önce işçi hareketinin öncülerine uyan bir saflık ve bir ütopyadır. Ve çoğunlukla Meclislerin «her şeyden bağımsız olmasının» propagandasını yapanlar, kapitalizmin ve burjuvazinin ajanlarından başka bir şey değillerdir.

Arkadaşlar, işçi sınıfı hiçbir zaman «herhangi bir şeyden bağımsız» olmamıştır. Onun kapitalist sömürüye karşı mücadelesi, örgütlenme biçimleri, çatışmaları belirli bir toplumun içindedir. Belirli siyasi durumun sonucudur ve işçi sınıfı hiçbir zaman, gerektiğinde buna karşı açık mücadele vermekten çekinmez.

AOA'nın bugün İspanya'da yalnızca Meclis hareketinin ilerleyeceği, mücadele edeceği ve çatışmalar kazanacağı hakkında kuşkusu yoktur. O, sınıfımızı, onun içinde mücadeleci ve devrimci sınıf bakış açısı egemen olduğu ölçüde örgütleyecek ve kapsayacaktır. Bir orta yol yoktur. İnsan, ya sermaye ile mücadele için ve vazgeçilmez haklarımızı savunmak için İşçi Meclislerinden yanadır, ya da işçi sınıfını uysallaştırmak, onları kapitalist reformlar yoluna yöneltmek ve sonuç olarak sömürülmemizi ebedileştirmek için Meclislere karşıdır.

Bu nedenle biz kesin olarak, AOA'nın bugün İspanyya'da doğru çizgiyi savunan tek sendika olduğunu söylüyoruz. O, bunu, şimdiye kadar katıldığı tüm mücadelelerde kanıtlamıştır.

Devrimci Meclis hareketine karşı saldırılar çeşitli yönlerden ve bakış açılarından gelmektedir.

Şu anda büyük sermaye derin bir siyasal ve ekonomik bunalım içinde bulunmaktadır. Tarihin kanıtladığı gibi tam da böyle anlarda egemen sınıflar, varoluşlarını tehlikeye düşürebilecek olan her şeyi kendi gerici ideolojileriyle engellemeye çalışırlar. Kapitalistler, sınıf işbirliği ideolojilerini yaygınlaştırmak için büyük çabalara girişirler. Onlar bizi, siyaset yapmamak gerektiğine inandırmaya çalışırlar. İşçiler ve kapitalistlerin hepsi birleşmeli, kendiliğindencilk teşvik edilmelidir! İşçi sınıfının devrimci mücadelesinde binlerce kez kanıtlanmış olan gerçekler, gericiler ve onların ajanları tarafından yalanlanmaktadır. Tüm bu yanlış ve bizim çıkarlarımızla çelişen düşünceler, yeniden ısıtılarak işçi sınıfı içine taşınıyor. Camaçho, Carillo, Bedondo ve Gonzales gibi kimseler bundan yanadırlar.

Tam burada AOA üyeleri ve Meclis hareketini savunan bütün işçiler özellikle uyanık olmalıdırlar. Bu işçi düşmanı ve hain teoriler, uzlaşmadan teşhir edilmeli ve bunlara karşı mücadele edilmelidir. Gericilerin örgütlü saptırmasına karşı, proletarya aracılığıyla gerçeğin ışığı ortalığı aydınlatmalıdır.

CCOO'nun, UGT'nin, USO'nun sözümona «sendika önderleri», CNT'nin vb. «Birlikçileri» şimdi kapitalist ideolojinin hoparlörü ve temsilcileridirler. Onlar kapitalizmin savunucularıdır. Onlar, bu amaç-

la ekonomimizi, siyasi tutuculuğu, kendiliğindenciliği, oportünizmi ve işçi sınıfının mücadelesine ve çıkarlarına ters düşen diğer akımları yayıyorlar.

Camacho ve CCOO'nun diğer elebaşları fabrikalarda ve inşaatlarda, genellikle dürüst üyelerinin açıkça tersine, işçi sınıfının siyasetle uğraşmaması, işçi sınıfınınhükümetten yana veya ona karşı olduğunu açıklamaması gerektiğini propaganda ediyorlar. İşçi sınıfının Moneloa Anlaşması'nı desteklemek siyasetle uğraşmak değil midir? Moneloa Anlaşması varolan bunalımı işçilerin sırtına yıkma siyaseti değil midir? O zaman «siyasetle uğraşmama» gevezeliği de ne oluyor? Camacho, Redondo, Casas, Zaguirre vb. Suarez ile birlikte siyaset yapıyorlar, hem de hükümetin ve kapitalistlerin siyasetini. Onlar açık ya da gizli bir şekilde İspanyol kapitalizminin ve yabancı tekellerin şimdi ihtiyacını duyduğu parçalama ve saptırma siyasetini yapıyorlar.

Arkadaşlar, siyasetin reddi, sermayenin uşaklarının işçi hareketi içinde sürdürdüğü sınıf uzlaşması siyasetinde yalnızca madolyonun diğer yüzünü oluşturmaktadır. Bu, İşçi sınıfının ve AOA'nın her ortaya çıktığı yerde derhal kesinlikle mücadele etmesi gereken bir akımdır.

Bu, aynı biçimde sendika patronlarının sendikal hareket içinde «partisizlik» çabaları içinde geçerlidir. Bütün bunların hepsinin, İKP, PSOE, PTE, ORT vb. gibi hain örgütlerin elebaşları tarafından kurulan ve yönetilen işbirlikçi sendikalar olduğu bütün dünyaca bilindiği bir sırada, bu «yöneticiler» nasıl bir «partisizlik»ten söz edebiliyorlar? Bu sendika patronlarının partisizliği kendilerinin gerici partilere mensup olduklarını saklama istekleri zararlı ve gülünç bir sis perdesinden boş bir gevezelikten başka bir şey değildir.

İşçi sınıfı hiçbir zaman partilere karşı olmadı. AOA ve Meclis hareketi tabii ki partilere karşı değildir. İşçi sınıfı Dolarla, Marklarla ve İspanyol oligarşisinin pesetalarıyla beslenen, hain ve rüşvetle satın alınmış partilere karşıdır.

İşçi sınıfı, mücadelelerini boğan, sermaye ile birlikte çalışan, mücadelesini frenlemeye ve kurtuluşunu engellemeye yönelmiş partilere karşıdır. AOA bu partiler karşısında kaya gibi sağlamdır ve onları her mücadelede teşhir ve tecrit etmek için bütün gücünü seferber edecektir.

Ancak AOA, davranışlarıyla işçi mücadelelerini destekleyen tutarlı devrimci partilere ve siyaset ve sendikal örgütlere karşı çıkmıyor. AOA, tam tersine Meclis'i savunanlarla ve işçi sınıfının kurtuluşundan, sosyalizmden yana olanlarla omuzomuza mücadele veriyor. Saflarımızda bu konuda birçok örnek vardır.

Sendika hareketi içinde kendiliğindenciliğe karşı uzlaşma yapmanın ve pasif kalmanın mümkün olmadığını söylemek gerekir. Tabii ki

işçi hareketi içinde şu ya da bu şekilde kendiliğinden ortaya çıkan, mücadele olarak değil, ama bir ideoloji olarak kendiliğindencilik, proletaryanın, düşmanları karşısında silahsızlandırılmasına yol açan bir akımdır. Büyük sermaye ve onun ajanları olan CCOO, UGT, CNT, SU vb. kendilerini sürekli örgütlüyor, güçlü mali olanaklar yaratıyor, bir hiyerarşi oluşturuyor ve karşı devrimci amaç ve görevlerini düzenliyorlar. İşçi sınıfının bu düşmana karşı örgütsüz, kendiliğindenci bir şekilde karşı koymasını savunmak, nasıl olursa olsun, onun silahsızlandırılması demektir.

Bu koşullara göre bütün reformist elebaşılar tarafından talep edilen bir şeydir. Onlar bir mücadeleyi kontrolları altına alamayacaklarını gördüklerinde, bu mücadeleye kendiliğindencilik aşılamaya, onu saptırmaya ve örgütsüzlük yaratmaya ve böylece mücadeleyi daha kolayca frenlemeye ve boğmaya çalışıyorlar. Bunun örneklerini sadece CNT gibi kendilerini kendiliğindenci olarak adlandıranlarda değil, CCOO, UGT, SU vb. diğerlerinin patronlarında da gördük.

«Herkesin her şeyi yapmasını ve sonuçta kimsenin hiçbir şey yapmamasını» vaaz eden kendiliğindencilik, sınıf uzlaşmacısı elebaşların kendilerini güçlendirebilmelerine ve sermaye tarafından doğrudan desteklenirken sınırsız manevra yapabilmelerine, öte yandan işçi hareketini onlara karşı silahsızlandırmaya yarayan bir akımdır.

Örneğin, CNT'nin patronları işçi hareketinin koordine edilmesini ve sözde işçilerin özerkliğini savunarak yeni sendikalar kurulmasına izin verilmemesini ileri sürüyorlar. Gerçekte bu ne demektir? Bu, koordine olanların ve işçi düşmanı çıkarlarını savunmak üzere birleşenlerin, sendika patronları ve CNT örgütü olduğunu gösteriyor. Onlar kendilerini iyi bir şekilde koordine ediyorlar. Ancak onlar bütün milliyetlerin, bölge ve fabrikaların İşçi Meclislerini koordine etmek için ne yapıyorlar? Meclislere seçilen delegelerin, esas olarak örgütlenmeleri, deney alışverişinde bulunmaları ve mücadelelerini nasıl koordine edecekleri konusunda danışmalarda bulunmaları doğal değilmidir? CNT'nin elebaşlarının yapamadıkları işte tam da budur. Grevler patladığında ve kendi örgütlerinin çıkarlarının tersine bir yönde geliştiğinde, onlar kendiliğindenci teorilerini ortaya çıkarıveriyorlar.

Aynı zamanda vurgulamalıyız ki, bütün bu sendikalar içerisinde ve tabii ki CNT içinde de Meclis hareketinin gerçek temsilcileri vardır. Bunlar aldatılmakta ve bu örgütün gerçek özünü görememektedirler. Ancak keskin mücadelelerde AOA ile ortak hareket etmektedirler. Bu kongredeki bazı delegeler gibi onların da saflarımızda yeri vardır ve onlar da mutlaka saflara katılacaklardır. AOA kendiliğindenci akımlara, sendika hareketinde koordinasyon eksikliğine karşı çıkmayı gerekli görmektedir.

İşçi sınıfı, bugün Meclisler temelinde mücadele edeceği ve çıkarlarını tutarlı bir şekilde savunacağı sınıf sendikasına ihtiyaç duymaktadır. AOA böyle bir sendika örgütüdür ve önümüzdeki aylarda daha da gelişmek zorundadır. Çeşitli bölümlerde ve bugünkü sahte sendikalara karşı olan kısmi sendikalardan milyonlarca işçi onun bağrında toplanıyor.

AOA gittikçe daha fazla, işçi sınıfının önemli kesimlerini birleştiren ve sarı sendikalara karşı cephesel mücadeleyi sürdüren bir mücadele sendikası olmalıdır. Burada kendiliğindencilik mümkün değildir.

İşçi sınıfının, içinde bürokratların veya rüşvetçi sendika patronlarının değil, tam tersine savaşçıların bulunduğu, yüzbinlerce üyeli ve yekvücut halinde yetenekli temsilcileri ile kendi sendikasına ihtiyacı vardır.

Bu nedenle, sarı sendikaların her türlü itibarını kaybettiği bugün AOA'nın tüm ülkede yüzbinlerce işçinin örgütlenmesinde büyük bir ileri atılım yapmak üzere olduğu bir kongrede kesin karar almak gerektiğini vurgulamalıyız. Bunun için şimdi en iyi koşullar vardır. Biz gerekli siyasal ve örgütsel temele sahibiz.

Bugünkü dönemde, sarı sendikaları ve onların patronlarını açığa çıkarmak ve onlara karşı koymak yeterli değildir. Yüzbinlerce ya da binlerce işçinin açıkça sınıf uzlaşıcı sendikaların üyelik kartlarını yırtmaları ve bunu mahkûm etmeleri yeterli değildir. Bugün, işçi hareketinin AOA'ya, işçi Meclislerine ihtiyacı vardır. AOA Moncloa Anlaşmasına karşı ve kendilerinin kurtuluşu için olan, içinde geniş işçi kitlelerin örgütlendiği sendika olmalıdır. O, gücü ve mücadeleci sebatı ile, işçilerin bütün ekonomik,sosyal ve siyasal talepleri için mücadele bayrağını yükselten bir sendika olmalıdır.

Siyasal Durum ve Sendika Hareketi

Şimdiki durumu tam olarak anlamak için, Franko rejimi döneminde olanları dikkate almak zorundayız. Franko rejimi, işbirlikçilerin iddia ettikleri gibi, bir tek adamın ya da bir «aile»nin diktatörlüğü değildir. Böyle tezlerin tek amacı gericilikle sürdürülen ortaklığı haklı çıkarmaktır. «Biz bir yapısal dönüşüme doğru ilerliyoruz» düşüncesinin propagandası tam da gerici oligarşinin kendisi tarafından desteklenmektedir.

Bu bakış açısı sadece yanlış değil, aynı zamanda gericidir de. Çünkü gerçekler şunu göstermektedir: Büyük burjuvazi, iktidarı diğer sınıflar ile paylaşma isteğinde olmadığını kanıtlamakla kalmıyor. Ayrı-

ca aslında her şeyin, temelinde eskisi gibi kalması için kendisi değişiklikler yapıyor. Örneğin halk kitlelerinin yorulmaz mücadeleleriyle kazandıkları bir dizi haklara rağmen baskının devam ettiğini görüyoruz. Gerçek gösteri ve grev özgürlüğü hâlâ engellenmeye devam etmektedir. Hükümet, işbirlikçi ve rüşvet yiyen örgütleri teşvik ederken, kararlı örgütlerin legalleşmemesi için baskı ve şantaj siyaseti izlemektedir. Polisin başında hâlâ işçi sınıfı ve tüm halkı ezmekte tanınan, hatta kısa bir süre önce 100.000 peseta ödül alan «Conessa» ve «Billy el Vino» (siyasi gizli polisin tanınmış işkencecileri) gibi eski rejimin tanınmış unsurları bulunmaktadır. Hapishaneler ve yasalar da aynı kalmıştır.

Bu çerçeve içinde, halkta, monarşinin ülkeyi demokratikleştireceği ve halka özgürlüğü geri vereceği hayalini uyandırmak için hükümete destek olan Carillo'nun partisinin ve sosyal demokratların patronlarına destek, ve yardım sağlanıyor.

İKP ve Comisiones Obreras (CCOO) bugün rejimle açıkça işbirliği yapacak kadar ileri gitmiştir. Bu, rejimin iktidarda kalabilmesi için çektiği zorlukları yansıtmaktadır. Bu amaçla İKP ve CCOO monarşiyi tanıdılar; Cumhuriyetten vazgeçtiler. Onlar, büyük sermayeye dokunabilecek işçi taleplerinin asgarisi için mücadeleden vazgeçtiler. Onlar, ulusal bağımsızlık için mücadeleden vazgeçtiler ve oligarşinin ekonomik anlaşmasını kendileri de kabullendiler. Böylece onlar bunalımın yükünü işçilerin sırtına yıkmaya çalışıyorlar.

PSOE (Sosyalist Parti) ve UGT (Union General De Rabajadores-Sosyalist Sendika) ve diğer sosyal-demokratlar aynı şekilde hükümete karşı namuslu muhalefet rolünü oynuyorlar. Vashington ve Bonn'da hazırlanan bu partilerden hiçbiri egemen sınıfların iktidarından ya da devletin niteliğinden hiçbir zaman şüphelenmediler. Zaten bunlardan, başka bir şey beklenebilir miydi? İspanya'da sosyal-demokratların hangi görevleri üstlendiklerini anlamak için, dünyadaki benzer partilerin rollerini gözden geçirmek yeterlidir. Batı Almanya'da Wily Brandt ve Schmidt, İngiltere'de Wilson, Portekiz'de Suarez, İsrail'de Golda Meir vb. sömürge savaşları ve yayılmacı maceralar yürüten, ülkelerinde mücadele eden işçileri ezen hükümet başkanlarıydılar ya da başkanlarıdırlar. Bunlar tam da Felipe Gonzales'in, Tierno Galvan'ın, Nicolas Redondo'nun vb. koruyucularıdırlar. Fakat gerçekte her gün baş rolde olan işçi hareketidir.

Her gün milyonlarca işçi İspanya'nın her yerinde mücadeleye atılıyor. Her alanda fabrikalarda, semtlerde her yerde taleplerini ortaya koyuyorlar.

«Meclis Hareketin»de de ifadesini bulan bu en geniş hareket, hükümetin ve onun işbirlikçisi parti ve sarı sendikaların onun zorla-

dıkları dar çerçeveyi kabul etmiyor. O, ekmek, iş, toprak ve özgürlük istiyor. İşçi sınıfı ve tüm halk sokaklarda büyük kararlılığını ve mücadele azmini kanıtlıyor. Söz sahibi olmak ve haklarını tam ve koşulsuz bir biçimde kullanmak için kararlı olduklarını gösteriyor.

Bunalımın sonuçlarını işçilere yüklemek ve kitle hareketlerini engellemek amacıyla Moncloa Anlaşması imzalandı. Bu anlaşma, ekonomik açıdan, işsizliğin ve kitle halinde işten atılmaların artması ve pratikte işten çıkarmaya karşı işçi haklarını savunan yasanın kaldırılması, ücretlerin dondurulması, yaşam için gerekli paranın artması ve ve sağlık hizmetlerinin azalması, işçi semtlerinde yetersiz okul ve konut vb. demektir.

Moncloa Anlaşması, siyasal olarak sarı sendikaların tamamen hükümet boyunduruğu altına girmeleri anlamını taşıyor. Bunlar artık daha kararlı bir şekilde ve tüm alanlarda büyük toprak sahipleri ve büyük sermayenin siyasetini savunuyorlar.

Bu sendikaların tümünün pratikte şu ya da bu şekilde, anlaşmayı bütün sonuçlarıyla desteklediklerini açıkça söylemek gerekir.

Sarı sendikaların çeşitli üretim dallarındaki sendikal mücadeleyi ertelemek ve engellemek için çaba sarfettikleri bir gerçektir. Örneğin çeşitli bölgelerdeki inşaat sektörü ve metal sanayisinde olduğu gibi resmi «toplu sözleşme anlaşmaları»nın aylardan beri sona ermiş olduğu yerlerde dahi aynı tavrı izliyorlar. Onların, işçileri bölmek ve birbirlerine düşürmek için çalıştıkları, güçlerini, dar sınırlı, zamansız ya da açıkça gerici eylemlerde harcamaya çalıştıkları bir gerçektir.

Anlaşmayı bize daha şirin gösterebilmek için onlar, CCOO'nun anlaşmayı desteklemek üzere işçi sınıfını sokağa dökmek istemesi gibi kaba demagojiye başvuruyorlar. Fakat şunu da belirtmek gerekir ki bunda hüsrana uğradılar. Onlar bundan yararlanmaya çalışıyorlar ve «Meclis»den yana olduklarını iddia ediyorlar. UGT de benzer bir tutum izliyor ve anlaşmayı Suarez ile birlikte bizzat imzalamış olduğu halde bazı bölgelerde sözümona anlaşmaya karşı olduğunu açıklıyor. Ve biz UGT ileri gelenlerinin anlaşmayı imzalamasından önce şöyle dediklerini hatırlatalım: «Toplumsal anlaşma değiştirilmesi gereken, halkın benimsemediği bir ifadedir.» Bu, eski malı satabilmek için biçimini değiştirme siyasetidir. Onların yaptığı tam da budur.

Diğer sendikalar şu ya da bu biçimde aynı şeyi yapıyorlar. CNT (Confederecion Nacional de Trabaja dores-anarko sendikalistler) Jose Mario Elizalde aracılığıyla «Sabado Grafico» gazetesine şu açıklamayı yaptı: "İşsizlik konusunda sorumluluğu işçiler de taşımaktadır. İŞ SAATLERİNİN KISALTILMASINA VE ASGARİ BİR ÜCRETLE YAŞAMAYA ÇALIŞILMALIDIR." Böyle bir açıklamanın yoruma

ihtiyacı yoktur. «Birlik Sendikası», Cristobal aracılığıyla şunu açıkladı: «Biz Moncloa Anlaşması'nın, bunalımı atlatmak için muhtemel bir araç olacağına inanıyoruz.»

Daha fazla örnek vermemiz gerekir mi? Her gün, her mücadelede gerçekler bu sendika yöneticilerinin tamamen büyük sermayeye bağlandıklarını ve demagojilerinin, bunu gizlemek için yalnızca bir sis perdesi olduğunu gösteriyor.

Bu sendikaların başkanları demokratik özgürlüklere karşı hükümetin baskı önlemlerini kendi düzen birlikleri ile destekliyorlar.

Hükümet ve sendikalar, proletaryanın devrimci hareketini ve Meclis hareketini kendi denetimleri altına almak, saptırmak ve gerektiğinde bastırmak için diğer şeylerin yanı sıra «Sendika seçimleri» komedisini de başlattılar. Bunun amacı, kendi hempalarını «işletme yönetimi»ne sokmak ve onlara işkolu, bölge ve ulus düzeyinde de eylem sahası yaratmaktır. Bu şekilde onlar işçi düşmanı siyasetlerini daha rahat yürütmek istiyorlar. Yeni bir dikey sendika, ama mavi değil de sarı bir sendika! AOA buna karşı koymak için Meclis hareketinin birleşik aday listesini seçim komedisine karşı tek seçenek olarak hazırladı.

Fakat belirleyici olan sınıf düşmanlarının bu manevraları değildir; çünkü işçi sınıfının çoğunluğu anlaşmanın amaçlarını kabul etmemektedir. Sınıfımız; ücretlerin dondurulmasına, işsizliğe, kitle halinde işten atılmalara ve bize acı veren dayanılmaz duruma karşı ayaklanmak zorunluluğunu açıkça göstermektedir. Sarı sendika ağalarının reddedilmesi her gün kendini daha güçlü bir şekilde hissettiriyor. Sendikalardan ayrılanların sayısı sürekli artıyor. Bu anlamda anlaşma bir müsvedde kağıdıdır ve AOA'nın daha önce dediği gibi: «İşçiler onu tanımıyorlar ve hiçbir zaman da tanımayacaklar. Onu imzalayan parti ve sendikalar daha şimdiden işçi hareketi tarafından mahkum edilmektedirler. İşçi hareketi, ücretlerde sınır çizgisine ve işsizliğe karşı mücadeleye devam ediyor.»

Bu durumda en önemli ve belirleyici olan, bu duyguları ve mücadele azmini, tüm manevra ve planları yerle bir etmek ve İşçi Meclisleri'nin devrimci sınıf hareketini daha da ilerletmek, yetenekli örgütlü güce dönüştürmek ve sınıfımıza sendikal örgütünü kazandırmaktır: İŞÇİ MECLİSLERİ BİRLİĞİ!

Tüm bu sarı sendikaların, iktidar sahiplerinin ve daha önce de söylemiş olduğumuz gibi uluslararası gericiliğin tam desteğini aldıklarını onların büyük sermaye tarafından örgütlenip finanse edildiklerini açıkça gözönüne almalıyız.

Bu nedenle onlar mücadeleleri boykot ediyorlar ve durduruyorlar Sınıfımızın ekonomik, siyasal ve toplumsal talepleri için, kurtuluşumuz için ilerleyişini inatla engellemeye çalışıyorlar.

Sarı sendikal gericiliğin bu örgütlü gücüne biz, mücadelemizin başarısı ve ilerlemesinin güvencesi olan sınıf sendikası ile karşı koymalıyız.

Sınıf mücadelesi ruhunu teşvik ederek ve Meclis hareketi ile onun gücünü artırarak, sarı sendikalara ilişkin her türlü hayale ve uzlaşmaya karşı mücadele etmeliyiz. Aynı zamanda biz, Meclis hareketinin belirsiz, siyaset dışı ve kendiliğindenci bir şey haline gelmesine ve demagojik formüller arkasında, aslında meydanın tam da bu sendikalara bırakılmasına ve işçi sınıfına, düşmanlarına karşı mücadelesinde ÖRGÜT'e güvensizlik yaratılmasına karşı mücadele etmeliyiz.

Yoldaşlar!

Sınıfımız için heyecanlı ve belirleyici anlar yaşıyoruz. Sınıfımız, mücadele etmek ve haklarını elde etmek için kararlı olduğunu açıklıyor. Düşmanlar manevra yapar ve bir çıkış yolu ararlarken sınıfımız ve tüm halk saldırı halindedir.

Biz, iktidar sahiplerinin, bürokratik yargı yolları ile, oyunlar ve keyfi tuzaklarla, tutarlı örgütlerini legalleştirme çabalarını mahkum ediyoruz. Biz, egemenlik hakların kısıtlanmasını kabul etmeyen halkın kararlılığına ve mücadele ruhuna uygun olarak, var olan tüm legalleştirme mekanizmasının kaldırılmasını ve tüm işçi ve halk örgütleri için izin belgesi olmadan tam eylem özgürlüğünü talep ediyoruz.

Aynı şekilde bu örgütlerin serbestçe faaliyet göstermelerini engelliyecek tüm baskıları mahkum ediyoruz. AOA, İşçi Meclisleri'nin devrimci sınıf hareketini savunur ve Suarez hükümetini mahkum eder, çünkü onlar İnsan Hakları Beyannamesini imzaladıkları halde, bunu pratikte uygulamıyorlar.

Sendikal özgürlük yoktur. İşçi Meclisleri ve onun delegeleri hâlâ resmen tanınmamaktadır. Sınırsız grev hakkı yoktur. Grev Birlikleri izleniyor, gösteriler sık sık yasaklanıyor ve AOA gibi tutarlı örgütlerin eylem özgürlükleri sınırlandırılıyor.

Biz, serbestçe ve engellenmeden çalışma hakkı talep ediyoruz. Biz bunu almaya kesinlikle kararlıyız, çünkü sınıfımızın çıkarı bunu gerektiriyor. Biz aynı zamanda Meclis hareketini ilerleterek tam bir sendikal özgürlük ve sınırsız demokratik özgürlükler için mücadele edeceğiz.

İşçi sınıfının durumu, mücadelesinin keskinleşmesi ve kök salması daha büyük ve önemli çatışmaların habercisidir. Bunun böyle olup olmayacağı büyük ölçüde, bizim görevlerimize sarılmamıza bağlıdır: Bu mücadeleye, onu yönetme, koordine etme ve daha etkili ha-

le getirme yeteğine sahip sendikal örgütü, işçi sınıfının tüm talep ve haklarını uygulayacak olan sendika örgütünü kazandırmak! Bu örgüt dıştan ya da içten bu mücadeleyi tarafsızlaştırmak ya da saptırmak için çalışan herkese karşı mücadele etmeli ve böylece sonunda tam kurtuluşumuza giden yolu açmalıdır.

Bu kongrenin yapılması tüm sınıf düşmanlarına indirimiş bir darbedir. Kongre çalışmaları mutlaka Meclis hareketinin devrimci sınıf mücadelesi temeli üzerinde gelişmesinin güvence altına alacak ve AOA'nın gelişmesi ve kitleler içinde kök salması için ileri doğru büyük bir adım olacaktır.

Örgütsel Sorunlar

1 — Sorumluluğumuzun bilincinde olarak; mücadeleleri frenleyen ve saptıran bürokratizmi ya da gereksiz yöntemleri içermeyen sağlam ve esnek bir yapı oluşturmalıyız.

Örgütümüzü, aktif, cesur ve sınıfımız tarafından savaşçı olarak görülen ve işçi mücadelesinde çelikleşmiş erkekler ve kadınlardan inşa etmeliyiz. Bu, yalnızca AOA için bir zorunluluk değil, proletaryanın genel bir talebidir. Sarı, bürokratlar pratikte tümüyle bozuk bir örgütlenme tarzını gerçekleştiriyorlar. Bu da temelinde kendi yıldızlarını yaratmaya hizmet ediyor. Bunun için işçilerin ceplerinden akan para ve araçları kullanıyorlar. Yalnızca propaganda ve gösteriş için. Tümüyle tabandakilerin denetimi dışında olan muazzam bir aygıt yarattılar. Bunun tek amacı işçi sınıfını burjuva düşünceleriyle işçi düşmanlığı yapan ve mücadeleye son veren şiarlarla zehirlemektir. Bu sendikalar proletaryanın bilinçli mücadelelerini engellemek için toplantı yapılan bürolara dönüştürüldüler.

Buna karşılık AOA, her türlü aracı kullanarak mücadeleyi daha etkili bir biçimde geliştirmek için esnekliği örgütsel ilke olarak almalıdır.

2 — AOA'nın işlerliğinin temelini Meclis oluşturmalıdır. Delegeler yönetici organlara, onun tarafından seçilmeli ve her zaman görevden alınabilmelidirler.

3 — AOA bütün ülke düzeyinde üretim dallarına göre ayrılıyor, yani o bir konfederasyon niteliğine sahiptir. Her daldaki çeşitli örgütler kendi aralarında her düzeyde işkolu federasyonlarına göre düzenlenecektir.

4 — Kongre AOA'nın en üst organıdır. İşçi Meclisleri için çeşitli örgütlerin delegeleri Kongre'ye katılır. Kongre'de Meclis hareketinin tüm yönleri tartışılır.

5 — Kongre, organ olarak Konfederasyon Konseyi'ni seçer. Bu Konsey, Kongre tarafından ortaya konulan bütün görevler ile ilgilenir, çalışmayı düzenler, tecrübeleri toplar ve iletir ve bütün ülkedeki çalışmayı etkili bir biçimde yönlendirir.

Konfederasyon Konseyi, her federasyonun iki temsilcisi, İspanya'nın her milliyetinin, her bölgesinin ya da her ilinin iki temsilcisi tarafından oluşturulur.

Konfederasyon Konseyi düzenli olarak ve ülkenin sendikal faaliyetinin gerekli kıldığı kadar sık toplanmalıdır.

6 — Konfederasyon Konseyi içinde bir Yürütme Komisyonu çalışır. Bu Komisyon sürekli işlerlik halindedir ve AOA'nın sürekli yönetimi oluşturur. Yürütme Komisyonu, Konfederasyon Konseyi'nin Genel Kurul Toplantısı'nda seçilir.

7 — Konfederasyon Konseyi'ne ve Yürütme Komisyonu'na tabi ve Konseyin Genel Kurul Toplantısı'nda seçilen başka bir organ Ulusal Sekreterliktir. Sekreterlik, Yürütme Komisyonu ya da Konfederasyon'un Denetleme Konseyi tümüyle toplanmadığı sürece, her zaman AOA'nın yönetiminin tüm sorumluluğunu yüklenebilecek durumda olmalıdır.

8 — Konfederasyon Konseyi, örgütün işlerliğini sağlamak için, gerekli olduğu her zaman, komisyonlar, komiteler, delegasyonlar vb. seçmeye ya da tayin etmeye yetkilidir. Örneğin, propaganda, maliye ya da başka şeyler için sekreterlikler.

AOA'nın Genel Talepleri

— 35 bin pesetas aylık ücret. Bunun üç ayda bir yeniden belirlenmesi,

— Ücret vergisini ve sosyal sigortayı işverenin ödemesi,

— Gerçek ve tam ücretle 30 işgünü izin,

— İşten çıkarmalara karşı var olan yasaların kaldırılmaması ve işsizliğe hayır. Akorda HAYIR. Fazla mesaiye hayır. Herkese iş. Toprağın gündelikçilere ve yoksul köylülere dağıtılması.

— İşçi Meclislerinin ve onların delegelerinin tanınması.

DİĞER SOSYAL TALEPLER :

— İlk günden itibaren sağlam işyeri. Deneme döneminin kaldırılması. Geçici işe HAYIR.

— Ayrıma karşı: Eşit işe eşit ücret.

— Sakatlar, körler vb. için uygun işyerleri.

— Sendika mülkiyetinin (İç Savaştan sonra faşistler sendikalara el koydular) işçilere geri verilmesi.

— İşyerinde çocuk kreşleri. Gözetme ve sağlık komisyonları. Her altı ayda bir doktor kontrolü.

Mülk sahibi sınıfların ortak iktidarına karşı işçi sınıfının, bir sınıf olarak hareket edebilmesinin tek şartının, mülk sahibi sınıflar tarafından kurulmuş bütün eski partiler dışında ve onlara karşı, kendi bağımsız siyasal partisini oluşturmak olduğunu;

İşçi sınıfının bir siyasal parti halinde örgütlenmesinin sosyal devrim ve onun nihai hedefi olan sınıfların ortadan kaldırılmasını sağlamak için zorunlu olduğunu;

İşçi sınıfının, ekonomik mücadelede birleştirdiği gücünü aynı zamanda toprak ağalarının ve kaptalistlerin siyasal iktidarına karşı bir manivela gibi kullanması gerektiğini, gözönüne alarak;

Enternasyonal, üyelerine :

İşçi sınıfının içinde bulunduğu bu militan durumda ekonomik hareketle siyasal eylemin ayrılmaz bir bütün olduğunu hatırlatır.

F. ENGELS

Sosyal-Demokrasi, sadece işçilerin iş-güçlerini daha iyi koşullarda satmaları için değil, mülksüzleri, kendilerini zenginlere satmaya zorlayan sosyal düzenin ortadan kaldırılması için de işçi sınıfının mücadelesini yönetir. Sosyal-Demokrasi yalnız belli bir işveren grubuyla olan ilişkilerinde değil, modern toplumun tüm sınıflarıyla ve örgütlü bir sosyal güç olarak devletle olan ilişkilerinde de işçi sınıfını temsil eder. Bu yüzden Sosyal-Demokratlar yalnız ekonomik mücadele ile yetinmemekle kalmayıp ekonomik açığa vurmaların, eylemlerinin ağır basan bir bölümü olmasına da izin vermemelidirler. İşçi sınıfının siyasal eğitimini ve siyasal bilincinin gelişmesini aktif bir biçimde ele almalıyız.

V. İ. LENİN

20 Lira